У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. в Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 70. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 14-го КВІТНЯ 1971 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, APRIL 14, 1971 No. 70. VOL. LXXVIII.

Папа благословив „Місто і світ" під знаком віри у перемогу Христа

Рим. — Папа Павло VI, за традиційним щорічним звичаєм, передав з балькону собору святого Петра у Римі у Великодню неділю 11-го квітня ц. р. за новим стилем благословення „Місту і світові" та виголосив промову, навіяну оптимізмом у перемогу Христових ідей і християнської моралі у світі. Він твердо запевняв, що „не погаснуть великі ідеї, які є провідними світлами новітнього світу". Папа відправив Понтифікальну Богослужбу та передав Великодні бажання 100.000-ій масі вірних, які залягли площу Святого Петра, 16-ма мовами, включно з китайською, в'єтнамською, арабською і московською. У трьох останніх днях Страсного Тижня Папа брав участь у всіх традиційних церемоніях, при чому у Велику П'ятницю ніс дерев'яний хрест вулицями Риму, на подобу Хресного шляху, що його пройшов Христос. Подібні святкування відбулися в Єрусалимі. Воскресну Утреню в церкві Святого Гробу в Єрусалимі, що її збудовано на місці, на якому — за переказом — розп'ято Христа, відправив латинський патріях Єрусалиму, монсіньйор Яків-Йосиф Бельтрітті. В усьому західньому світі урочисто святковано Великдень. У Америці були переповненими всі католицькі й протестантські святині. Кардинал Кук відправив Богослужбу в соборі святого Патріка на 5-ій Евеню в Ню Йорку, а архиєпископ Фултон Шін, що має славу знаменитого проповідника, виголосив проповідь. Досвіта у Великодню неділю єпископ Белл Шов з Африканської Методистської Епіскопальної церкви в Ню Йорку відправив Богослужбу у великій залі Редіо Сити Мюзік Голл в Ню Йорку у приявності 6.000 вірних. Гарна погода сприяла святкуванню Великодня за новим стилем.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 13 квітня 1971

ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ СПІРО ЕГНЮ висловив думку, що негайне виведення усіх американських військ із Південного В'єтнаму викликало б дуже сильну реакцію в ЗСА, особливо серед правих крайніх елементів. В інтерв'ю для газети „Сан Дієго Юніон" віце - президент сказав, що занадто швидке виведення військ із В'єтнаму могло б пошкодити самій демократичній системі в ЗСА, викликавши тут сильну реакцію правих.

У СТЕЙТІ ТЕКСАС ВЖЕ СІМ МІСЯЦІВ НЕ ВИПАДАЛИ ДОЩІ, велика посуха і пилові бурі завдають дедалі все більшої шкоди господарству. Від початку цього року в Тексасі були вже 23 пилові бурі, які охоплювали сотні миль, засипаючи пилом і піском рільну землю, траву, струмки. Посуха завдала особливих втрат тим фармерам, які вирощують пшеницю, круґло 100 мільйонів долярів.

[illegible] НЮАРКУ [illegible] ПОВІДОМИВ, що коли вчителі в тому місті не припинять страйку, то школи автоматично потраплять під контролю стейту. Страйк вчителів триває там вже 10 тижнів, 80 000 дітей, переважно чорних, не відвідують шкіл.

ВЛАШТОВАНІЙ У БІЛОМУ ДОМІ ПАНЕЛЬ МОЛОДІ закликав американських державних діячів приспішити виведення військ із Південного В'єтнаму, але без встановлення наперед остаточної дати виведення всіх військ. Молодь вважає, що американська політика зайняла занадто статичне становище щодо комунізму, що виявляється в політиці „непорушного антикомунізму", і що Президент повинен би більше у справах закордонної політики консультуватися з Сенатом. Молодь звернулася також із закликом до ОН, щоб та світова оранізація стисліше контролювала всі прояви занечищення повітря і води.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ГОСТИННО ПРИЙНЯЛИ приїзд 15-тичленної американської дружинни пінґ-понґу, що в минулу суботу прибули через Ганґ Конґ, опісля Кантон — до Пейпінґу, на запрошення тамошнього уряду. Водночас вперше за останніх 20 років китайські комуністи запросили трьох американських журналістів на один тиждень, щоб вони звітували про міжнародний турнір пінґ-понґу з участю американців. Запрошено одного кореспондента від „Ассосіейтед Пресс" і двох з „Нешенел Бродкестінґ Компані", які перебували в Японії. Комунокитайські преса і радіо повідомили про приїзд американських пінґ-понґістів щойно після їх прибуття до Пейпінґу. Їм покажуть частину староо китайськоо муру за 50 миль від Пейпінґу, різні фабрики, „революційний театр" і місто Шангай. Загалом перебуватимуть в Китаї один тиждень. Юрби китайців цікаво приглядаються їм.

У ПІВНІЧНОМУ В'ЄТНАМІ „ОБРАНО" в минулу неділю 429 членів тамошнього „парляменту", з-посеред 529 кандидатів. Всіх кандидатів призначило згори Політбюро.

СОВЄТИ ПРИСЛАЛИ Єгиптові новий транспорт наймодернішої зброї, між ними ближче невідоме число найновіших суперсонічних джетів, що їх вважається за найкращі з цілого міжнародного арсеналу. Крім того прислано 150 джетів типу МІҐ і 20 типу „Сухой". Єгипет уже мав 375 бойових літаків тих совєтських типів.

НА ЦЕЙЛЬОНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ кампанія державного війська проти сильних збройних банд ще лівіших екстремістів, аніж ті, що підтримують уряд пані Бандаранайке, який прийшов до влади завдяки підтримці збоку соціялістів і комуністів. У цейльонській столиці Кольомбо далі існує поліційна година — від 6-ої пополудні до 10-ої врані.

У ПРАЗІ ДИМІСІОНОВАНО директора головного державного театру Оттомара Кречму та заборонено виїзд театральної дружини до Лондону з виставою п'єси Чехова „Три сестри".

У ПАКІСТАНІ ОПРИЛЮДНЕНО вперше світлину лідера східньо - пакістанських самостійників, шейха Муїбура Рахмана, про якого було тільки відомо, що його арештували 25 березня, після зірвання переговорів між президентом Пакістану і шейхом Рахманом про нову конституцію Пакістану. Світлина Рахмана показує його в його привичній ноші в домівці поліційної станиці в Карачі у Західньому Пакістані, куди перевезли його.

У ЛИВАНІ НЕВІДОМІ ТЕРОРИСТИ СХОПИЛИ 5 вантажних автомобілів, які привезли з Йорданії фосфат. Стероризовані водії скерували ті вантажні авта в заможню дільницю столиці Ливану Бейруту. Там замасковані люди звільнили водіїв та знищили вогневими бомбами вантажні авта з їх змістом.

100,000 ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ — МЕТА НА НАЙБЛИЖЧІ ТРИ РОКИ

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ І КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ УНС ВІДБУЛИ СПІЛЬНІ НАРАДИ

Джерзі Сити. — Український Народний Союз має всі об'єктивні дані на те, щоб в найближчих трьох роках збільшити кількість своїх членів до СТО ТИСЯЧ і повинен докласти всіх зусиль, щоб цю мету досягнути в найкращому інтересі нашої громади і нашого народу — пропонував в імені Головної Контрольної Комісії її секретар д-р Іван Скальчук на спільних нарадах Головного Екзекутивного Комітету і Головної Контрольної Комісії, що відбулися тут у приміщеннях Головної Канцелярії УНС минулої п'ятниці, 9-го квітня, у зв'язку з передбаченою статутом перевіркою майна, діловодства й організаційного стану цієї великої установи, що її переводили Головна Контрольна Комісія впродовж минулого тижня. В нарадах взяли участь усі члени Екзекутивного Комітету: головний предсідник Йосип Лисогір, заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника Марія Душник, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох та головний касир Петро Пуцило, і всі члени Контрольної Комісії: голова мґр Іван Геврик з Вінніпеґу, заступник голови мґр Іван Винник з Ню Йорку, секретарі проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук з Филадельфії і д-р Михайло Данилюк з Міннеаполісу. В нарадах взяв участь також ред. Антін Драґан. Наради відкрив, вітаючи приявних, головний предсідник Йосип Лисогір, передаючи провід ними голові Контрольної Комісії маґістрові Іванові Ґеврикові. Загальні ствердження та думки з переведеної перевірки висловив насамперед мґр Іван Геврик, опісля він та інші члени Контрольної Комісії висловили свої завваги про перевірювані ними департаменти: мґр Іван Винник — касовий департамент, д-р Іван Скальчук — організаційний Відділ, проф. д-р Богдан Гнатюк — Союзівка, д-р Михайло Данилюк — „Свобода" та культурно-видавничий відділ і мґр Іван Геврик — рекордовий департамент. Опісля відбулася дебата. Точне звідомлення Контрольної Комісії із переведеної перевірки буде предложене Головному Урядові УНС на найближчих його річних нарадах в травні ц. р. Після спільних нарад з Контрольною Комісією, Головний Екзекутивний Комітет відбув ще короткі свої наради, вирішивши ряд найбільш актуальних інвестиційних, організаційних та культурно-видавничих справ, включно із участю членів Екзекутивного Комітету і запрошених гостей в церемонії офіціяльного випуску другого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства, що відбудеться в найближчий понеділок, 19 квітня, на університеті в Торонто, який видав цю монументальну книгу старанням і коштом УНСоюзу.

ЗАЯВА І ЗАКЛИК ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Контрольна Комісія Українського Народного Союзу, виконуючи свої статутові обов'язки, перевела в тижні від 5 до 10 квітня 1971 р. повну перевірку діловодства, майна і організаційного стану та видавництва „Свобода", відпочинкової оселі „Союзівка", монументального видання Англомовної Енциклопедії Українознавства - том II та стану будови нового Дому Українського Народного Союзу, цієї найстаршої і наймогутнішої української установи у Новому Світі, яка на протязі 77 років свого існування та своєї діяльности сповняла з великим успіхом не тільки завдання братсько-забезпеченевої організації, але вложила свій великий вклад у громадське та культурне життя цілої української спільноти в ЗСА і Канаді та добре служила справі визволення українського народу.

Контрольна Комісія стверджує, що діловодство УНСоюзу находиться в повному порядку, майно є добре забезпечене та приносить відповідні прибутки і постійно збільшується.

Контрольна Комісія предложить свої докладні і точні звіти на річній нараді Головного Уряду в травні цього року.

Успіхи в минулому та сьогоднішній стан Українського Народного Союзу у всіх ділянках його активности дають тверді основи для дальшого і ще більшого росту в майбутньому!

Контрольна Комісія уважає, що Український Народний Союз має усі дані на те, щоб до 80-річчя свого існування, себто до черговоі конвенції в 1974-ому році, поповнити свої багатотисячні лави до імпозантного числа — 100,000 членів!

Для досягнення цієї мети Український Народний Союз розпоряджає належними професійними і організаційними кадрами та матеріяльними засобами.

Передумовою цього великого успіху буде повна посвяти і жертвенности праця нашої великої Союзової Сім'ї, тобто нашого членства, секретарів, обласних організаторів, Відділів, Окружних Рад та Головного Уряду.

Пам'ятаймо, що великі діла зуміємо досягнути спільними трудами, працею та змаганням усіх членів!

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ІВАН ГЕВРИК
ІВАН ВИННИК
БОГДАН ГНАТЮК
[illegible]
МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

Американське летунство бомбардує атакуючі війська Північного В'єтнаму

Сайгон. — Американське летунство від тижня бомбардує комуністичні війська, які безперервно атакують так звану Вогневу базу „число 6" за кілька миль від пункту, в якому збігаються кордони Південного В'єтнаму, Ляосу і Камбоджі. Північний В'єтнам перекидує туди свої війська „шляхом Го Чі Міня", що його комуністи встигли вже цілком відбудувати після кампанії, яку південно-в'єтнамське військо переводило в Ляосі з ціллю знищити той шлях. В акції проти комуністів американське летунство вживає навіть найважчих існуючих бомб вагою сім і пів тонни; звичайно вживається бомб вагою 500 фунтів і тільки в рідких випадках — вагою 2.000фунтів. Бомби вагою сім і пів тонни скидується парашутами з чотиримоторових літаків С-130. Північний В'єтнам перекидує зброю, амуніцію і всякі воєнні припаси до Південного В'єтнаму шляхом Го Чі Міня навіть валками слонів. Геройську залогу „бази 6" становлять південні в'єтнамці. Однак ті бої не припинюють процесу відкликування американських військ з В'єтнаму. Їх число є вже нижче 300.000: під кінець минулого тижня було у В'єтнамі вже тільки 296.000 американських вояків, з того тільки 223.100 піхоти.

Українські Великодні радіопрограми у Ню Йорку і Вашингтоні

Ню Йорк. — Одногодинна українська радіопрограма на Великдень буде передана в Ню Йорку, у Великодню суботу 17 квітня, від 8 до 9-ої год. вечора, через станцію WEVD на хвилі 97 FM, заходами щотижневої української радіопрограми „Гомін України". Програму підготував і її провадитиме д-р Сидір Чарторийський з дружиною Богданною і дочкою Єлисаветою. Також у Ню Йорку 17 квітня о год. 9-ій вечора з радіостанції WHBI, буде надаватись Великодня радіопрограма українською мовою, заходами „Години українських мелодій" п. Романа Мариновича. У Вашингтоні, Д.К., буде передана подібна радіопрограма у неділю 18 квітня о 5:30 вечора і в понеділок 19 квітня о год. 10-ій вечора, з радіостанції WGTS, з англомовними коментарями до українських Великодніх пісень. У Великодню програму у Вашингтоні включено також кілька привітів від сенаторів і конґресменів.

Студенти і представники УККА демонстрували проти виступу аташе „Української Місії" при ОН

Трой, Н. Й. — У студентському журналі „Індієн", тижневику, що виходить при Сієна Коледжі в Луддонвілі, Н. Й., в числі з 25 березня вміщено на двох сторінках розповідь про те, як понад сто українців з Відділу УККА, а між ними круґло 30 українських студентів з того коледжу й ін. шкіл, демонстрували проти виступу аташе Олександра Овсгьовка при „постійній Місії Української ССР" до ОН у Ню Йорку. Спершу Відділ УККА вніс протест проти того, щоб він взагалі виступав перед студентами Сієна Коледжу. Коли ж дирекція коледжу дозволила виступ, то українці демонстрували перед Раджер Бейкон авдиторією, де мав виступати промовець, носячи великі транспаренти, що й видко на обкладинці журналу: „Коли вже скінчиться русифікація?", або „Нехай сяє сонце!" — для Тризуба, намальованого на тім же плякаті. Пікетування відбулося спокійно, перед виступом промовця, і після виступу, коли на закінчення демонстранти заспівали „Ще не вмерла Україна". У замітці „Українці протестують проти промовця" Піт Гаррігана наведено слова Марти Кухар, голови Української Студентської Громади, яка сказала, що український виступ напевно „допоміг Овсгьовку дещо більше зрозуміти". Репортаж під наг. „Восток промовляє" написав у тім виданні Пол Сміт. Головною темою промови „українського аташе" було становище СССР до подій на Середньому Сході, суперечка між Ізраїлем і арабськими країнами. Промовець висловлював офіційну позицію ЦК КПСС у тім питанні. Та хоча тема була нібито далека від України, присутні студенти ставили питання такого типу, як, наприклад, чому засуджено Валентина Мороза, на що О. Овсгьовк

(Закінчення на стор. 3-ій)

У ВАШИНГТОНІ ЦВІТУТЬ ВИШНІ

Трохи пізніше, як минулими роками, у столиці ЗСА Вашингтоні почався сезон цвітіння вишень. На фото: фрагмент парку Басейн Тайдела із пам'ятником Джефферсона.

КПСС ПОВЕРТАЄТЬСЯ ДО ОДНООСОБОВОГО КЕРІВНИЦТВА

Л. БРЕЖНЄВ ОБРАНИЙ НА ГЕНЕРАЛЬНОГО СЕКРЕТАРЯ КПСС, ДРУГЕ МІСЦЕ В ПОЛІТБЮРІ ЗАЙНЯВ М. ПІДГОРНИЙ, А. КОСИҐІН — НА ТРЕТЬОМУ МІСЦІ. — В ЦК І В ПОЛІТБЮРО ЗБІЛЬШИЛАСЯ КІЛЬКІСТЬ ПРИБІЧНИКІВ БРЕЖНЄВА

Москва. — Найважливішим вислідом XXIV-ого З'їзду Комуністичної Партії Совєтського Союзу, що закінчився тут у суботу 10 квітня ц.р., є встановлення нового порядку в компартійній ієрархії. Керівне становище Л. Брежнєва підкреслено його „перевибором" на генерального секретаря і проголошенням його на першому місці, відокремлено від усього складу Політбюра і секретаріяту ЦК КПСС. Після Брежнєва в новому складі Політбюра іде М. Підгорний, як голова Верховного Совєту СССР, і щойно за ним названо А. Косиґіна, який займає становище прем'єра СССР. Досі, до 24-ого з'їзду, Косиґіна ставлено завжди на другому місці в колективному керівництві, зараз після Брежнєва. Склад Політбюра збільшено із 11 до 15 осіб на чолі із Брежнєвим і 6 членів-кандидатів. Збільшення кількости членів Політбюра здійснено переведенням дотеперішніх чотирьох членів-кандидатів на становище повноправних членів, що ними стали: прем'єр Української ССР Володимир Щербицький, Дінмухамед А. Кінаєв, Віктор А. Ґрішін та Фйодор Д. Кулаков — партійний секретар в справах сільського господарства. З уведенням В. Щербицького на становище повноправного члена Політбюра, в складі якого залишився й далі перший секретар Комуністичної партії України Петро Шелест, збільшує кількість представників цієї компартії до двох, хоч в політичних колах рахуються з можливістю усунення з Політбюра трьох невигідних Брежнєву членів, а тому крім Петра Шелеста ще також Геннадія І. Воронова — прем'єра РСФСР та колишнього голови КҐБ Александра Шелепіна і теперішнього керівника совєтських профспілок. В складі Політбюра Воронова перекинуто з 5-ого місця на 10-е і Шелепіна з 7-го на 11-е. Шелест опинився на 9-ому місці. Кількість членів цілого Центрального Комітету збільшено з 360 до 390, уводячи до його складу кількадесять партійних діячів, здебільшого співробітників та прибічників Л. Брежнєва і його „культу особи". До Центрального Комітету увійшли між іншими, як повноправні члени, керівні партійні діячі із вужчого штабу Брежнєва, як генерального секретаря, між ними Георгій С. Павлов — керівник партійного апарату і шкільний товариш Брежнєва із Дніпродзержинська, Георгій Е. Цуканов — керівник особистого штабу Брежнєва і також його шкільний товариш із Дніпродзержинська, протеже Брежнєва 41-літній Віктор Добрик — донедавній партійний шеф у Дніпродзержинську тепер в Івано-Франківську та інші.

Комуністичний Китай погрожує Індії за втручання у справи Пакістану

Ісламабад, Пакістан. — Президент Пакістану Мохаммад Якія Хан отримав листа від комуно-китайського прем'єра Чу Ен-лая з запевненням, що Комуністичний Китай підтримує принцип державної єдности Пакістану та висловлює надію, що названий президент „через наради і заходи свої і лідерів з різних частин Пакістану, Пакістан поверне до нормального життя. На нашу думку, одність Пакістану та об'єднання народів Східнього і Західнього Пакістану є основними ґарантіями для Пакістану осягнути добробут і силу". В минулому тижні комуно-китайський уряд переслав ноту урядові Індії з пересторогою проти здогадного втручання Індії до тієї внутрішньої справи Пакістану, якою є спір між Західнім та Східнім Пакістаном. У тій ноті був виразний натяк на можливість інтервенції збоку Комуністичного Китаю у випадку активного підтримування сепаратистичного руху східних пакістанців. Офіційна пресова агенція Комуністичного Китаю „Гсінхуа" розіслала комунікат, в якому оскаржується ЗСА, СССР і Індію, що вони сприяють розчленуванню Пакістану. У Москві совєтський прем'єр Алексєй Косиґін розмовляв окремо з індійським та пакістанським амбасадорами. Індійський уряд рішуче заперечив вістку що її поширено з Пакістану, наче б пакістанське військо „перехопило і винищило" дві сотні індійських вояків, які в цивільних одягах переступили кордон в сторону Східнього Пакістану, у допомогу сепаратистам. Водночас Пакістан раз-у-раз запевняє, що в Східньому Пакістані настав „спокій" і що „підривні елементи" в Східньому Пакістані не мають ніякого успіху. За західніми коментарями — Пейпінґ підтримує Пакістан, а Совєти грають ролю нібито посередника між Пакістаном і Індією у спорі, що вийшов внаслідку східньо-пакістанських подій.

С. Р. Качмарський, заслужений громадянин, помер в Джерзі Сити

Джерзі Сити. — У понеділок, 12-го квітня, тут помер нагло від серцевої недуги на 62-му році життя заслужений і провідний громадянин сл. п. Степан Роман Качмарський, колишній член Української Військової Організації й Організації Українських Націоналістів, в'язень польських тюрем і Берези Картуської, б. голова Пластприяту в Джерзі Сити, член Управи „Самопомочі", голова новоствореного Відділу Т-ва за патріярхальний устрій УКЦеркви. Свою відданість громадській справі в останньому часі Покійний виявив зокрема своєю тихою і найбільш інтенсивною співпрацею із створеним ЗУАДКомітетом Бюром допомоги потерпілим від землетрусу українцям в Юґославії минулого року з дир. Маріяном Коцем на чолі. Сотні скринь допомоги потерпілим перейшли через його руки. Час і місце панахид та похоронів подані в посмертному оголошенні на іншому місці в цьому числі. Із смертю сл. п. Степана Романа Качмарського не тільки українська громада в Джерзі Сити, але й вся українська спільнота втратила ідейного та до самовідречення відданого громадській справі працівника.

Посадника - демократа Ричарда Дейлі в Чікаґо знову, вже вп'яте, населення переобрало на посадника того великого індустрійного міста. Ричард Дейлі здобув леґку перемогу над контркандидатом, 41-річним Ричардом Фрідманом, незалежним демократом, який у виборах ішов від Республіканської партії.

ЄВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перспектива часу

До великого хору американських і чужинецьких голосів, що залунали по всьому світу з приводу процесу і засуду поручника Келлі за вбивства три роки тому на хуторіМіляї в Південному В'єтнамі, долучився ще один голос — мудрий, розважний. Біллі Грегем, що його вважають за найкращого проповідника сучасности, проголосив у „Н.Й. Таймсі" з 9 ц. м. статтю „Про Келлі: Може з Міляю вирнуть справедливість, любов, милосердя і мир". Біллі Грегем — як, зрештою, всі великі, освічені проповідники — зв'язує Христову науку з загальними актуальними проблемами і поєднує релігійну містику із тверезим, реальним судом. Пишучи свою статтю у Страсний Тиждень, Грегем пригадує слова Розп'ятого на хресті: „Господи, прости їм, бо не знають, що чинять". Але водночас Грегем підходить до злочину вбивства, за який засуджено поручника Келлі, з найширшого погляду: злочинности війни, як такої, — історичних прецедентів масового вбивства, — садизму комуністичних терористів і сумніву, чи взагалі сучасники, що поринають у пристрастях, всилі правдиво й справедливо судити про такі справи.

„Я ніколи не чув про війну, в якій не вбивали б невинних осіб. Десятки тисяч невинних людей вбито в Гірошімі і Нагасакі. Я був у В'єтнамі багато разів і наслухався найстрахітливіших історій від місіонерів і в'єтнамців про садистичні вбивства невинних людей В'єтконгом. Я говорив із муринами - вояками, які вже ніколи не ходитимуть, потерпівши від пасток або гранат, що їх наставили або кинули жінки і діти на службі В'єтконгу . . ." Світ і людство повні злочинства. Одні доконують їх крісами, інші — образливими словами й арогантними ділами. Судять окремі злочини, але чи можна розглядати їх у відірванні від пречисленних інших подібних або й більших злочинів, що за них нікого не судили й не карали?

Біллі Грегем має повну рацію: сучасні люди розглядають кожну подію так, як їм диктує їх світогляд, темперамент чи й вужчий інтерес. У такому лябіринті думок і почувань немає місця для справедливости, любови, милосердя, вибачливости і миру — бо місце тих чеснот займають всевладно суперечні їм гріхи. Тому Грегем слушно приходить до висновку, що тільки майбутня історична перспектива буде справедливим і вибачливим суддею.

Дресована підсовєтська дітвора

Кожна диктаторська система, в якій долю народу вирішує кліка узурпаторів влади на чолі з диктатором, в якій держава контролює не лише діла, але й думки поневолених нею людей, завжди дбає передусім про те, щоб створити враження „всенародної підтримки". Звідси — масові маніфестації з тисячами прапорів і вигукуванням наперед підготовлених гасел, масові „протести", через які диктаторська кліка висловлює свої власні протести проти тих чи інших дій урядів „капіталістичних держав", звідси інспіровані згори масові рухи на взір стахановського, рухи за „добровільне переселення на цілинні землі" та ін.

Комуністична партія, як її придумав і створив Ленін, стала масовою школою духової дресури і індоктринації. Ще перед тим, як появився термін „промивання мозку", почав у найширшому маштабі стосувати його Сталін через органи терору до всіх громадян СССР. У Спілці Комуністичної Молоді — Комсомолі — „промивання мозку" досягло своїх вершин уже в 20-их роках. А в організації т. зв. юних піонерів, що охоплює тепер майже всіх дітей в СССР, в тих же роках зразком і символом стала маленька духова потвора Павлік Морозов, що видав на смерть свого рідного батька „для добра партії і революції". Цей страшний злочин і досі не осудили совєтські педагоги.

Черговою демонстрацією масової дресури підсовєтських дітей були їх виступи по всіх містах СССР, а зокрема в Палаці Рад з нагоди 24-го з'їзду комуністичної партії в Москві. Перед подіюмом, на якому розташувалися „вибранці народу" — члени Політбюра і ЦК КПСС — вишикувалися півтори сотки 7-8-літніх „юних піонерів" з червоними краватками і, як папуги, пропищали привіт з'їздові. У московській „Правді" з цього приводу сказано: „Прекрасна, добра традиція! Яскрава, зрима естафета поколінь, естафета славних звершень!"

Що ж вони пищали ці маленькі, дресовані папуги? — „Розмах ваших діл не окинеш оком. До мети країна крокує твердо. Партія — совість! Партія — розум! Партія — серце народів!"

З найніжнішого віку, майже з колиски відбирають совєтські доктринери - дресувальники людині свободу думки, свободу вільного вибору, свободу критики. Чи можливий був би такий виступ дітвори в будь-якій демократичній країні?

І. Вовчук

В МОСКВІ ПЛЯНУЮТЬ, З КИЄВА ЛАЮТЬ, А „ОБРІЇ" УМОВЛЯЮТЬ

(2)

Яка мета виступу „Неделі"? Затримка з ратифікацією московсько - німецької угоди, ймовірна безвиглядність її через опозицію в парляменті викликає занепокоєння в Кремлі. Згадував про те Шелест, осудив „реакційні кола" і Брежнєв у шестигодинній промові на 24-му з'їзді імперської партії. „Неделя", виконуючи генеральні вказівки ЦК, пов'язує діяльність ОУН і АБН з урядовою опозицією проти підписання договору. Лідер Християнсько - Суспільної партії Франц Йозеф Штравс, прем'єр Баварії Геппель, деякі депутати парляменту „не приховують своїх симпатій до ОУН - АБН", — пише „Неделя". А депутат баварського парляменту Ганш взяв на себе ролю уповноваженого ОУН - АБН в керівних органах Християнсько - Суспільної партії". Тому, мовляв, спокійно почувають себе за залізними ворітьми на Цепеліиштрассе антикомуністичні і реваншистські організації", — так закінчується писанина совєтського урядового тижневика.

В Україні вона ні на кого не матиме впливу. Всіх патріотів, які протиставляться русифікації і цілій політиці обмосковлення, урядові їсл кагебівського міністерства називають націоналістами і бандерівцями. Хто тільки не був буржуазним націоналістом! Всі бо добре знають, що „кагебівський розгул пробують виправдати теревенями про українських буржуазних націоналістів". Кагебівські ребуси в Україні розуміють і сміються з них, бо знають, що велика частина людства націоналізм вважає своїм прапором, об'єднуючись під яким народи віднаходять силу оборонити своє національне „я". В нарисі „Серед снігів", поширюваному в Україні, автор, полемізуючи з І. Дзюбою за його відпекування від „найменування націоналіст" в заяві, зробленій під примусом, посилаючась на історичні приклади сучасности, твердить, що „націоналізм є найвизначнішим явищем сучасности".

Ймовірно, що виступ „Неделі" мав завдання налякати німців, знаючи, що німецька преса підхопить його і донесе до читачів. Через „реваншистів", мовляв, може бути зірване спортове свято, і німці втратять користі, яких сподіваються від нього. Німці повірять та й почнуть тиснути на урядові кола, щоб вони приборкали націоналістичну діяльність українських „реваншистів". Пов'язуючи діяльність ОУН з видуманими у Москві „симпатіями" і „підтримкою" чільних діячів опозиції до нинішнього уряду ФНР „Неделя" пробує послабити її впливи серед населення, бо та підтримка загрожує мирові і дружбі між народами.

А мир у Москві розуміють, як „революційну перебудову світу", очевидно ж за зразками імперського соціялізму. Шляхи до такої перебудови має визначити 24-ий з'їзд КПСС, як сказано в передовій статті „Коммуниста", ч. 1 за 1971 рік.

∴

Політична діяльність української еміграції багато в чому перешкоджає в здійсненні московських марень. Тому й лає націоналістів на еміграції П. Шелест, обурюючись на вчених з Інституту Філософії УАН. Тому в люті сичить „Неделя", а Т. Мигаля, що має затверджену КГБ посвідку письменника, „хвилюють реалітети її (еміграції) с ь о годнішньої дійсности та шляхи її розвитку" („Вісті з України" — лютий 1971). Зрадивши українську національну ідею, він і всі інші „раби отечества чужого" український патріотизм замінили на „радянський" з політичною любов'ю не до України, а до „отечества" і м п е рського, найбільшого парадоксу XX століття. В тому парадоксальному витворі Україну перетворено на „суверенну" колонію.

Багатства землі української грабують тюремники Мигалевого „отечества", а українських людей - патріотів „масово переслідують тільки за те, що вони прагнуть зберегти українську націю від насильної русифікації, від штучного гальмування розвитку культури своєї нації. Лише за останнє десятиріччя в Україні за наказом з Москви проведено в 1961, 1962, 1963 роках цілу низку політичних процесів цілком таємно від народу і не в судових приміщеннях, а в будинках КГБ. А якщо в 1965, 1966, 1967, 1968, 1969 роках політичні процеси над патріотами України відбувалися і в залях судів, то знов таки таємно від народу. А після таких судових розправ уряд Радянської України за вказівками свого суверена Москви передає українських патріотів на чужину, за тисячі кілометрів для дальших розправ над ними — тюремникам Росії" (І. Кандиба — Тортури продовжуються).

Це слова одного з тисяч українських патріотів, які, борючись за історичне право нації на державне життя, приймають тортури „тюремників Росії", знаючи, що „найбільша ганьба—це воліти безчестя, ніж смерть".

Зрадники н а ц іональної ідеї, людці типу Т. Мигаля, воліють шлях національного безчестя. Ставши на цей шлях, вони, ніби уболіваючи долею еміграції, пропонують їй припинити політичну діяльність. Чому? Бо „націоналістична діяльність, — пише Мигаль, посилаючись на „об'єктивні свідчення" пані Галини Мухиної, — робить для української справи в Україні більше зла, ніж добра". Розумію труднощі Т. Мигаля: від нього вимагають роботи. А він вичерпав усі казенні аргументи совєтського патріотизму проти націоналістичної діяльности еміграції, і тому доводиться позичати з „об'єктивних свідчень" торішньої подорожниці пані Галини Мухиної. Перестарався. І собі пошкодив, і „об'єктивні свідчення" звів нанівець.

Наша діяльність тут, як і діяльність патріотичних сил в Україні, які, протиставляючись обмосковленню Батьківщини, борються за усунення колоніяльного стану, за привернення Україні суверенности, за національні ідеали добра і справедливости — нічого спільного не має з наймитською заповзятливістю людей - „гвинтиків" у московському царстві. І не може мати, бо, як пише Є. Сверстюк, „перед кожним — різка альтернатива: бути або сином свого народу, або його лукавим наймитом і мародером". Таку альтернативу ставить нинішня дійсність в Україні, яку витворила і витворює Москва, а наймити її, людці малоросійської породи, помагають ту дійсність утримувати.

Літературний ф е льдфебель Т. Мигаль, щоб переконати еміґрацію в шкідливості її діяльности, пише: „Національна за формою культура будь - якої еміграційної групи може розвиватись, цвісти тільки при умові міцних зв'язків із соковитим деревом життя народу. Тільки з великого джерела вона черпає цілющу воду снаги, народности". Він так звик до шлеї своїх держиморд, що вже не помічає, що „національну за формою" придумав В. Ленін на те, щоб збіднити нашу культуру, вилущити з неї національне зерно - зміст, умертвити національний дух, убити її животворні традиції, на яких культура формує національне „я" нації. Національна за формою придумана на те, щоб убити народність культури, позбавивши її живих соків, національних джерел, витворених в історичній боротьбі за національну ідею.

„В Ню Йорку московський „Новоекспорт" продає неоціненні історичні пам'ятки з України. Москва потребує американської валюти і її міняйли вимінюють культурні надбання XVII-XIX століть Києво - Печерської Лаври, Миколаївського і Софіївського соборів на доляри. Місія України при ОН, в якій репрезентують т. зв. УССР московські наймити, напевно знає про той вандалізм, але не сміє щось сказати. Може б ви, п. Мигаль з академіком Новіченком, щось сказали про це в „Малоросійській колегії" — т. зв. уряді УССР або написали, щоб люди знали, як розпродують культурні скарби української нації.

Наймити „отечества чужого", в якому марення про „великий російський народ" за часів царату замінено маренням про „великий радянський народ", нездібні на це. Вони ідуть туди, куди їх ведуть, і роблять те, що їм скажуть. Таких людей В. Мороз називає „гвинтиками імперії". „Людина, позбавлена вміння самостійно розрізняти добре від злого, стає вівчаркою, яка запалюється гнівом тільки з наказу і бачить зло, на яке вкажуть". Український націоналізм завжди був

(Закінчення на стор. 7-ій)

Микола Чубатий

ІСТОРИЧНО-КАНОНІЧНІ ОСНОВИ ПОМІСНОСТИ УКЦЕРКВИ

(1)

У р. 1964, коли Його Блаженство Кир Йосиф поставив на II Ватиканськім Вселенськім Соборі внесення утворити католицьку Київсько-Галицьку Патріярхію, його підтримали всі українсько-католицькі єпископи, члени Собору. Справа патріяршого статусу УКЦеркви притягнула увагу українсько-католицької і навіть православної еміграції. Ішлося про створення об'єднаної УКЦеркви, розкиненої по цілому світі, під одною самоуправною владою українця-Первоієрарха, подібною до державної влади. Тоді вже писалося в пресі, що реалізація цього пляну зустрінеться з великими перешкодами збоку чужих та своїх. Тоді в одній статті я писав: „Боротьба за реалізацію повної самоуправи УКЦеркви буде немов пробою нашої зрілости до боротьби за самостійну Українську Державу". Ішлося про те, чи ми потрапимо видобути із себе запал для осягнення тієї цілі, створити карну національну солідарність та глибоке почуття відповідальности кожного за добро Батьківщини, згідно з ідеєю Івана Франка: „Кожен думай, що на тобі міліонів стан стоїть, що за долю міліонів мусиш дати ти одвіт".

Що здобуття українською католицькою еміграцією повної церковної самоуправи, чи як кажуть помісности УКЦеркви, своєю вагою дорівнює боротьбі за власну державу видно з того, як на наш початковий успіх 4-го жовтня 1969 р. зареагувала совєтська окупаційна влада в Україні. В Москві зрозуміли, що Архиєпископський Українсько - Католицький Синод (29 вересня - 4 жовтня 1969 р.) створив вже Українсько-Католицьку патріярхальну Церкву, що об'єднує 15 церковних одиниць поза Совєтами під єдиним верховним проводом з можливістю приєднати ще три покищо не об'єднані карпаторуські єпархії. В Москві зрозуміли, що твориться могутня протисовєтська сила, душевно пов'язана з УКЦерквою в катакомбах.

У Римі куріяльні уряди, зокрема Східня Конгрегація, так само зрозуміли, що тратять свою владу над новим церковним тілом, присвоєну безправно від трьох соток літ. Тільки 25 років після Берестейської Унії гарантована була повна Помісність УКЦеркви. До Риму „на прощу", до зненавидженої папістичної Італії вибирається російський митрополит Нікодим, наслідник московського митрополита Николая, ката УКЦеркви в Західній та Карпатській Україні.

Політичну вагу створення поза Совєтами такої української духовної твердині зрозуміли також у Кремлі, і після „прощі" Нікодима вибирається до Риму сам таки керманич совєтської закордонної політики Громико. Внаслідок двогодинної конференції у Ватикані вислано до атеїстичної Москви перше офіціяльне посольство — архиєпископа Касаролі, найбільш талановитого ватиканського дипломата. Про що він там говорив? Говорив про унормування життя трьох з половиною мільйонів римо-католиків у СССР, себто римо-католиків литовців, поляків, латишів, може і про те, щоб у Львові відновити латинське єпископство. Преса не доносила, чи він запитав щось про церковне життя у катакомбах чотирьох з половиною мільйонів східніх католиків Західньої та Карпатської України. Страждання за Христа та єдність Христової Церкви, видно, для амбасадора Касаролі були недипломатичною темою.

Хоч місія архиєпископа в результаті мала марний вислід, кращим вислідом могла похвалитися римська Курія, розгортаючи опозицію проти патріярхальної системи УКЦеркви, зорганізованої на Синоді в Римі 1969 р.

Не маючи на те ніякого права, Східня Конгрегація декларує, що Архиєпископський Синод не був леґальним Синодом, отже не міг зорганізувати помісної УКЦеркви. На думку римських куріялістів Синод міг бути „леґальним" тоді, коли б Київсько-Галицький Митрополит і Верховний Архиєпископ скликав цей Синод зі своєї столиці в Львові, себто зі столиці тієї церковної провінції київсько-руського обряду, з якої дев'ять українських католицьких єпископів пішло на мученичу смерть за Христа та єдність з Наслідником св. Петра, а сам Верховний Архиєпископ — на Сибір. Останній живучий має йти до Львова, щоб скликати „леґальний" Синод Церкви. Рідко трапляється зустрічатися з таким нехристиянським наставленням. Та щоб дати доказ, що Синод нелеґальний, Східня Конгрегація аранжує йменування єпископа-помічника для Філядельфійської митрополії, до чого не має ніякого права ані згідно з правами Київського Галицького Митрополита, застереженими ще в Берестейській Унії, ані згідно з постановами Декрету про Східні Церкви, ухваленого Другим Ватиканським Собором 1964 р.

Святіший Отець та Римська Курія

Декрет про Східні Церкви постановляє, що всі Східні Церкви на власній території або поза своєю старою територією, але зв'язані в одну церковну одиницю своїм спільним обрядом, повинні мати патріярхальну самоуправу з патріярхом або патріярхорівним Верховним Архиєпископом у проводі. Синоди таких Церков під проводом своїх Первоієрархів мають повну адміністрацію з правом призначування єпископів. Цей декрет Папа 21-го листопа 1964 р. підписав з заввагою, що він входить в життя по двох місяцях, себто 21-го січня 1965 р. без ніяких інших застережень. Ясно, що з тим днем Східня Конгрегація втратила всяку владу над УКЦерквою, бо всю давню свою адміністраційну владу Папа переніс на Синод УКЦеркви під проводом патріярхорівного Верховного Архиєпископа Кир Йосифа. Рішення нашого Синоду з 4 жовтня 1969 р. подане було Папі тільки до відома і Папа його прийняв, бо ніякого протесту не було. Справа вповні ясна, одначе вона неясна для Східньої Конгрегації, яка, втративши всяку владу над нашою Церквою, хапається добре вже відомих метод — прикривання своїх нелеґальних актів особою Папи.

Католицька Церква начислює нині коло 550 мільйонів вірних, десятки тисяч єпископів, сотні тисяч монсеньйорів, сотки тисяч носіїв різних папських орденів. Чи можна навіть подумати, щоб наслідник св. Петра на римськім престолі міг всі ці справи сам вирішувати? Але з куріяльних урядів все це виходить магічно: „призначив Святіший Отець". На ділі ж призначив не Святіший Отець, бо це понад людські сили Папи, але той чи інший куріяльний уряд.

В нашім випадку призначення о. Стаха єпископом-помічником філядельфійським може бути дійсним тільки тоді, коли б таке призначення було наслідком рішення Синоду УКЦеркви, потвердженим Його Блаженством Верховним Архиєпископом, як головою Церкви нашого східнього обряду.

(Продовження буде)

САМО-ХАРАКТЕРИСТИКА

Як далеко відійшла партійна совєтська інтелігенція, апаратчики від потреб звичайних людських мас у Совєтському Союзі, яскраво видко з листа Валентини С. в „Комсомольській П р а вді", названого „Шлях до „вищого товариства". Невідомо, про яке місто йдеться і з якого народу в СССР походить авторка листа, але вона повністю підтверджує тезу засуджуваного югославським урядом політичного письменника М. Джіласа про виникнення в СССР окремої кляси — „совбурів", совєтської буржуазії.

„Я — дочка людей з вищого кола, — пише Валентина С. — Мої батьки, наукові працівники, вважають, що „в наш вік людина славиться не працею, а зв'язками у вищих колах".

Далі ця дівчина - студентка пише: „На думку моїх батьків, які займають видатні становища, фізично працюють люди, позбавлені таланту, і дураки. Розумово працюють люди талановиті, але вони звичайно не мають відповідних зв'язків, і тому їхню працю в більшості присвоюють посередні людці, які мають такі зв'язки".

Авторка листа признається: „Тато говорить: „Коли б не було зв'язків, я не працював би доктором наук, і твоя мати не була б науковим працівником, і ти не потрапила б до вищої школи". Батьки вважають, що моя доля й надалі буде щасливою і радять: „Вчися жити!" Вчать свою дочку не звертати уваги на „нижчі прошарки" в так званому комуністичному суспільстві, яке існує в СССР, на вітання — „лише злегка кивнути головою". Батько студентки, партійний, керівник катедри високої школи, якої в листі не названо, сам не вітається із студентами, а з „керівництва вузу визнає лише ректора і проректора".

З листа цієї молодої студентки виходить, що „совєтська буржуазія", добре оплачувана державою, ставиться згори до звичайних людей, при нагоді бере хабарі, пропихає своїх дітей „через зв'язки у вищих школах" на вищі щаблі соціяльної драбини. П р и криваючись партійними квитками, представники „нової кляси" насправді не вірять у жадні пропагандивні гасла комунізму.

„Совбури" — це породження совєтської системи, в якій все яскравіше виходять нагору найогидніші риси скиненого 50 років тому білого царизму в ім'я сучасного червоного царизму.

(л. н.)

ЗАСУДИЛИ СИНА КОЛ. ДИКТАТОРА

Пномпень, Камбоджа. — В столиці Камбоджі судили 18 осіб за протидержавну діяльність. Семеро звільнено, а 11 засуджено на різні в'язничні кари. Між засудженими на 5 років в'язниці був князь Нородом Нарадіпо, 25-тирічний син скиненого рік тому з влади диктатора Камбоджі Нородома Сіянука. 20-тирічну сестру засудженого, яку арештували були одночасно з ним, звільнено. Нородом Сіянук живе постійно в Пейпінгу, де він, піддавшись під протекцію комуністичного Китаю, створив екзильний уряд. Москва того його уряду не визнала.

УЛЬТИМАТ ГУССЕЙНА

Амман. — Йорданський король Гуссейн заявив, що він дає два дні часу палестинсько - арабським партизанським організаціям вивести своїх озброєних членів з Амману, а коли вони цього не зроблять, то буде „жорстока розправа". Король Гуссейн віддавна є проти творення палестинськими партизанськими організаціями „держави в державі" в Йорданії. Він є за те, щоби партизанські організації боролися проти Ізраїлю, а не парадували в уніформах із зброєю по йорданських містах і не робили там бешкетів.

Проф. Вадим Щербаківський

ВЕЛИКОДНІ ПИСАНКИ

(2)

Крашанка — це яйце, вкрите в цілості якоюсь одною барвою: червоною, синьою, жовтою й іншою. Але вона не має ніякого символічного знаку, не має, так би сказати, „об'єкту для чарівництва" при її розбитті. Писанка, навпаки, має на собі символи, а в першу чергу — хрест. А розбивати або ламати хрест — це вже є блюзнірство!

Символи писанки

Крім простого хреста, зустрічаємо на писанках постійно ламаний хрест, чи, інакше кажучи, свастику — праву й ліву. Ліва звалась у старих індуських народів — саввастика. Був це триквет, тобто трикінцевик чи трираменник; була зірка восьмикінцева, були т. зв. павуки, хвильки і т.д. Це все були символи, зв'язані у греків з богинею Деметрою (мати-земля), у Малій Азії з Кібілею-Купалою і т.п.

Але писанка, не будучи вареною, містила в собі ще одну символічну властивість. Це те, що куряче яйце могло мати в собі зародок півня, а півень — птиця сонця, що своїм співом звіщає схід сонця, яке поганами вважалося богом світла, що нищить всяку темну силу. Ми знаємо з наших казок, що як півні заспівають перший раз, то вся нечиста сила втікає, щоб не спізнитись і не бути знищеною богом сонця. В Україні лушпайки курячих яєць були декілька разів знайдені в могилах, що належали до часу переходу від бронзової до залізної доби, тобто до початку першого тисячоліття перед Христом. Очевидно, що ці яйця кладено як апотропеї для охорони померлих. Назва курки прийшла до нас від сумерського народу, у якого вона звучала: кур-ки, що значить птиця світла. От тоді прийшла до нас казка про жар-птицю! До того ж приблизно часу відносяться й знайдені в Україні петитські бронзові статуетки людей та один висічений у скелі рельєф, на якому зображено людину, що клячить перед деревом з сидячим півнем і підносить вгору руки з мисочкою. Це, очевидно, своєрідна форма жертви перед птицею бога сонця.

Московщина не знає писанок

Що власне згадані знаки-символи творили основну суть писанок, без яких писанка не є писанкою, це доказується і підкреслюється тим, що ці самі знаки-символи (свастика, триквет, шести- й восьмираменна зірка і т.д.) зустрічаються теж на писанках болгарських, сербських, хорватських, чеських та словацьких, як колись давно і на німецьких та, здається, й на бельгійських, бо вони колись і там були. В одній країні не було цих оздоб, бо там не було й писанок, а це в Московщині. В самій Москві вони вживалися при князівськім, а потім при царськім дворі, як спадщина, що її принесли зі собою князі (Андрій Боголюбський та інші) з Києва, але там згодом забули про символічне значення писанкової орнаментики, а з перенесенням столиці до Петербургу, перестали виробляти і самі писанки. А московське населення і поняття про писанки не мало. Крашанки ж увійшли у Московщині місцями в звичай під впливом царського двору та українських виселенців, а то й Церкви, з київськими традиціями, але без всякого розуміння їх значення.

Пояснення зразків орнаментації

Свастика чи ламаний хрест і принцип свастичний, тобто руху, є ознакою життя. І ми бачимо намагання викликати враження руху в усіх писанках. Восьмираменна зірка та додані кривульки теж викликають враження руху. Трикверти-тригачники — так само.

Отже, основне в писанці — рух, зображений в її орнаментиці. Можна замість простих гачків намалювати квіти, але треба намалювати їх так, щоб викликати враження руху. В бронзовій добі на острові Креті виробляли великі глиняні вази т. зв. камареського стилю. Вони були розмальовані теж на основі свастичного стилю.

Очевидно, що Отці Церкви тому й задержали звичай вживання писанок, що бачили в них символ християнської науки: надію на воскресіння з мертвих. Писанка може символізувати собою ніби труну, всередині якої, одначе, зберігається життя, бо з нього курка може висидіти курча. У цій труні, у формі лушпайки, зберігається зародок нового життя, а ззовні — на поверхні яйця це життя символізується ілюзійним рухом, що викликає орнаментація самої писанки.

Так із поганської писанки, що була амулетом-апотропейоном, наша писанка стала символом воскресіння із мертвих і великоднім символом воскресіння Спасителя душ наших.

(Кінець)

Вийшла англомовна книжка „Трагедія Греко-Католицької Церкви в Чехо-Словаччині"

Ню Йорк. — Заходами й у виданні Карпатського Союзу, крайової організації під керівництвом Імре Кардашинця, що має свої Відділи в Клівленді, Чикаґо, Дітройті, Піттсбурґу і Трентоні, вийшла з друку англомовна документальна праця під наг. „Трагедія Греко-Католицької Церкви в Чехо-Словаччині". Книжка має 70 стор., оздоблена фотознімкою Єпископа Пряшівщини Владики Василя Гопка та кількома діяграмами й мапами, що показують розміщення української людности на території Чехо-Словаччини. У книжці розповідається про важку долю і сучасну особливу недолю, у зв'язку з намаганням комуністичного уряду словачити українців, тієї частини українського народу, що живе на території ЧССР, особливо ж на Словаччині. За статистикою з журналу українців у Словаччині „Дружно вперед" з 1968 р., що виходить у Пряшеві, у Східній частині Словаччини є 270 українських сіл, в яких живуть понад 100 000 „людей українсько- рутенської національности". Тепер комуністичний словацький уряд не допускає до виконування своїх обов'язків Єпископа Греко-Католицької Церкви Василя Гопка, а Словацька Католицька Церква намагається словачити Українців-католиків. У кінці книжки надруковано листа, переданого із Словаччини в 1970 році, в якому священики Греко - Католицької Церкви обвинувачують отців редемптористів - словаків у тому, що вони негативно відносяться до українського населення і Церкви та сприяють словаченню українських греко-католицьких вірних. У Вступному Слові непідписані співавтори цієї важливої удокументованої праці зазначають на адресу Ватикану: „Інтереси Греко-Католицької Церкви на Пряшівщині не ті самі, що інтереси Римо-Католицької Церкви в Словаччині" і стверджують, що греко-католицькі парохіяни в Словаччині вірні Ватиканові, але зате сподіваються „від Апостольської Столиці такої ж самої льояльности до нашої Церкви і народу". Книжку можна набути за 2 доляри, пишучи до: Carpathian Alliance, Inc., 2 E. 79th St., New York, N.Y. 10021.

КУК налагоджує мережу українських радіопередач

Вінніпеґ. — Комітет Українців Канади розпочав збирати адреси всіх власників українських радіопрограм у Канаді, задля обміну досвідом та для поширення культурно-освітніх радіопрограм КУК. Вже майже рік українці на Манітобщині з задоволенням слухають щодня, крім неділь, Українські Радіовісті з Вінніпезької станції СФРВ-ФМ на хвилі 94, з мегациклів, від 6:10 до 6:20 щовечора. До того ж, що-понеділка, крім вістей, іде півгодинна радіопрограма української музики та літератури. Їх провадить Централя КУК з допомогою Відділу Союзу Студентів Канади у Вінніпезі, де провадиться вивчення всіх українських радіопрограм у Канаді та підготовляються для зацікавлених відповідні радіоматеріяли. Зацікавлені мають писати на адресу Централі КУК у Вінніпезі, 456 Мейн, подаючи назву своїх радіогодин, довжину й тематику радіопересилань тощо.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІННІПЕҐ І ФКУ

Вінніпеґ. — Перебуваючи цілий тиждень у Вінніпезі, проф. д-р Омелян Пріцак так зацікавив українців справою Фонду Катедри Українознавства і пляном розбудови української вільної науки, що в тижневику „Поступ" з 28 березня було сказано: „Він може бути певний, що й українці Вінніпеґу та Канади поможуть в розбудові Центру в Гарварді". Проф. д-р О. Пріцак був у Вінніпезі на запрошення Т-ва Українських Студентів „Обнова" та мав декілька зустрічей з громадянством.

В Бразилії — військова диктатура і неспокої

Ріо де Жанейро. — Впродовж останніх семи років Бразилією керують військові кола. Президентом тієї найбільшої розміром південноамериканської держави є військовик, 65-річний полковник кавалерії Медісі, вибраний на той пост військовими в 1969 році. Впродовж семи років політичні переслідування, цензура преси й книжок, різні обмеження свобод у Бразилії оправдувались тим, що треба „міцної руки", для відбудови економіки і згодом — розбудови демократичної системи управління. В цьому році економіка Бразилії настільки покращала, що вже немає потреби в напівдиктатурі військового типу. Різні прошарки населення починають домагатися більших свобод. Але уряд далі переслідує таких, що не відповідають його настановам, в тому й католицьких священиків лівих поглядів, звільняє з праці службовців за критичні зауваги вбік уряду, цензурує газети й ін. періодичні видання. В більших містах Бразилії почали творитися банди ворохобників, переважно лівого напрямку. Бразилійська комуністична партія оприлюднила повідомлення, надруковане також в журналі „Експрес" у Франції, в якому обвинувачує американців у тому, що вони сприяють диктатурі. Але американські представники в Бразилії рішуче це заперечили. Між бразилійськими конґресменами, зокрема з толерованого урядом опозиційного Бразилійського Демократичного Руху, є вже чимало невдоволених тим, що в Бразилії й далі триває військовий режим. Однак, такі конґресмени не всюди можуть висловити свої думки, щоб не потрапити під репресії. Один із бразилійських генералів, як інформував „Ню Йорк Таймс" з 6 квітня, сказав, що він вважає, що в Бразилії все ще є „забагато свободи". Він пояснив собі міркування в останньому реченні: „Запам'ятайте, ми не можемо допустити до того, щоб Бразилія перетворилася в другу Кубу". Президент генерал Медісі повідомив, що виданий два роки тому декрет, який дає Президентові країни необмежені повновластя, і надалі буде залишатися в силі доти, доки це „буде потрібно". Бразилія нараховує тепер 92 мільйони громадян.

Студенти і представники УККА...

(Закінчення з 1-ої стор.)

відповів, що в СССР „можна висловлювати вільно думки, але не обмовляти СССР". Питання про В. Мороза ставив дорадник Студентської Громади, викладач в гайскулі в Трої п. Володимир Літинський. На запитання студента, чому в Україні немає свободи слова, „аташе" відповів, що там є повна свобода вільного слова, навіть місце на „конструктивний критицизм, але ми зобов'язані захищати нашу соціялістичну державу". На запитання однієї українки, чому совєтський режим не дозволяє її своякам прибути до Америки, щоб її тут відвідати, В. Овсєвк відповів, що „всі свояки можуть мати контакти" і що її обвинувачення — „проти українського закону". В своїй промові він атакував американську пресу, визнав, що СССР посилає арабам зброю тощо. Промова не справила переконливого враження на студентів, а українці добре використали нагоду.

Клівленд для українських студій в Гарварді

Якщо метою наших імпрез є зібрати громаду разом і наснажити її до праці й пожертв — то імпрези легкого жанру, з багатогранною барвистою програмою, ґарантують успіх. Поважна ціль таких імпрез, яку з'ясовується впродовж чверть-години (до речі, теж у легкому жанрі) тут нічого не втрачає, а глядачі тільки користають.

Невідомо, чи на імпрезу клівлендського Відділу „Фонд Катедри Українознавства" — нова назва Гарвардський Центр Українських студій — прийшли б були дві-три сотні людей, якщоб цю імпрезу підготовили в характері свята - академії. Голова місцевого Відділу, інж. Василь Лагошняк виготовив в легкому жанрі і „на сторожі" її поставив письменника й гумориста Миколу Понеділка. Тому на залю Норманді Гайскул, на Пармі, в неділю 7-го березня ц. р., прийшло тисячу людей.

Незрівняний своєю казковою українською мовою і своєрідним соборницьким флюїдом, гуморист тієї днини був хворий — проте він, як Ель Сід, обіцяв, що, „живий, чи пів-живий", він в імпрезі на таку ціль виступить. І як звичайно полонив своїм виступом усіх присутніх. Хор „Дніпро", під диригентурою Євгена О. Садовського, дав чотири пісні („Туман хвилями лягає" — Лисенка, „Умираю, моя мамо" — Гнатишина, сольоспів Наді Воляник, „Коломия" — Кос Анатольського й марш „Наш стяг" — А. Гнатишина), а популярний уже серед своїх і чужих танцювальний Ансамбль СУМА, під управою Віктора Богуславського, знайшов признання новими строями і продукціями, серед яких одна („Моряки") відзначувалась мистецьким балетним рівнем. Соліс бас-баритон, д-р Володимир Боднар, двома піснями („Пісня з полонини" — Сабадоша й „Черемшина" — Михайлюка), при акомпаньяменті проф. Ірини Заячківської - Гаврилюк, виявив, що свіжонаграна пластинка цих двох виконавців знайде належну оцінку у знавців і належний попит у покупців. Приємною несподіванкою був виступ дівочого квінтету „Мрія", при СУМА ім. Т. Шевченка, в Пармі. Ансамбль під орудою п. Зені Крук-Панчишин із Даркою Хомик, Марусею Кліщук, Галею Сліпець, Марійкою Коник і Даркою Павник при фортепіяновім супроводі Марійки Гамуляк відспівав три пісні („А Черемош пливе" — Юркова, „Гуцульський вальс" — Косаковського і народну „А мій милий").

Поважний був тільки вступ — слово інж. В. Лагошняка про ціль - завдання Гарвардського Центру Українських Студій і наші обов'язки супроти цього духового хмаросягу нашої еміграції. Богдан Тарнавський у своєму анекдоті про Господа Бога й українську еміграцію залишився найсильнішим резонансом вечора. Сенс анекдоту простий: На Бога треба надіятися — але не . . . сидячи з заложеними руками. Гарвардський Центр У.С. можемо збудувати тільки власними жертвами праці і гроша.

Під враженням імпрези присутні складали частинно грошові декларації на ФКУ — ГЦУС. Дальші декларації і готівкові вплати приймається на адресу: Ukrainian Studies Fund, Inc., 4414 Forest Hills Blvd., Parma, Ohio, 44134

В середу 7-го квітня 1971, Клівлендський Відділ під спонзоруванням ФКУ — ГЦУС виступають: світової слави кубанські козаки, яких не випускають зі своїх сцен найкращі театри світу, широковідома співачка Галина Андреадіс та записана якнайкраще в пам'яті театральних бувальців прімабалерина Рома Прийма-Богачевська. Імпреза відбудеться у Клівленді - Огайо, з якої дохід призначений на Гарвардський Центр Українських Студій. Імпреза буде в одній із найбільших заль Клівленду — Паблік Авдиторіюм, Іст - 6 вул. і Ст Клер, у центрі міста. Початок: год 8 веч. Квитки можна набувати в „Базарі", „Дністрі", В. Кліщука і в кредитівках.

Загальні збори 12-го Відділу ОДВУ у Філядельфії

Дня 6-го березня 1971 в приміщенні Українського Горожанського Клюбу у Філядельфії відбулися Загальні збори 12-го Відділу Організації Державного Відродження України (ОДВУ). Загальними Зборами проводив д-р П. Стерчо, а секретарював І. Скочиляс. Звітував уступаючий голова Відділу ОДВУ П. Ґенґало, секретар В. Яців та інші. Після вислухання звітів та дискусії приступлено до виборів нової Управи. Головою 12-го Відділу ОДВУ у Філядельфії знову вибрано давнішого голову інж. Івана Харамбуру, відомого із своєї діяльности для добра Відділу ОДВУ у Філядельфії. Крім вибраних членів нової Управи кооптовано двох з-поміж членів Відділу. Нову управу оформлено у такому складі: заступник голови: Іван Одежинський, рекорд. секретар — Микола Ящук, фінансовий секретар — І. А. Харамбура, касир — Митро Мицьо, культурно-освіт. рефер. — Андрій Шекерик, імпрезовий реф. — Омелян Татунчак, пресовий реф. — ред. Микола Вайда, господар. референт — М. Хомин. Членами Управи вибрано: П. Савчук, Ст. Мілян, П. Майдашевський, Б. Гасюк, А. Попчук. Контр. Комісія: інж. М. Нич, Ст. Садовський, К. Антонюк. Тов. Суд: С. Новаківський, проф. М. Алексевич, М. Демянчук, Б. Макаренко і В. Татунчак.

Присутні на Зборах пригадували, що 12-ий Відділ ОДВУ є історичним Відділом в українському житті Філядельфії, який зобов'язує до діяльности. Філядельфію колись відвідав славний полковник Е. Коновалець. Старші філядельфійці до сьогодні пам'ятають ці відвідини організатора й провідника ОУН.

Бажання нової Управи 12-го Відділу ОДВУ оживити знову діяльність цього Відділу. Запропоновано й схвалено відзначити 40-річчя відомого між українцями у вільному світі органу „Новий шлях", який находиться у Вінніпеґу, Канада. Він прислужився для добра й піднесення українців не тільки в Канаді, але теж у ЗСА та по всьому вільному світі. Далі буде відзначений Ювілей Похідних Груп, 50-річчя Пласту на Закарпатті, який творився в часі розквіту Пласту в Галичині, в часі відомого руху УВО і ОУН на Закарпатті.

12-ий Відділ ОДВУ ім. Головінського, у Філядельфії виконав найбільше праці у придбанні Оселі ім. О. Ольжича у Лігайтоні, Па. й досі найбільше опікується цією Оселею. а зокрема тепер, коли головою 12-го Відділу став піонер і великий прихильник Оселі друг інж. І. Харамбура, — треба надіятися, що рух на Оселі в Лігайтоні знову ожиє. Посиплеться туди дітвора та молодь, а старше наше громадянство зацікавиться добрим відпочинком та товариськими гутірками й імпрезами на Оселі ім. Ольжича в Лігайтоні. В цьому напрямі новообраний голова 12-го Відділу ОДВУ, уже нав'язав співпрацю з господарським референтом ЦУ ОДВУ другом В. Різником, відомим керівником Оселі.

М. Вайда, прес. реф.

В ОКІНАВІ В ЯПОНІЇ ЗАСУДИЛИ на 20 років важких робіт 22-річного американського вояка, білого, за вбивство другого вояка — мурина, під час бійки, що її білі й чорні вояки счинили під одним шинком.

БРИТІЙСЬКІ ВОЄННІ КОРАБЛІ РОЗПИЛЮЮТЬ спеціяльні хемікалія, що мають перешкодити забрудненню і затруєнню вод біля південного узбережжя Англії та берегів Шотляндії: із двох великих нафтоналивних кораблів витекли в море великі маси ропи.

Перед виставкою сучасної графіки України в Ню Йорку

З Ex libris-ів Богдана Сороки

Кому близька доля України і хто слідкує за назріваючими у ній національними та політичними проблемами, для нього збагачуючим досвідом буде можливість познайомитися із зразками творчости мистців рідних земель. Маємо тут на увазі виставку сучасної графіки України запляновану на час від 24-го квітня до 2-го травня біжучого року. Відбудеться вона в залях Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку. Організаторами цієї небуденної імпрези являються пластунки з куреня „Перші стежі", широко відомого з своєї діяльности у царині української культури. Особливо з влаштовування таборів для пластової молоді „Стежки культури" з співучастю видатних особистостей з літературного та мистецького світу і з видавничої діяльности, якої відмінним зразком є уфундування публікації збірника творчости молодих адептів поезії „Контрасти". Основою цієї імпрези буде збагачене повторення одноденної виставки мистців Києва та Львова, що відбулася в Філядельфії в неділю 7-го лютого 1971 р. в домі Софійки і архітекта Тита Гевриків. Виставка ця викликала широке зацікавлення не тільки серед любителів мистецтва тут на чужині, про що раніше писалося в „Свободі", але також і на Україні.

Недавно видатний французький мистецтвознавець Андре Мальро дуже влучно назвав пластичне мистецтво „голосами мовчанки", присвячуючи мистецтву як досконалому німому і одночасно багатомовному свідкові найбільше прихованих явищ культури й цивілізації усіх часів. Неначебто підкреслюючи думку Андре Мальро мистці України пропонують нам свою творчість відбитку усього того, що тривожить українську людину. Тут йде мова не так про монументальні праці виконані на замовлення, які остаточно своєю поверховністю притаманні не тільки мистецтву на Україні, як про особисту творчість мистця. На Україні вона найбільше промовиста у графіці. Мабуть через її відносно малий формат і можливості широкого розповсюдження. Власне на неї хочемо звернути увагу глядача, який вдумливо оглядаючи експоноване не може не добачити в ній символів настрою культурницьких середовищ сучасної України.

На виставці буде виставлено графічні твори, виконані на Україні в двох останніх десятирічних, таких мистців: В. Авраменка, Е. Безніска, Г. Гавриленка, М. Глущенка, О. Губарева, С. Гебус - Баранецької, М. Денисової, М. Дерегуса, П. Заливахи, С. Карафи - Корбут, В. Касіяна, І. Катрушенка, С. Коропчака, Л. Левицького, Ю. Логвина, М. Малишка, А. Мирошниченка, Я. Музики, О. Оброци, І. Остафійчука, М. Павлусенка, В. Патика, В. Перевальського, Л. Перевальської, Г. Севрук, В. Селезньова, Б. Сороки, О. Фесуна, М. Шекери, Т. Яблонської та Г. Якутовича. Разом 31 мистців та поверх 150 експонатів.

Як ми вже згадували, виставку влаштовує пластовий курінь „Перші стежі" з своєї власної ініціятиви, а експоновані твори є випозичені з приватних мистецьких збірок Архиєпископа Мстислава, Софійки і Тита Гевриків, Володимири і д-ра Євгена Котиків, Марії і д-ра Михайла Логазів, Христини і Богдана Певних, Ярослава і Ярослави Рублів, Ярини Турко та Христини і Юрія Ференцевичів.

Як бачимо, глядач зможе на виставці познайомитися з оригіналами широко відомих мистців старшої ґенерації, Василя Касіяна та Миколи Глущенка, знайомих львовян Ярослави Музики, Леопольда Левицького, Стефанії Гебус - Баранецької, викладачів художніх інститутів: київського Тетяни Яблонської і харківського Володимира Селезнева, талановитих мистців середущої ґенерації Григорія Якутовича і Володимира Патика, випускників київського, львівського і харківського Інституту Галину Севрук, Юрія Логвина, Івана Остафійчука, Богдана Сороки і багатьох інших.

Сподіваємося, що українське громадянство численно відвідає цю цікаву виставку.

Богдан Певний

Маланчині Вечерниці хору „Трембіта"

Дванадцятий раз відсвяткували мішані хори „Трембіта" в Дітройті Вечерницями Маланку, закінчуючи рік за старим календарем. Відбулися вони, в суботу 16-го січня 1971 р. у великій залі, як щорічно, Вірменського Культурного центру, і жаль, що не появились в телевізії.

Аранжером забави був Тарас Лончина, приґравала до танців 7-ми членна оркестра „Зоря", що щорічно вив'язується зі своїх завдань.

В програмі зустрічі Нового Року відзначилось „віншування" віршом, автор Оля Кручак, а рецитаторка Стефа Колодницька. Своєю говіркою і гумором нагадувала авторка славного Гриця Зозулю. Мало що не кожний рядок викликував сальви сміху на залі, бо взяла вона на „приціл" своїх веселих слів, — усіх з „Трембіти" і декого зокрема.

Привітав їх з новим роком, голова хорів, В. Дигдало. Він підкреслив, що „Трембіта" діє вже 14-ий рік, згадав заслужених членів хору та забавового Комітету, і повідомив, що тепер створено мистецьку одиницю, яка під проводом Бранки-Кривуцької під кінець березня, готує сценічну виставу „Оргія" Лесі Українки. Склад артистів — молодь. Це нове досягнення „Трембіти".

До програми цього Вечора належав вибір Князівни. Вибрана була студ. журналістики Маруся Сисак(кандидатка ОУА з Дітройту на Кралю під час Балю Преси в Філядельфії), а що 15-го січня, був саме день її народження, то гості відспівали їй многоліттєвіє. З-поміж кандидаток найбільше голосів зібрали: Адріяна Мушинська і Христя Климишин і їх як заступниць Князівни, представлено гостям, серед бурхливих оплесків.

Серед танків, задзвенів могутній баритон Євгена Федака, що відспівав „Сниться я Львів" на слова ЕКА при звуках оркестри.

Троянди й котильйони, буфет, і приємний настрій, причинились до гарної цілости.

До забавового Комітету належали: С. Михальчак (голова), Надія Кунинська, Б. Сторожук, В. Дигдало, В. Кучер, М. Михальчак, Д. Кукуровська, О. Бевцик і інші.

В. Н - вич

З Державного Департаменту повідомили, що тепершнього посланця ЗСА до Чіле, амбасадора Едварда Коррі буде через кілька тижнів замінено новим, Натаніелем Дейвісом, який тепер є амбасадором у Ґватемалі. Амбасадора Коррі вважають одним із кращих дипломатів, але тому, що він був тісно пов'язаний з провідниками опозиційної тепер Християнсько - Демократичної партії в Чіле, його вирішили відкликати.

Американська газета високо оцінює Аркадію Оленську-Петришин та її творчість

Ню Бронсвік, Н. Дж. — Газета „Сандей Гом Нюз" з 4-го квітня помістила цілу сторінку матеріялів про українську малярку Аркадію Оленську-Петришин, чоловік якої викладає математику в Ратгерському університеті. Статтю про неї написала Доріс Бравн, під наг. „Петришин — з ґенерації дітей квітів", а світлини зробив Ричард Костелло. На світлинах зображена молода мисткиня під час праці, та на тлі фіґуративної своєї композиції про жінок, із сумівським журналом „Крилаті" в руках, на обкладинці якого видко її абстрактний малюнок під назвою „Променада". Аркадія Оленська-Петришин раньше більше уваги звертала на абстрактне мистецтво, але тепер частіше малює образи фіґуративні, наприклад, репродукований образ „Дівчата в травні", на якому видко три постаті дівчат, заквітчаних і в квітах, між якими, сказано в газеті, „немає комунікації". На ще іншій фотознімці видко малярку з чоловіком, коли вони розглядають новий пастелевий образ жінки серед гарної каліфорнійської природи, під назвою „Самотня". Цей же образ та багато інших виставлені тепер на індивідуальній виставці Аркадії Оленської-Петришин у Ню Йорку, в ґалерії „Бодлей". Кореспондентка газети згадує, що молода малярка походить з українського роду, що вона в своїх картинах підкреслює „природу і свободу" та що свої картини „вважає автобіографічними, відповідними до її філософії". Аркадія Оленська - Петришин прибула з батьками до ЗСА в 1949 р. з табору ДП в Німеччині, вийшла заміж в 1956 році, дістала мастера з історії мистецтва в Гантер коледжі, вона студіює також у Мистецькій Студентській Лізі в Ню Йорку. Вона багато разів виставляла свої твори в ґалерії „Бодлей" та двічі в Чикаґо, і багато її праць є вже в різних музеях, у Сан Антоніо, Тексас, Нашвілль, Теннесі, в Ратгерському Університеті й ін. У Чикаґо малярка працює над докторатом з мистецтвознавства. Вона є мистецьким редактором у журналі „Сучасність" у Мюнхені.

Панель-дискусія відділу УЛТПА в Бостоні

Бостон. Масс. — Тут, заходом Українського Лікарського Товариства Північної Америки, Відділ на Ню Інґленд, відбувся дня 21-го березня 1971 року. в залі української православної церкви, в Бостоні, о годині 3-ій по полудні, панель - дискусія на тему наркоманія і зловживання ліками. Організатором і господарем панелю був д-р Іван Дідюк, а модератором д-р Ярослав Коропей, панелістами були: д-р Тарас Ганушевський, д-р Богдан Кузьма, д-р Григорій Бурбело.

Кожний з вищезгаданих панелістів,говорив дуже цікаво про небезпеку наркоманії, надужиття ліками, як також статистично представив присутнім, що станеться з людьми котрі вживають наркотики і про наслідки наркоманії в суспільному житті, яка спричинює наліг до злочинів, убійства і проституції.

По промовах панелістів розв'язалася цікава дискусія. Присутні зверталися з різними запитами до панелістів, на які діставали задовільні відповіді.

Українське громадянство міста Бостону складає щиру подяку вищезгаданим лікарям, які не пожалували свого труду й праці приїхали з сусіднього стейту, щоби перестерегти нас і нашу молодь перед великою небезпекою. Від імени нашого Відділу на Ню Інґленд, ми складаємо подяку о. протоєреєві М. Пахолкові, та о. С. Чомкові, за їхню поміч і співпрацю, також парохії української православної церкви, яка нам безкоштовно дала свою залю під ці сходини, також всім, котрі взяли участь в цих сходинах, а вкінці найбільша подяка належиться від нашого Відділу і всіх присутніх — Відділові Союзу Українок в Бостоні, котрі приготовили смачну перекуску для панелістів і всіх учасників.

За Управу Відділу на Ню Інґленд
д-р Іван Дідюк

На марґінесі прогульки „Летом Скоба у Світ"

Пластова прогулька до Европи „Летом СКОБА у Світ" вже проминула, а спогади залишилися. Але не тільки гарні спогади, залишилося щось далеко більше, щось чого ані школа ані Пласт не змогли дати, хоча так стараються.

До відлету ставилося понад 140 учасників, конґльомерат зі всіх осередків, а вернулися, як одна родина, велика сила, „юкреінієнпауер". Діти перестали дивуватися, що батьки не вміють говорити по-англійськи, що не належать до ексклюзивних клюбів, чи організацій. Прогулька відчинила їм очі на багато речей, на старий світ, на проблеми зв'язані з ним, на ролю, яку вони мають відіграти в житті.

На марґінесі цієї прогульки треба відмітити заслуги коменданта прогульки, який зумів створити відповідну атмосферу до цього процесу. Комендант прогульки, не тільки не втратив авторитету серед дітей, але запевнивши багато свободи учасникам, затримав внутрішню дисципліну і привіз назад всіх здорових, вдоволених і щасливих. Справді подвиг, якого можуть позаздрити йому навіть досвідчені виховники.

Вправді тета Дрипа має свої застереження відносно метод провадження прогульки, не знаючи про це, що часи змінилися („дженерейшен ґеп") й не догадуючитіон дар") й не догадуючися, що цього чого вона не досягнула через ціле своє життя, наша молодь може. Не може осягне, напевно осягне. В сторону цієї молоді хочеться крикнути СКОБ!

Але.

Пластова Костюмова забава в Ню Йорку

Стало вже традицією, що Станиця Пласту і Гурток Пластприяту в Ню Йорку влаштовують костюмову забаву кожного року. Цього року така забава відбулася 21-го лютого в школі св. Юра при співучасти біля 400 дітей і 200 батьків.

Імпрезу відкрив і привітав присутніх станичний пл. с. Павло Дорожинський. Пл. с. Стаха Гойдиш привітала батьків і дітей від імени сестричок і братчиків новацтва. Під її супроводом проходила дія казки „Царівна Жабка", яку вона написала спеціяльно для новацтва Пласту.

Музичне оформлення казки підготували пл. сен. Н. Соневицька, сестричка Дозя Турчан і сестричка Надя Кулинич. За технічне оформлення музики відповідав пл. сен. Ю. Гошовський, а за світляні ефекти ст. п. І. Клюс. Декорації для казки виготовили сестрички Дозя Турчан, Н. Кулинич і братчики Влодко Кулинич, Ігор Рак, В. Рудик і Ю. Шевчук.

Після казки дітвора бавилася під проводом своїх виховниць і виховників. Під час імпрези була також виграшка. Речі на розгривку подарували прихильники пластової молоді і її батьки. Буфет був у заряді пань із Гуртка Пластприяту.

Костюмова забава була дуже вдалою. Така велика фреквенціяя дітей є доказом, що вони люблять бути у своєму українському окруженні. Надзвичайно приємно було бачити молоденьких, вже роджених тут, матерів із їхніми дітьми на тій імпрезі. Провід Пласту і інших організацій повинні уряджувати якнайбільше таких забав, бо вони можуть бути одним із засобів затримання наших діточок для української громади.

Євгенія Іванків

Росфорд і Толедо для ФКУ

Центр Українознавства при Гарвардськім Університеті повинен бути загальною справою всієї української спільноти в Америці, не тільки прибувшої еміграції, але й тут народжених. Цим твориться ядро української науки, для наших дітей та наступних поколінь, які в майбутності мали б перебрати провід українського суспільного життя в Америці. Вони видаванням наукових книжок в чужих мовах поінформували б інші народи про змагання українського народу. Тому ми живучи в країні свободи та добробуту, повинні всі як один скласти як найскорше відповідну сума на Фонд Катедри Українознавства, не чекаючи на збірщика, щоб прийшов до хати. Цим засвідчимо не лише перед своїми але також і перед чужими народами, що ми є свідома, та зорганізована спільнота, яка змагає до осягнення наміченої мети. Щоб про нас знали то ми мусимо писати та видавати великою масою наукові книги в різних мовах, та масово поширювати їх в світі. На це потрібно грошей. Тому до ФКУ повинні включитися не лише частинка громадян, але все українське суспільство, включно з такими організаціями як УНСоюз, УРСоюз, „Провидіння", наші церковні Провідники, Союз Українок Америки, молодечі організації, як також професіоналісти доктори, інженери, та всякого рода фахівці і підприємці. А передусім наша еліта повинна б бути передовими жертводавцями. На жаль до цього часу цих професіоналістів зголосилась мала частина. Відкиньмо на бік всякі суперечки, непорозуміння та незгоди і створім один спільний фронт. Тому не жалуймо грошей і створім сильну наукову базу, з якої наші діти та потомки будуть черпати знання про історію літератури та культуру українського народу.

На ФКУ в Толідо, - Росфорд, зложили слідуючі громадяни та організації: д-р П. Дзяд 2.000 дол., в минулих роках 200, д-р Р. Василишин зголосив 1.000 дол., склав 500 і в минулих роках 200, П. Лагола 100 і в минулих роках 100, Н. Білос зголосила 100 склала 50, М. Чорний 100 в минулих роках 100, Н. Корнова 100 і дорівняльний фонд (мечінг фонд) 150, М. Пелехатий зголосила 100 склала 50, Родина Корнова в пам'ять родичів Михайла і Магдалини Корнова 100, М. Космина 100, П. Луківський 100, Українське Культурне Товариство зголосило 500, склало 350, Сестрицтво Непорочного Зачаття зголосило 500, склало 250, УНС Відділ 167 склав в давніших роках 100, УНС Відділ 235 зголосив 100 склав 75, кількох осіб склало по 50, 20 і 25. 31 Відділ Союзу Українок Америки імени Олени Завісної в Толідо-Росфорд, Заколядували на ФКУ 281 доляр, які склали: д-р Р. Василишин 20, С. Шестак 10, І. Шестак 20, М. Закорчений 5, П. Лагола 10, М. Юркевич 5, М. Космина 5, А. Космина 5, М. Чорний 5, С. Гавриляк 5, М. Вобер 5, І. Підбірний 5, П. Луківський 10, д-р М. Гнатчук 20, М. Пелехатий 5, д-р Г. Масик 10, д-р Б. Масик 25, Б. Йолдас 15, д-р Яремчишин 25, д-р Хомин 20, І. Кульпатицький 10, Т. Василинюк 25, С. Юркевич 5, М. Скотинська 5, І. Дикий 3, М. Блясецький 3.

Подав П. Л.

Заклик до кол. Посестер і Побратимів — Соколів

Літом 1967-го року, в щоденнику „Свобода" появився заклик останнього Голови „Сокола - Батька", інж. М. Хроновята, до всіх кол. Соколів, що проживають у вільному світі: Зібрати матеріяли й світлини з праці Сокільської Організації, зредагувати ті матеріяли в пропам'ятну книгу „Сокільський альманах" або, принаймні, видати в формі ілюстрованого Альбому. В найгіршому випадку, зібрані матеріяли передати одному з українських музеїв для збереження.

У „Свободі" з 26-го листопада 1968 року, проф. Адам Антонович помістив досить обширне звідомлення про те, які матеріяли надійшли від поодиноких кол. посестер і побратимів.

На жаль, на цьому справа майже й закінчилася, бо до нинішнього дня не вдалося зорганізувати ані редакційної колеґії, ані комісії, яка могла б зайнятися збіркою фондів, потрібних для видання такої книги, чи хоча б — Альбому.

На мій писемний запит, як розвивається справа видання згаданого Альманаху — проф. Антонович відписав мені дослівно: „Відносно видання „Сокільського альманаху" є повний застій у надсиланні матеріялів і датків на видання. На моє прохання зголошуватися до редакційної колеґії альманаху, за виїмком вас (себто автора цих рядків) — ніхто не відгукнувся".

В справу видання „Сокільського альманаху" проф. Антонович вложив багато труду. Однак, сам він обтяжений і іншими суспільними та шкільними справами. Проф. Антонович — редактор, видавець, адміністратор і... експедитор журналу „Екран".

Всім відомо, що в ЗСА й Канаді відбулося багато реґіональних З'їздів і Зустрічей наших земляків. Видано друком цілий ряд гарних пропам'ятних книг, в яких утривалено культурні, наукові й мистецькі досягнення окремих частин української землі.

Все те осягнено тому, що до диспозиції організаторів зголосилося відповідне число здібних, жертвенних та готових до праці, людей.

Не хочеться прямо вірити, щоб для передання грядучому поколінню історії Сокільської Організації, що сіткою своїх гнізд охоплювала всі західні області України — забракло таких людей, які стояли до диспозиції організаторам усіх реґіональних З'їздів. Тому закликаю всіх Посестер і Побратимів - Соколів:

Голосіться до співпраці для виконання великого діла — видання пропам'ятної книги тієї Організації, що протягом десятиріч вела важливу виховну працю серед української молоді!

Охочих до співпраці просимо зголошуватись на адресу:

Prof. Adam Antonowych
2102 W. Chikago Ave.,
Chikago, Ill., 60622

Мусимо доложити багато зусиль для зібрання потрібних фондів для видання згаданої книги. Для тієї цілі є відчинене спеціяльне конто в касі „Самопоміч" в Чикаґо. Повна адреса й число книжечки цього конта звучить.

„Сокіл - Батько" (Адам Антонович)
Selfreliance Federal Credit Union
2351 W. Chikago Ave.,
Chikago, Ill., 60622
U.S.A.
(число книжечки 6303).

Б. Трохим - Тарнавецький
кол. начальник
Сокільського гнізда в Кутах
на Гуцульщині

Із праці Пластової Станиці в Ню Йорку

Ню Йорк. — Виґідно розташована в українському скупченні на долині міста і в зразково обладнаному, новонабутому будинку при 2-й евню і 9-й вулиці, Пластова Станиця під керівництвом Станичного, відомого громадського діяча пл. сен. Павла Дорожинського і Старшини та Станичної Ради провадить працю й дозвілля за точним, наперед виробленим пляном. У „Бюлетені" Станиці ч. 6 таке плянування подане від січня 1971 р. до червня включно. На місяць квітень запляновані: 2-го і 3-го — приступлення пластунів і пластунок до св. Сповіді та Причастя, а потім спільний сніданок, влаштований Пластприятом; 11-го квітня Великодній Ярмарок Коша Пластунок; 15 і 16 — стійки при Божому Гробі; 23 — Вечір літнім роковинам Лесі Українки, 24-го — Сходини з батьками юнацтва, а 30-го квітня початок реєстрації на пластові табори. В днях 1 - 2 травня відбудеться 10-й Крайовий Пластовий З'їзд.

Денверська група УВАН

Новий, 1971 -ий рік, започаткувала Денверська Група УВАН у ЗСА засіданням ч. 81 -им, з черги, 30 -го січня 1971 р. Відбулося воно, як і попередньо, в репрезентаційній конференційній залі Денверської Публічної Бібліотеки.

Початок засідання був присвячений передусім померлим в міжчасі, від останнього засідання Групи, 24-го жовтня 1970 р. Проф. д-р Михайло Овчинник, родом з Глухова на Чернігівщині, дійсний член УВАН, відійшов від нас, в віці 69 літ, 3 -го грудня 1970 в м. Ленсінг, Миш. Покійний був видатним рибознавцем (іхтіологом). Рівнож 12 -го грудня 1970 р. помер в Денвері, Колорадо, на 81 -ому році життя, генерал - хорунжий армії УНР Йосип Мандзенко, учасник зібрань Групи в Денвері. Покійний був родом з Балтського пов. на Поділлі. Він був не тільки військовим, але й громадсько - політичним діячем. Відзначався також і на театральному, літературному й наукових полях. Збори вшанували їх пам'ять встанням і однохвилевою мовчанкою.

Після того, під головуванням д -ра Сергія Кротюка, відбулася наукова частина засідання. Член - співробітник УВАН у ЗСА, бакалавр, Марія Галун - Бльох, видатна американсько - українська письменниця, з Денверу, Колорадо, виголосила доповідь на тему - „Прага п'ять літ тому і тепер". Доповідачка, збираючи матеріял для своєї родинної монографії про рід Пеленських, впродовж останнього десятиліття кілька разів їздила в Европу, у тому числі й до Чехословаччини. Останньо відвідала цей край у вересні 1970 року. Свою доповідь основувала на відомостях і безпосередніх спостереженнях та враженнях з цих відвідин Праги. Порівняла стан міста й його населення та обставини життя з перед п'ятьох років і тепер, після московської окупації Чехословаччини. М. Бльох спостерегла й відчула на собі значне збільшення бюрократизму, повсюдний мертвлячий вплив москалів на поточне життя міста, хоч в самій Празі немає совєтського війська. Відчувається погіршення економічного стану, не тільки через зростаючу дорожнечу, але й через брак для населення краму по крамницях, який москалі масово викуповують за безцін і вивозять. Того роду й інші причини змінили основно колишню промосковську настанову чехів на москвофобську, що відчувалося на кожному кроці (в таксівках, при зустрічах, по крамницях іт. п.) З поміж поверх 14-ти мільйонового насилиння Чехословаччини офіційно тільки коло 250,000 є членами комуністичної партії, але вони та їхні симпатики посіяли серед загалу громадян цієї країни - недовір'я між собою. Наприклад тепер запрошують на дім, тільки осіб добре знаних і після відповідних довірочних рекомендацій. Урядників чехів перенесли зі Словаччини у Чехію і навпаки - словаків з Чехії у Словаччину. Партійники й суголосні їм елементи поспішно збагачуються коштом решти населення і. т. п. Висланий до непартійників квестіонар, з багатьма безглуздими питаннями, тільки компромітує саму сучасну владу. Помітне значне обмеження, супроти попередніх часів, в комунікаціях різного роду, наприклад в радіо і. т. п. Відбувається гостра нагінка проти осіб, що мають якесь відношення до чужинців, особливо прибулих із - за кордону. Зокрема зникли з книгарень новітні й сучасні закордонні видання, книжки й часописи. Попередні знайомі уникають зустрічі з приїзжими, тощо.

Не дивлячись на „завойовання" Чехословаччини москалями й приєднання її до комуністичної батьківщини на її кордонах з Україною відбувається докладна перевірка, особова й майна. Окупаційна армія складається переважно (а може й навмисно?!) з підсовєтських українців. Їх при зміні відсилають здаля від України - на Сибір, а на їх місце присилають монголів. Все ж таки не дивлячись на поверхову уніформовану одностайність совєтського війска, чехи відрізняють московських вояків від українських і ставляться до останніх зичливо.

Відвідати Пряшівщину, на сході Словаччини, з її українськими культурними осередками, М. Бльох не повелося. У тому задумі відрадили її родичі, а туристичні урядовці остерегли, що це була б для неї небезпечно!

Не дивлячись на різні того роду утиски й перепони зв'язок між Чехословаччиною і Україною існує й поволі зростає. Останньо були відомості, що Іван Дзюба знаходиться в останній стадії туберкульози і що з огляду на його популярність серед українського населення совєтська влада з ним рахується й поки що не чіпає !...

Ці взаємовідносини відбуваються незнаними нам ближче покищо шляхами. Тому тяжко ствердити хто в перебігу подій на кого впливає - Чехословаччина на Україну чи навпаки? Це з'ясує в майбутньому історія в перспективі часу. Сумний факт, що чехи опинились в „братніх" московсько - комуністичних обіймах приголомшені й пригнічені. Вони покищо не бачать виходу з халепи в яку потрапили.

Після Праги М. Бльох побувала, за матеріялами, для своєї розвідки, у Відні, Австрія. У тих цілях відвідала там Національну й Університетську книгозбірні. Взагал з віденських архівів та книгосховищ російські видання вивезені до СССР. Залишилися тільки колишні офіційні галицькі матеріяли. З Національної Бібліотеки також вивезені російські видання. В Унівеситетській Вібіотеці надибала доповідачка на українські видання тільки з 1915 та 1930 рр., інші також вивезені.

Зі своєї подорожі окрім спостережень і вражень М. Бльох привезла чимало рідкісних слов'янських, чеських і українських мап і книжок. Придбала їх переважно в Стокгольмі та Копенгагені, зате дуже мало, з причин вищезгаданих, в самій Празі й Відні. Виставка їх на залі доповнювала розповіді М. Бльох.

Доповідь викликала велике зацікавлення серед присутніх 33 - ох осіб, українців і американців. Майже третина з поміж них, бо - 10 осіб забирали слово в обговоренні доповіді різними запитаннями. Відповідаючи на них, в міру своїх відомостей та спостережень, доповідачка доповнила у той спосіб свою актуальну, цікаву й цінну інформаційно - порівняльну доповідь про колишню й сучасну животіючу й поволі завмираючу Прагу.

Забираючи, з черги, слово в інформаційно - організаційних справах інж. Лев Биковський, секретар Денверської Групи УВАН, поінформував про діяльність Групи у минулому 1969-70 академічному році. За цей звітний період відбулося 3 засідання на яких 3 доповідачі (Юрій Мошинський, Ярослав Рудницький і Володимир Горчаківський) виголосили 4 доповіді, остання була кольоровим фільмом. На них перебувало 131 осіб, з поміж яких 24 забирали слово в обговоренні доповідей і фільму.

25 - го 26 і 27 березня в Денвері, Колорадо, відбудеться з'їзд членів Американської Асоціяції для поширення слов'янських студій (АААСС). Передбачається я значна участь у з'їзді українських науковців з ЗСА та Канади. Буде влаштований в рамцях з'їзду український панель та виставка видань з царини української історії та допоміжних дисциплін. Заопікувалося цією справою Українське Історичне Товариство. У зв'язку з цим запроєктовано чергове ч. 82 засідання Денверської Групи УВАН, в суботу, 27 - го березня 1971, з доповіддю одного з українських гостей з Канади на тому з'їзді. Відповідні організаційні заходи у тому напрямі вже вживаються.

Л. Б.

Проф. Омелян Пріцак у Вінніпеґу

На запрошення Управи місцевої Студенської Організації „Обнова" 25 - го лютого ц. р. прибув до Вінніпеґу відомий наш учений д-р Омелян Пріцак, проф. із Гарвардського університету і голова Української Катедри при цьому ж Університеті і тут, в часі свого однотижневого побуту виголосив ряд своїх наукових докладів.

1. В п'ятницю, 26 - го лютого, з нагоди 50-ліття Українського Вільного Університету, на науковій конференції в Колегії св. Андрея виголосив по-українськи доповідь про „Стан Української Науки у сучасному світі".

2. В суботу, 27 - го лютого, там же по-англійськи, про „Унікальність Запоріжського Козацтва".

3. В неділю, 28 - го лютого, в 3 - тій годині по полудні, в залі Читальні Просвіти про Український Науковий Центр при Гарвардському університеті". Заля була переповнена добірною публикою і в часі двогодинної дискусії присутні цікавилися науковим й фінансовим станом двох перших Українських Катедр при тім же Університеті.

4. В понеділок, 1 - го березня, відвідав Слов'янський Департамент при Манітобському Університеті і тут, виголосив для студентів доповідь на тему: „Гуманізм і Реформація на Україні". Того ж дня, вечором мав на тім же Університеті доклад: „Хозари і Русь".

5. У вівторок, 2 - го березня, у великій залі Колегії св. Павла, відбув офіційну зустріч з українськими студентами. При цій зустрічі виринула дуже поважна дискусія про забезпечення і розвиток української науки у вільному світі та про величезну ролю і значення Української Катедри у Гарварді.

6. В середу, 3 - го березня, взяв участь в нарадах Екзекутиви Заповідника Шашкевича.

7. В четвер, 4 - го березня, був запрошений на засідання Президії Комітет Українців Канади, де в живий спосіб обмірковувано питання Гарвардських Студій та рятування Української Науки у вільному світі.

8. В п'ятницю, 5 - го березня, Історичний Департамент Манітобського Університету запросив проф. Пріцака до участи в обороні одної дисертації.

9. Того ж дня, вечором, виголосив дуже цікаву доповідь в домівці Української Вільної Академії Наук на тему: „Слово о Полку Ігореві як історичне джерело".

10. В кінці, в суботу, 6 - го березня, Президія КУК і німецький консул у Вінніпеґу, запросили проф. Пріцака на гостинний обід до одного з кращих міських готелів.

В часі цього свого короткого побуту у Вінніпеґу, проф. О. Пріцак одержав першу спонтанну жертву для Українських Катедр в сумі 1,200.00 дол. від 3-ох жертводавців. Пороблено заходи створити сталий Збірковий Комітет, завданням якого буде займатися фінансовою збіркою та допомогою для Українських Катедр у Гарварді.

Д. Микитюк

Загальні Збори Осередку Діяльности ТУСМУ в Нюарку, Н. Дж.

В п'ятницю 26-го лютого 1971 р., у приміщенні Українського Народного Дому в Нюарку, відбулися Загальні Збори Осередку Діяльности ТУСМ-у. З різних причин останніми роками Осередок Діяльности не був активною установою, одначе з пожвавленням активности Крайової Управи, поодинокі місцевості, в яких попередніми роками діяли Осередки Діяльности, або делеґатури, зараз починають відновляти свою діяльність, та відчувається зворот студентства до активної праці. До таких місцевостей належить і Нюарк.

В Нюарку, ці студенти, для яких події в Україні не байдужі, вони слідкують за ними та їх студіюють, виявили ініціятиву відновити Осередок Діяльности. На вище поданий день зійшлися студенти, а було їх біля двох десятків, після докладного обговорення з представниками Крайової Управи ТУСМ-у, головою Богданом Футалою і заст. голови Аскольдом Лозинським, рішено відновити Осередок Діяльности та покликано тимчасову управу, яка в найкоротшому часі має скликати Загальні Збори. Тимчасову Управу очолив Олег Миськів, а до неї увійшли: Таня Басняк, Марійка Кочержук, Борис Садовський, Юрій Чировський та Андрій Кочержук.

Н. Н.

Проблема наркотиків в Ню Гейвені

Хоч проблему наркотиків найгостріше відчуваємо в великих містах, то менші й віддалені від більших центрів міста сьогоднішньої Америки чуються не менше загрожені цією пошестю. Тому, вже від деякого часу роблено заходи і в Ню Гейвені, щоб ближче познайомити українську громаду з соціяльними аспектами цієї проблеми і проблемами здоров'я.

14 - го березня 1971 р. заходами Пластприяту під головуванням Наді Лодинської зорганізовано зустріч молоді й батьків з фахівцями цього питання. Під час зустрічі в авдиторії школи при церкві св. Михаїла Ігор Раковський, який здобув великий особистий досвід в щоденній професійній роботі в поборюванні цієї язви, говорив про різні типи наркотиків, їхнє розповсюджування й розповсюджувачів (пушерс), про злочинність викликувану вживанням наркотиків, про поліційні протизаходи та про цілий комплекс соціяльних проблем зв'язаних з вживанням та поширенням наркотиків. Він також демонстрував зразки різних наркотиків та приклади вживані наркоманами. Про аспекти під оглядом здоров'я і медичним саме про вплив наркотиків на людський організм, симптоми й наслідки вживання наркотиків інформував присутніх д - р Ярослав Туркало. Після цих коротких загальних доповідей до панелю долучилися ще д - р М. Дзюбатий і д- р Т. Ганушевський, які разом з доповідачами давали відповіді на специфічні питання, ставлені молоддю й старшими громадянами.

Слухаючи велику кількість питань, які найбільше турбували присутніх, можна було ствердити, що коли американські середники масової комунікації, такі як велика й льокальна преса, радіо й телевізія швидко й відносно успішно доводять до відома громадянства факт існування проблеми наркотиків та, розмір її поширення, ці самі середники масової інформації цілком заводять коли мова про подавання хоч би мінімальної й найнеобхіднішої, але солідної й правдивої інформації й знання про наркотики. А для того, щоб робити інтеліґентні рішення й вибір засобів протиставлення — конечна є саме правдива інформація, певне знання. Справа, очевидно, не в тому, що такі інформації взагалі не подаються, а радше в ефективности чи неефективности подачі. Знову ж ідеться не тільки про часто паралізуючу сенсаційність, але ще більше про те, що мало не кожна інформація, чи отвердження, зразу ж знаходить заперечення певних кругів, стає контроверсійним і неефективним і ще більше сприяє дальшій поляризації так характеристичної для сьогоднішнього нашого життя.

Дуже важливо, щоб в боротьбі з наркотиками мати опінію й вказівки безпосередньо від компетентних осіб. Наприклад, на зібранні в Ню Гейвені, д - р Дзюбатий і д - р Ганушевський дуже ефективно вияснили поставлене з залі запитання про те чи маріхуана наркотик, чи ні. Вони звернули увагу на те, що з погляду здоров'я не важливе те, що маріхуану фармакологічно не клясифікують як наркотик (подібно, зрештою як і ЛСД), а важливе те, що саме приводить до вживання цих субстанцій і які їхні наслідки.

Велике число молоді з різних молодечих організацій і поза них, та старші громадяни присутні на цій зустрічі, так само й велике число запитів і вичерпних фахових відповідей свідчать про те, що позитивна, органічна праця в громаді знаходить живий відгук, це добра служба громаді.

Від Пластприяту відкрив зібрання й був його господарем д - р Іван Кизик, а від Пластової станичної старшини подякував учасникам панелю й організаторам зустрічі мгр Олег Микитей.

О. Д.

У 60-річчя священства о. декана Василя Яремака

Події, що їх відзначено в Дітройті, в неділю, 28 - го лютого 1971, належать до рідкісних. Парохія св. Івана Христителя, а з нею ціла громада вшанувала 60 - річчя священства, 85 - річчя з дня народження, і заразом перехід на емеритуру о. декана Василя Яремака.

Святочний Бенкет розпочав псальмою „Сей День" і „Отче наш" хор Боян, під проводом диригента Кирила Цепенди. Майстер церемонії Володимир Гупалівський у вступному слові привітав о. ювілята, його дружину Марію, о. прелата М. Бохневича, пароха, та священиків з інших парохій, сестер Служебниць, цілий ряд представників суспільно - громадських установ та около 300 учасників. Після молитви, що її провів о. Іван Прокопович, парох церкви св. Михайла в Дірборн, малий Михась Сніжик виголосив „Наш Львів".

У 85 років життя та 60 років душпастирської праці вплелись успіхи і невдачі, радості та прикрощі. О. ювілят народився 12 - го січня 1886 року коло Богородчан на Станіславівщині. Середню освіту здобув у Станіславові, а теологію закінчив у 1909 р. в Інсбруку, Австрія. Після одруження з Марією Марек у 1910 р. став рукоположеним на священика Митрополитом Андреєм Шептицьким у січні 1911 р. В тому ж році став сотрудником у Настасові коло Тернополя, а від 1915 - 18 рр. у Преображенській церкві у Львові. Від 1918 - го до 1941 парох Іщкова в Підгаєччині, згодом парохом у Скнилові коло Львова, а в рр. 1944-45 сотрудником церкви Св. Варвари у Відні. У скитальських таборах був душпастирем у шпиталях та санаторіях ІРО. Першою душпастирською працею у ЗСА був у Вункасет, Р. Ай., а від вересня 1954 - го р. сотрудник в церкві св. Івана Христителя в Дітройті - Захід.

О. Іван Прокопович у своїй промові вказав на ті духові вартости, що їх посідає о. ювілят. Це передусім любов до рідної церкви, її прадідівських обрядів, рідного народу та його високої культури. Ця любов освячувала житьовий шлях о. ювілята та кристалізувала його дії. І хоч як скромний о. ювілят, то церковні власті щораз наділяли його особливими гідностями. В 1924 р. наділено його Почесним Крилошаном Львівської Капітули. Згодом Совітник Митрополичої Консисторії, а в рр. 1924 - 44 її Референтом. Як парох Іщкова заряджував зарваницьким деканатом, аж до свого переїзду до Львова. Також директор гімназії при Духовній Семінарії у Львові. Член Найвижчої Ради Львівського Провінціонального Собору. Врешті — сотрудник церкви св. Івана Христителя у Дітройті. О. ювілят не є лише прикладу гідний душпастир, але також провідний суспільний діяч.

Після промови о. Прокоповича Віра Чучман віддеклямувала „На прощання", укладу Ірини Чучман. Також Оленку Савку нагороджено рясними оплесками за її деклямацію.

З коротким словом виступали: Іван Ладика від церковного комітету, п-і Ігельська від Апостольства Молитви, Вірджінія Мотлюк від Ледіс Екзілері. Григорій Дробний від Осередку СУМА Київ. Диригент хору „Боян" Кирило Цепенда у своєму слові навів кілька фраґментів з побуту о. ювілята в Дітройті.

Майже чверть сторіччя о. Василь Яремак був душпастирем в Іщкові, в Підгаєччині, над Стрипою, на соняшному Поділлі. Це одна з найбільш свідомих околиць Підгаєччини, зокрема міжвоєнна молодь. За Стрипою Семиківці з відомою цілій Галичині могилою УСС, які стояли там в боях у 1915 р. О. Яремак не лише з церковної проповідальниці в Іщкові, чи в Зарваниці на відомих відпустах, але при кожній нагоді на суспільно - громадських святкуваннях розвивав самостійницькі думки. Зокрема в Зелені Свята, коли щорічно при могилі збиралися тисячі довколишньої молоді, тоді о. Яремак виступав з палкою промовою, як духово - суспільний провідник. Звичайно наслідки таких промов не були приємні для о. декана. Кінчалися переслухуванням, погрозами та високими грошовими карами польської поліції, чи староства.

Ціла громада Підгаєчан зібралася на бенкеті, щоб вшанувати о. ювілята. Репрезентував їх інж Василь Колодчин, голова Центрального Комітету Підгаєчан. У свойому слові вказав, як Підгаєчани високо цінять постать о. ювілята, бо організуючи Комітет Підгаєчан, о. декана запрошено на одного з перших у склад Почесного Комітету Підгаєчан і під його та подібних йому авторитетів патронатом, діє комітет.

Промовляючи до зібраних о. прелат Вохневич висловив жаль, що доводиться прощатись з так відданим церкві священиком, з яким працював для добра парохії повних 14 років.

В заключному слові о. ювілят висловив вдячність о. пароховi за зорганізування цього бенкету, що його зворушило до глибини душі. Дякував усім приявним за участь. Дуже прикро йому покидати цих парохіян і громаду, яку полюбив за час свого побуту.

Грімким многоліттєвим закінчено цей рідкісний ювілей. Кінцевою молитвою о. Фсуйца з церкви св. Йосафата Воррен закрито бенкет.

Ще довго після закінчення бенкету приявні підходили до о. ювілята, щоб зложити йому ґратуляції з приводу роковин і єрейських свячень та з днем народин. А при тому дякували за духовну опіку. А особливо за збереження тих прадідівських традицій у церковних відправах, що їх так вірно заховував о. ювілят. Багато з жалем висловлювалися, що звідходом о. Яремака відійдуть також так дорогі нашому серцю вікові традиції Богослужень, що так болюче бувають нехтувані в останніх часах.

Василь Папіж

Пожертви на фонд Українського Журналіста

Заклик Управи СУЖА до українського громадянства, а зокрема до тих які дорожать працею українського журналіста й турбуються долею нашої преси находить і дальше належний відгомін.

Нижче подаємо дальший список осіб які зложили свої пожертви на цей Фонд:

Д-р Михайло Гук, голова Метроп. Відділу Українського Лік. Т-ва — 25.00.

По 5. дол. зложили: Володим. Сохан, заст. Гол. Пред. УНСоюзу (вдруге), мгр. Іван Базарко, д-р Михайло Сосновський, Роман Іваницький, мгр Петро Наконечний, Роман Поритко, мгр Ярослав Щербанюк, Іван Хома, Евген Парніцький, Блю енд Голд Таверн (Росціпшевський та Лішенецький), інж. Роман Рогожа.

По 3. дол. зложили: інж. Роман Кобринський, Михайло Спонтак, інж. Володимир Хамула, суддя Микола Шпитко, Евген Грицай, Тарас М. Грицай, Евген Мельник.

По 2. дол. зложили: Василь Харук, д-р Мирослав Клюфас, Семен Решетівський, Ярослав Савка, й працівники „Свободи": Анатоль Домарацький, Евген Гараємчук, Ярослав Сидоряк, Роман Ференцевич, Теодор Гіль, Степан Чума, Микола Попович, п-і О. Гентиш, Михайло Філіп, п-і Н. Н. та Мілян Печіва.

Секретаріят СУЖА

Доповідь проф. Омеляна Пріцака в УВАН-Канада

Вінніпег. — На сесії УВАН - Канада, у Вінніпегу, в Домі Науки, в п'ятницю 5-го березня, д-р Омелян Пріцак, професор Гарвадського університету, виголосив доповідь на тему: „Слово о Полку Ігореві, як історичний документ".

На доповідь зійшлося понад шість десятків слухачів-інтелектуалів, в тому кілька професорів у н і в ерситету Манітоби і коледжів, письменники, педагоги, журналісти і т. д.

Сесію відкрив і привітав прелеґента д-р М. І. Мандрика, президент УВАН, а докладніше представив його д-р М. Л. Марунчак, голова історичної сесії УВАН. Як автор обширних дослідів старих евро - азійських народів, проф. Пріцак, досліджуючи Печенігів, Половців і інших азійських окупантів, в ту чи іншу епоху, українських земель, досліджуючи українські князівства, їх династії, традиційні закони столонаслідства, і т. ін., дослідив в тому контесті й „Слово о Полку Ігоревім". Цей дослід приносить багато нового, дуже цікавого й цінного.

Як, відомо, почнинаючи з 1795-го р., часу винайдення копії рукопису „Слово", велике число науковців, тлумачів, літераторів і перекладачів працювали і працює до цього часу над цим твором геніяльного поета, ім'я якого затрималося з XII сторіччя нашої історії.

Своїми дослідами проф. Пріцак доводить близький до точного час написання „Слова" та висвітлює особу його автора, як дружинника Ігоря, Новгород - Сіверського князя Русі - України. Також, не зважаючи на те, що Ігор програв битву з ханом Кончаком через свою власну неуважність, каже проф. Пріцак, автор „Слова" надає йому героїчний образ чи з своєї прихильности до Ігоря, чи на бажання самого Ігоря. Новим також в досліді проф. Пріцака є те, що в поводженні хана Кончака, в полон до якого попав Ігор, він бачить не ворожість, а прихильність до Ігоря. Кончак віддав свою дочку за Ігоревого сина Володимира і він, дуже можливо, допоміг Ігореві „втікти" з його полону. Каже проф. Пріцак, що між ханами Половців, їх різних „столів" і рангів були розходження, і коли Кончак бився проти Ігоря на наказ старшого хана, він особисто ставився до Ігоря прихильно.

Після закінчення доповіді, проф. Пріцак давав докладні відповіді на запитання.

Від УВАН прелеґентові було презентовано останнє з видань УВАН „Історія Українців Канади" д-ра М. Марунчака, по-англійськи, велика книга на 792 сторінки.

Інф. УВАН

Український Студентський Клюб в Кенті

В жовтні 1970 - го р. українські студенти з Стейтового університету в Кенті, Огайо вирішили відновити працю Українського Студентського Клюбу, що в останніх двох роках не проявляв замітнішої діяльности. Початки діяльности українських студентів на форумі Стейтового Університету датуються 1955 - им — 1957-им роками, в яких постає перша студентська громада за активною допомогою професора Ярослава Іванчука.

25 - го жовтня 1970 року відбулися основуючі збори Українського Студентського Клюбу, який нав'язує свою діяльність до праці давнішої громади. Ініціяторами відновлення праці Клюбу були студентки Оксана Клос і Ліда Боднар, які при допомозі професора місцевого університету д - ра Любомира Винара скликали ці збори. Присутні студенти застановилися над можливостями і пляном праці Українського Студентського Клюбу і вирішили зосередити свою діяльність в першу чергу на університецькому форумі, а також краще розвинути товариське співжиття між українськими студентами. Нову Управу студентської громади вибрано в слідуючому складі: Оксана Клос-голова, Микола Стадник - заступник голови, Ліда Боднар - секретар, Марта Давидович - імпрезовий референт. Академічним дорадником Українського Студентського Клюбу є проф. Л. Винар.

Треба згадати, що на Стейтовому університеті в Кенті працює тепер шістьох українських професорів — Мирослав Мельник, Ярослав Іванчук, Л. Винар, Осип Мартинюк, Маріян Гавур і І. Янке. Всі вони обіцяли допомогти українським студентам в праці.

Український Студентський Клюб вже встиг розгорнути корисну діяльність. Перед Різдвяними Святами улаштовано українську мистецьку виставку в головному вестибулі університетської бібліотеки, яка притягнула увагу багатьох студентів і професорів. Ця виставка триватиме до кінця січня.

Вирішено відбувати щомісячні сходини на яких студенти будуть обговорювати різні теми пов'язані з українським життям. Перед Українським Студентським Клюбом стоїть тепер одне конкретне завдання — впровадити, в програму учнів навчання українознавчих предметів, зокрема запровадження курсів української мови. В цьому напрямі вже робиться певні заходи. Студентський клюб тепер нараховує 11 членів. Є надія, що в короткому часі до праці включаться всі українські студенти, які розуміють вагу нашої праці. Не улягає сумніву, що вже злеґалізований університетською адміністрацією Український Студентський Клюб, зможе розгорнути корисну працю і причиниться до кращого зрозуміння української культури й історії серед американських студентів і професорів.

Ліда Боднар

Ювілейні дні Лесі Українки в Столичній Громаді

Вашингтонська Громада заздалегідь готувалась до відзначення 100 річчя з дня народження великої української поетки Лесі Українки. Цей Ювілейний рік в Столичній Громаді започаткував місцевий Відділ Української Вільної Академії Наук спеціяльним вечором.

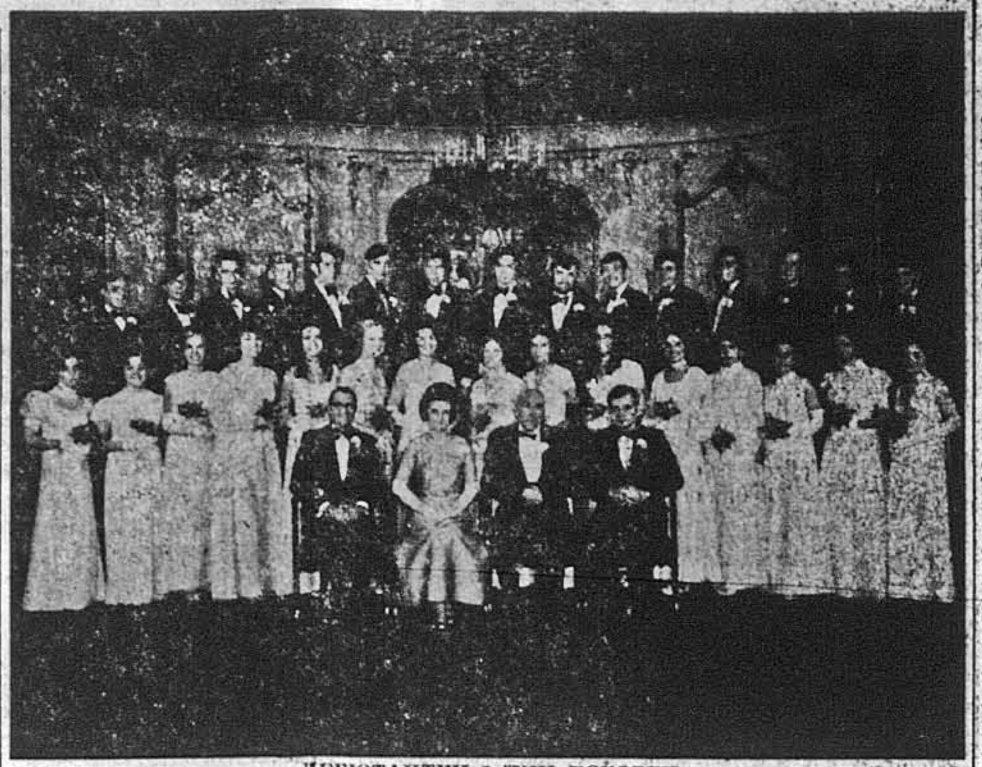
28 - го лютого заля української православної церкви св. Андрія Первозванного, вщерть була заповнена звеличниками полум'яного слова - поетеси. Доповідь про життя і творчість Лесі Українки в науковому насвітленні зробив проф. Петро Одарченко. Доповідь ілюструвалася деклямаціями поезій поетки. Доповідач переніс слухачів на Батьківщину Лесі Українки — Волинь, які так майстерно описані в неперевершеній „Лісовій пісні".

Доповідь ілюстрували декляматори: Леся Боднарук („Контра спем сперо") та Юлія Ломацька („І ти колись боролась"). Зокрема доповідач підкреслив, що її поема „Бояриня" сьогодні заборонена Москвою на Україні, хоч там також „відзначають" цю річницю і по вказівці кремлівських можновладців відповідно препарують творчий шлях Лесі Українки, точніше - фальшують до непізнання.

Після доповіді, в мистецькій частині, мгр Степан Максимюк продемонстрував кілька пісень українських композиторів до слів поетки. Це були рідкісні записи на платівках у виконанні хорів та окремих солістів. На завершення вечора, Інна Колос та Віктор Кулій прочитали уривки з „Боярині".

7 - го березня на довершення ювілейних днів, за ходами Жіночої секції Об'єднання Українців Вашинґтону Д. К., за ініціятивою голови секції Кляви Корбутяк, була поставлена Студією мистецького слова Лідії Крушельницької з Ню Йорку, „Лісова пісня". В нагороду за прекрасне виконання присутні нагородили учасників вистави і її керівника п - і Лідію Крушельницьку та маестра Ігоря Соневицького гучними оваціями та словами щирої вдячности.

Ювілейний Бенкет Лікарських Товариств Чикаго — Презентація дебютанток

ДЕБЮТАНТКИ І ЇХНІ ЕСКОРТИ

(Зліва): Уляна Наварицька — Любомир Мрiщук, Христина Шарун — Ярослав Левицький, Аріядна Бурачинська — Ярослав Курдидик, Зоряна Менціцська — Олег Стефанюк, Ірина Комаринська — Андрій Храпливий, Олена Васишчук — Остап Рарак, Христина Данилишин — Остап Мосяк, Ліда Скубяк — Богдан Янчишин, Люба Марушка — Олег Скубяк, Іванна Шевчик — Роман Барабаш, Ірина Когут — Роман Мицик, Арета Швець — Роман Бойкевич, Ліда Такой — Богдан Коцур, Рута Панчук — Андрій Горчанський, Христина Палиняк — Павло Коцилко. Перед дебютантками сидять організатори дебюту (зліва): д-р Ярослав Данилишин, п-і Ярослава Панчук, проф. Адам Антонович, п. Ігор Скубяк.

В суботу 30-го січня ц. р. відбувся ювілейний бенкет українського лікарського Т-ва та Т-ва Ветеринарних Лікарів Чикаґо з нагоди 20-річчя їхнього існування, уладжений спільно з Т-вом українських інженерів, які 20-річчя свого існування обходили минулого року.

На цьому бенкеті, полученому з традиційним репрезентативним балем, що відбувся у великій залі найкращого готелю в Чикаґо, Гілтон представлено українській громаді 15-ть дебютанток. Очолював цей виступ молоді, на прохання згаданих Т-в, проф. А. Антонович спільно з батьківським Комітетом дебютанток.

Кількатижневу підготову до виступу нашої молоді переводив, як і минулими роками Ігор Скубяк. А зв'язкового з молоддю і родичами була С. Кульчицька. Батьківський Комітет, до якого належали всі родичі. Дебютанток очолювала мгр Я. Панчук з інж. А. Когутом як секретарем і д-р Я. Данилишином — скарбником. Зв'язковим з Т-вом господарів і головою балевого комітету був д-р В. Трухлий.

Безпосередньо по бенкеті почалася презентація дебютанток, яких на переміну представляли голова Батьківського Комітету мгр А. Панчук з д-ром В. Трухлим. Вітали молодь голова лікарського Т-ва д-р В. Сайкевич, д-р Вол. Помірко від Ветеринарних лікарів і інж Ол. Куріца від Т-ва Інженерів. А слово до молоді й родичів сказав проф. А. Антонович привітавши рівночасно і господарів з їхнім ювілеєм та подякував за довголітню співпрацю і поміч у переведенні виступів молоді.

Церемонія впроваджування молоді в громадське та студентське життя перед представниками Т-в і організацій та гостями, дбайливо підготована, залишається молоді глибоко в пам'яті приємним споминoм на ціле життя і має свою глибоку вартість для товариської огляди кожної молодої людини.

Цьогорічні дебютантки всі були абсольвентками й абітурієнтками Школи Українознавства Т-ва Учительська громада в Чикаґо і всі активні пластунки. Їхню асисту творили поголовно також абсольвенти українознавчих шкіл та студенти американських університетів і коледжів.

Молодь цьогорічного дебюту запрезентувала себе незвичайно гарно не тільки у виступі перед громадянством, але і на всіх пробах їхня поведінка заслуговувала на повну похвалу і признання. Зв'язковими від молоді з Батьківським Комітетом були: Рута Панчук і Христя Данилишин.

Це саме треба сказати і про працю Батьківського Комітету. Все було дбайливо і на час підготоване. Згідно з прийнятим звичаєм батьки зложили 150 дол. на потреби Наукового Осередку НТШ у Сарселі — Париж та 150 дол. на покриття коштів друку і кліш та на пресовий фонд „Екрану".

Цьогорічний дебют належить до найкращих виступів нашої молоді перед українською чикаґською громадою.

А. А.

В 32-гу річницю Карпатської України

Ню Йорк, Н. Й. (Ф. С.) — В неділю 14-го березня ц. р. в приміщенні Українського Інституту Америки відбулися „Святочні Сходини" Карпатського Союзу присвячені 32 - ій річниці державної незалежности Карпатської України. Заля була заповнена місцевими членами та прихильниками і декотрими представниками філій та українських центральних організацій.

Між присутніми були бувші члени Уряду Карпатської України, як премієр - міністер Юліян Ревай, якого заля вітала гучними оплесками, репрезентант Уряду в Празі д - р В. Шандор та посол до Сойму д - р В. Комаринський.

Привіти зложили: д-р Олег Волянський ново - вибраний голова Лікарського Товариства в Америці, проф. д - р Михайло Пап від Закарпатців в Клівленді та п. Іван Микитин від Філії Карпатського Союзу в Трентоні.

Святочними Сходинами проводив голова Карпатського Союзу мгр І. Кардашинець, який вітав присутніх, подякував за привіти та в вступному слові познайомив присутніх з програмою та її виконавцями. Присутні на залі вшанували однохвилинною мовчанкою впавших героїв Карпатської України.

Програма розпочалась прочитанням закону ч. І, який був схвалений і прийнятий Соймом Карпатської України в Хусті. Він є замітний тим, що за словами першого предсідника Сойму Августина Штефана, його схвалив український парлямент, який вперше в історії всього українського народу був вибраний загальним, вільним і демократичним голосуванням. Його слова: „В історії українського народу не було ще випадку, щоб рішало всенародним голосуванням вибране законодатне тіло. Видавали закони українські князі, королі й гетьмани, але однозгідною волею народу вибраного законодатного Сойму, наше минуле не знає".

Ключевою точкою програми була тема: „Закарпатська молодь під мадярською окупацією". Це були спогади очевидця д - ра Юлія Гутника, який молодим студентом на рідних землях переніс весь час мадярської окупації. Він представив сумну долю закарпатської молоді, зразу після упадку Карпатської України, мадярські концентраційні табори, тюрми та пізнішу спробу мадяр перевиховувати українську молодь на свій лад.

Його вік примусив його відбути військову службу в мадярській армії та брати участь в її поході на схід, на українських землях. Д-р Ю. Гутник є одним з перших, який насвітлив цей сумний період Закарпаття, в якому його молодь була упосліджена, другорядний на кінець зведена до ступеня невільників. Він одначе твердить, що мадярам не вдалося зломити українського духа, бо вона організувалась партизанкою проти окупантів. Остаточне приєднання Закарпаття до долі всього українського народу, раз на завжди перекреслило мадярські пляни.

В програму були включені ще й спогади С. Гаєвської про „Т - во Кобзар" на Закарпатті, яке заложили члени капелі Кошиця, які з Києва в турне по Европі, завітали й на Закарпаття, ще в 1919 р.

Микола Теслевич, віддеклямував поему сл. п. Леоніда Мосендза „Балада про Побратима" перелицьовану та пристосовану до світлих подій в Карпатській Україні.

Свято закінчено національним гимном і присутні ще довго при перекусці обмінювалися своїми гарними враженнями.

Іван Дубровський

Подивляємо працю Студентів Академії св. Юрія в Ню Йорку

Чого, сердечніше можна бажати, як не того, щоб мати своїх дітей так довго під опікою, поки вони не ввійдуть у вік, в якому їм відкриваються двері туди, куди вони по природі, належать і куди ми провадили їх, підготовлюючи до цього розуми їхні й душі. Щасливі ми, коли не змушені задишити це байдужому випадкові, чужому по натурі проводові, а то й запляніованому й замаскованому лиху.

Середня школа взагалі - світильник надії для тих, що вчаться в ній, для їх родин і приятелів, середня ж школа окремо на еміграції, повинна і може бути ще й культурним центром для цілої громади. Джерелом знання і вміння, для студіюючих, надією для батьків, невмолимою, суворою відповідальністю для проводу, винахідливістю і творчою працею, - для учителів, і міpилом дозрілости усіх громадян, які повинні знайти себе перед такими питаннями: 1/ Чи залежить мені на молоді мого народу? 2/ Чи я розумію, чому молодь повинна жити радощами й турботами свого народу? 3/ Хто найліпше може допомогти батькам, виховати молодь у цьому дусі? 4/ Де студіююча молодь проводить довший час дня, і чи може вона у другій половині дня цілком позбутися думок і впливів, винесених з ранніх годин першої половини дня? 5/ Який мій обов'язок супроти мого народу? 6/ І чи не виходить з того, що кожний свідомий член народу, повинен якнайширше цікавитися установою, яка день - в день працює над оформленням духу дівчат і хлопців, які завтра матимуть рішальний голос про долю нашого народу, його духової спадщини і всього, що й тепер твориться. Відповідальні за це мусять виходити із школи утриманої, спільними нашими силами: власна середня школа є ідеальним об'єктом, і якої якости вона буде - залежить у найбільшій мірі від усіх нас. Такій школі потрібно моральної і матеріяльної підтримки. Батьківський Кружок радо став зв'язком між Академією св. Юрія і нашою Нюйоркською громадою. Багато наших установ, склепів та приватних осіб, за нашим проханням, передали свої щедрі дари на піддержку Академії. Це крім високого й дуже вибагливого рівня навчання і прегарних успіхів у цьому ще й не перечислити старань на полі якнайширшого й найглибшого ознайомлення студентів з рідною культурою, традиціями, мистецькою спадщиною та творчою сучасністю нашого народу.

Тепер готуємося до двох імпрез. 1. Як щороку, вправляємося в гаївках, щоб вивести нову в'язанку їх на парафіяльному Свяченому, а 2. Проф. Хомин, який викладає музику в Академії, задумав великий концерт духовних пісень у Великопосному часі, 21 - го березня 1971 р., з представленням, у другій частині, драми Лесі Українки „На полі крови". Батьківський Кружок зацікавився тим, і довідались ми, що ця драма буде поставлена у цілості, як вона виглядала перед скороченням, самою авторкою. То ж і не самі мужеські ролі обсаджені, а Юду - відіграє сам проф. Хомин, Переяского, - Аскольд Лозинський, а три жіночі постаті, - три студентки Академії: Оля Шевчук, Віра Шумилович і Христина Дармограй.

Підготова йде, наскільки дозволяє час дівчат, які не лише визначні в школі, але і поза нею, зайняті музикою, мистецькими й народними танцями, належать до пласту, а ще й в літературній творчості випробовують свої сили. Аскольд Лозинський також зайнятий не лише театром, він студент Фордгамського Університету. Час обмежений і проф. Хомина, все ж вони сягають за найкращим і можна сподіватися прегарної імпрези, яка збагатить присутніх чудовим, передвеликоднім переживанням. Костюми розкішні, декорації обіцяють глядачеві перенести його у світ представленого.

До кінця року заплянованo ще ряд інших імпрез, про які напишемо трохи пізніше.

Ще не можна промовчати появи третьої шкільної газетки українською мовою. В минулому році вийшли дві з допомогою Батьківського Кружка. Цього року студенти бажаючи зробити це зовсім самі. Під опікою директорки, - Сестри Наталії ЧСВВ, вийшла газетка, яка здивувала всіх тим, що молоді редактори завзято трималися своєї постанови, - бути зовсім самостійними й від нікого не хотіли приймати помочі. На перший раз їм це вдалося.

Головна редакторка - Олена Шумилович, заступниця - Христя Дармограй, машинописці - Людмила Канюга, Віра Шумилович, Олена Шумилович і Марта Зелик, яка, забула підписатися під прегарними віршиками, її пера, у газетці.

Редакційна Колегія - Рома Чижик, Віра Шехович, Евгенія Щерба, Йосиф Кулинич, Ігор Харук і Павло Чарський.

Так гарно йде наука і праця в Академії св. Юра, але багато вимагає вона доброї волі, часу й моральної та фінансової допомоги.

За Батьківський Кружок

І. Ш.

Вол. Гаврилюк

17-ТА МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ОМУА В НЮ ЙОРКУ

17 - та збірна виставка організації українських мистців відома під скороченою назвою ОМУА - присвячена, згідно з цьогорічною національною програмаю, памяті одної з найвидатніших особистостей української літератури, поетесі героїчного характеру Ларисі Косач - Квітці, відомій, як Леся Українка.

Згідно з такою настановою, чи то програмовою дедикацією виставки, можливо дехто подумає, що й характер виставки підтягнено під героїку. Але на жаль, складність нашого існування і творчих можливостей у наших мистців, не дозволяють нам покищо реалізувати того типу мистецькі імпрези.

Тому і ця виставка, як і попередні, хоч присвячена Лесі Українці, своїм характером продовжує традицію попередніх виставок ОМУА, що відбулися в цьому архаїчному приміщені, на спопуляризованій серед нашої громади другій евеню Менгентен.

Беруть участь в цій виставці мистці старшої генерації, ініціятори та організатори мистецьких імпрез, що ввійшли в історію. Вони добре відомі українській громаді в Ню Йорку, і поза Ню Йорком, вокрема тим, хто цікавився і дальше цікавиться долею нашої культури поза межами батьківщини. Доволі численно заступлене молоде покоління мистців, покоління, що покінчило студії в европейських та американських мистецьких школах та академіях.

Вкінці виставляють свої праці, - молоді кандидати, студенти, що студіюють мистецтво в Ню Йорку у мистецьких коледжах.

Але на жаль не всі наші студенти й студентки мистецьких високих шкіл тримають зв'язок з ОМУА, та не всі використовують такі нагоди для показу свого таланту і своєї праці.

Але пригляньмося ближче виставленим працям більш - менше в поазбучному порядку.

Григор Бобрицький, брав участь у виставці ОМУА вже багато років тому. Добре що „навернувся". На основі двох експонатів, (рисунок і пейзаж) важко створити собі повніший образ його творчих спроможностей. Всетаки видно, що це інтелігентний мистець із вибагливим мистецьким смаком.

Занадто скупо на цей раз заступлене мистецтво Богдана Божемського, одного із найвидатніших наших графіків, та дуже оригінального кольориста. Ці дві - нехай і бравурно в сенсі технічному, виконані картини — кольрова графіка „Гуцули" та олія „Квіти" не становлять цілої його оригінальної мистецької індивідуальности.

Як завжди, так само цим разом Я. Вижницький виставив пейзажі, зимові мотиви, трохи, може подібні один до одного. Мальовані з темпераментом як і годиться расовому пейзажистові. Картини виділяються своїми мистецькими прикметами, характерними для пейзажного жанру.

Наталка Войновська і Степанія Гнатченко теж виставили пейзажні мотиви, тільки в значно простішій технічній формі.

Дуже цікаво запрезентував себе на цій виставці Микола Горбач, що належить до тих, що вперше виставляють в домівці ОМУА. Це ліричного типу пейзажист з тонким кольористичним смаком. Широкі красвидні панорами малює він з помітним відчутям. Десь тут бринять далекі відгали майстерства знаменитого французького імпресіоніста К. Моне.

Автопортрет Любослава Гуцалюка, це ніби своєрідний варіянт коляжу. Картина ця виділяється взагалі з загального характеру виставки; як щось унікально капризне, але не позбавлене інтеліґентного концепту. Поруч неї першорядна „Мертва природа".

Лілея Горняткевич - Волянська виставила вигадливо скомпоновані абстракти, особливо, по своєму елегантно виконана „Біла композиція". Віє від неї якийсь будуарний сантимент.

Мистець Яків Гніздовський виставив три експонати. Дві графіки більших розмірів і картину „Стовбур", мальовану нібито під японщину. Як завжди буває в цього мистця, все це майстерно виконане, все тут продумане і надихане небанальним змістом. Біля таких картин неможливо не зупинитися, бо вони якось майже приневолюють до інтимнішої конверсації. На цій виставці експонати Я. Гніздовського належать до найбільш зрілих мистецьких звершень.

А ось, родина мистців Ласовських, що виступає, як три індивідуальні особистості: Володимир Ласовський, батько, на жаль виставив тільки одну картину - пейзажний мотив навіяний оригінальною відчутою екзотикою барв та рослинних форм. Аж важко повірити, що цей малюнок надиханий юнацькою свіжістю — і творчої манери і якоюсь первісністю настрою — твір людини, що давно залишила за собою добу бурі і мистецьких шукань.

Дружина мистця, Мирослава Ласовська, виставила теж тільки майже монохромну монотипію і доводиться жаліти, що це все. Скупо, але оригінально запрезентований молодий Ждан Ласовський, маляр і поет бо, також тільки одною олією абстрактного характеру. Зовсім недавно ми оглядали індивідуальну виставку акварель і ґвашів цього мистця, з ярко зарисованим творчим силуетом, на цій самій залі.

Юліян Колесар — мистець з широким творчим діяпазоном, а також поет, що пише вірші рідним бачванським діялектом, виставив мабуть найбільшу форматом олійну композицію, присвячену поетичній тематиці Лесі Українки, а крім того два ґваші, менші форматом і гостро кольоритні. Це стилізації, характерні притаманним цьому мистцеві поєднанням елементів орнаментально фолкльорних з індивідуалізованими стилізаціями.

Графіка М. Матушевського дуже живо пригадує своїм стилем київську школу графіків, двадцятих і тридцятих років, понарбутівської доби. Може колись іще доведеться новій українській графіці повернутися і до цих традицій як до одного з джерел національної творчости.

Людмила Морозова, мис-

(Закінчення на стор. 8-ій)

Відбулися річні загальні збори Щадниці „Тризуб"

В п'ятницю 12-го лютого ц. р. відбулися 49 - ті з черги річні загальні збори Щадниці „Тризуб„ з місцем осідку при 2325 Бравн вул. Філядельфія, Па.

Зборами проводив голова Щадниці Богдан Хавлюк. Секретарював фінансовий секретар інж. Володимир Медуха. Звітували, крім вище згаданих, також директори Ілярій Мазепа, Михайло Куриляк і д-р Юрій Рибак.

Звіт фінансового секретаря виявив поважний, всебічний зріст Щадниці в порівнанні з минулорічним звітом. Крім зросту капіталу та позичок збільшилося число членів, що свідчить про поширення діяльности й популяризації цієї української фінансової установи. Стверджено зріст капіталу на 22 %. Позички збільшилися на 23 %. Висота дивіденди 51/4 %.

Після короткої дискусії над звітами обрано нову дирекцію, яка уконституувалася на наближчому засіданні: голова - Б. Хавлюк, Заст. голови - І. Мазепа, фін. секретар - інж. В. Медуха, скарбник - М. Куриляк, директори - І. Бабяк, О. Бакай, В. Гнида, д - р Ю. Рибак, І. Штаба, П. Мотрук.

Збори підкреслили громадсько - суспільне значення Щадниці „Тризуб" та її ролю в організованому українському житті, що підтверджують численні датки на загально - українські цілі.

І. М.

ПОСВЯЧЕННЯ ВІТРАЖІВ В КАТЕДРІ СВ. ВОЛОДИМИРА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

До всіх торжеств, які мала парафія при катедральному храмі св. Володимира в Філядельфії на протязі свого 50-літнього існування, долучилося ще одне, що відбулося в неділю 21-го лютого 1971.

Відправлення Служби Божої довершив Преосвященніший Владика Марко в сослуженні настоятеля митрата о. Степана Біляка та протопресвітера о. Ф і л імона Кульчинського з Трентону, в присутності Блаженнішого Митрополита Іоана.

Крім парафіян, були гості з Трентону, Честеру та інших околиць. Катедра була виповнена вщерть.

У цей день люди мали нагоду побачити рідкісні обряди нашої Церкви, а саме:

1) Посвяченян вітражів.

2) Постриганя в діякони та зодягання в ризи чотирьох вівтарних хлопців: Михайла Грицишина, Марка Богена, Івана Панасюка і Тимотея Хромчака.

) Висвячення в диякони Миколи Галети з Трентону.

Ці обряди довершив Владика Марко, який після того виголосив слово. В часі Служби Божої проповідь виголосив Блаженніший Митрополит Іоан, пояснюючи значення вітражів та їхню символіку. Гарно співав катедральний хор під управою диригента Петра Курипенка.

На закінчення відбувся в церковній залі бенкет. Страви поблагословив Блаженніший Митрополит Іоан, який зараз же по обіді від'їхав з огляду на стан свого здоров'я, висловивши перед тим радість з приводу посвячення вітражів, після чого тостмайстер Йосип Підгурський — голова Парафіяльного Комітету, запросив до слова Владику Марка. Владика ствердив, що зараз в Україні підноситься нова сила, яка заперечує твердження москалів, що України нема, не було й не буде, наводячи слова Симоненка: „Ніхто не перекреслить мій народ". Згадав теж свою молитву за Україну в Американському Конгресі та підкреслив заслуги голови УККА проф. Лева Добрянського в поширюванні правди про Україну.

Тостмайстер передав від катедри св. Володимира присутньому на бенкеті головному предсідникові Українського Народного Союзу Йосипові Лисогорові чек на 30.000 дол., як частину сплати боргу УНСоюзові, запевняючи при тому, що решта в сумі 60.000 дол. буде сплачена в 1972 р. та що „морґедж" буде врочисто сплачений в присутності голови УНСоюзу.

Тоді слово забрав головний предсідник УНС, сказав, що сплатою 30.000 дол. був приємно заскочений, та що з Володимирською парафією УНС має гарний зв'язок, бо вона здобулася на імпозантну будівлю, яка прикрашує цілу околицю Філядельфії, хоч сусід не скаже про її красу, а ворог схоче ще й закрити цю гарну роботу парафії. Згадав теж, що український народ має за собою тисячолітню християнську традицію, яку й далі плекає вже за межами свого Краю, бо на Україні усякі подібні дії неможливі. І хоч вороги хочуть стерти наше ім'я, проте ми були, є і будемо українцями та далі будемо нести гордо наше українське ім'я.

Тостмайстер зачитав імена жертводовців, на кошт яких були споруджені вітражі, а саме:

Теодосія Карбівник — серія двунадесяти празників над іконостасом. Марія Кончак — св. Іван Золотоустий; Родина В. Федорків — св. Василь Великий; Родина д-ра Степана Савчука — св. Іван Христитель; Микола Гула — св. Микола Чудотворець; Анна Вишивана — св. Андрій Первозванний; Йосип Медвідь — св. Григорій, Сестрицтво св. Ольги — св. Ольга; Родина Томи Хромчака — св. Володимир; Прав. Ліга Укр. Молоді (ст. і молод. відділи) — св. Борис; Родина Григорія Московича — св. Гліб; Родина Петра Кончака — вікно в ризниці; Родина Івана Кучірки — вікно в гол. проході; Родина Михайла Коса — вікно в церк. офісі; д-р Лариса Заїка — вікно над фронт. дверима з символом Митрополичої Катедри; Родини: Івана Шийки, Григорія Філіпенка і Михайла Комара — вікна над хорами. Решта вікон — загальні пожертви парафіян.

На закінчення забрав слово настоятель о. митрат Степан Біляк, підкреслюючи, що це свято маємо завдяки перечисленим жертводавцям і невтомній праці Парафіяльного Комітету. Настоятель вірить, що заборгованість Катедри св. Володимира буде покрита в заповідженому часі, тобто в 1972 р. Крім того звертається до голови УНС п. Лисгора з закликом, щоб братні забезпеченеві Союзи на терені ЗСА об'єдналися в один могутній Союз.

При цій нагоді подякував Владикам за посвячення вітражів, урядникам — за працю, а старшому й молодшому Сестрицтвам — за гарний, смачний обід.

Віталій Волков

Чайний вечір Рідної Школи

Чайний вечір не був би великою подією, якби ціллю його не було зазнайомлення громадянства з працею Кружка Рідної Школи й самої школи. В дні 21 березня ц. р. відбувся вечір у залі, яку безплатно відступив на ту ціль провід відділу СУМА в Рочестері Н. И.

Головою Кружка Батьків при Рідній Школі ім. Тараса Шевченка є інж. Роман Левицький, заступником інж. Петро Лещишин, касирами Микола Ґудзоватий і Роман Боднар, членами: Василь Білан і Василь Козловський. В січні 1970 р. Кружок Батьків постарався про перенесення школи зі старого будинку при церкві Богоявлення Господнього, до нових приміщень цілоденної школи парохії ім. св. Йосафата. Нове приміщення може помістити тільки вісім кляс, а школа має 11 і одну англомовну, отже 12. Кружок Батьків розв'язав справу так, що в судідньому парохіяльному будинку, де колись була каплиця, відремонтував цілий партер. Це коштувало багато гроша, а також праці самих батьків, які жертвенно відгукнулися на заклик управи. Завдяки тому школа дістала додаткові чотири ясні, відсвіжені, кімнати, де навчаються найстарші кляси.

Директором школи є д-р Степан Чорній, заступником п. Степанія Шеремета, а вчителюють: о. Володимир Корчинський-катехит і Буцерка Анна, Ващук Степанія, Руда Анна, Смеречинська Анастазія, Цегельська Любов, Чорній Ольга і студент Павлічко Юрій. Учнів у школі є 206. Батьки дітвори платять невелику оплату за навчання, яка не вистарчає на покриття всіх видатків школи, зокрема великого ремонту. Отже Кружок Батьків організує всякі імпрези, щоби зібрати фонди. Таким є щорічний рідношкільний пікнік, коляда, і одною з них був і чайний вечір.

Учні школи під проводом своїх учителів, виповнили програму вечора. Були деклямації збірні й індивідуальні, вільноручні вправи, хор молодших кляс, фортепіянові соля, скечі, танці і коротка сценка в костюмах „Соняшник". Всі були дбайливо підготовані, і вчителі і учні вложили багато праці. Акомпаніювала до вправ і пісень Л. Цегельська.

Батьки цим разом дописали, заля була заповнена. При чаю і солодкім, які приготовили дбайливі матері, йшла товариська гутірка. Всім присутнім дякував за участь голова інж. Левицький від Кружка Батьків, а окремо д-р Чорній дітворі й молоді та вчителям школи за приготування гарної й багатої програми.

Я. А.

ПОМЕР Д-Р ВАСИЛЬ ШКУДОР

Коротка вістка на 1-ій сторінці „Свободи" 17-го лютого 1971 і день пізніше жалібне оголошення родини повідомило, що вДітройті помер д-р Василь Шкудор 14-го лютого ц. р. Його смерть мала характер трагічний, бо ще увечері, під час бенкету і балю Т-ва Українських Інженерів, сиділи ми при одному зі столів, як він, відійшовши, незадовго впав і стратив притомність. Хоч приявні лікарі подбали, щоб в кільканадцяти мінутах найшовся він у шпиталі, то не вдалось привести його вже до притомности. Він помер на коронарну тромбозу серця в 6-ій годині ранку, дарма, що серцем зовсім не хворів.

І так знову невмолима смерть вихопила з життя ледве 56-річного заслуженого громадянина, активного патріота. Сотні, чи радше тисячі громадян, які його скрізь бачили і знали, передусім з Кредитівки „Самопоміч", де він від її початку аж до смерти був членом Дирекції, а впродовж 15-ти років її управитель, — були доглибинно вражені. Отож в похоронному закладі Бугая на двох панахидах, — 16-го лютого правив прот. о. М. Литваковський, за яку подбали вдячні Капеляни Бандуристів, а 17-го, на католицькій, яку правили о. Б. Пащук, ЧСВВ, і сов. о. І. Прокопович при жалібному співі „Трембіти", — повнісінько було людей. Також було багато громадян в четвер, 18-го лютого в церкві Непор. Зачаття під час Похоронної Богослужби й довжелезна валка авт на цвинтар Монт Олівет.

На поминках з'явилось 170 громадян і вони, слухаючи речників організацій, для яких Покійний працював, чудувались, що він, крім професійної праці, міг жертвувати свої послуги різним установам. Слушно сказав хтось з промовців: Василь був тільки гостем в своїй хаті, серед патріотичної роботи занедбував свої хатні обов'язки і свою родину.

Перший говорив директор Кред. Кооперативи в Чикаго й голова Т-ва Української Кооперації (ТУК) О. Плешкевич. Він нав'язав до початку, коли ці дві Кредитівки почали працювали, видавзаємно інформували, видавали спільно „Наш Контакт", дали працю і засоби в організуванні, а згодом в координації українського кооперативного руху, який обіймає тепер у ЗСА 24 одиниці. Власне був це д-р В. Шкудор, який від того часу не відставав. Очевидно — були теж деякі інші з піонерів, що співробітничали. Зустрічі були тут, у Чикаго та в інших містах. Важка це була праця, але вона не лякала Покійного. Обі наші Кооперативи стали взором для других. Ми оцінювали вартість Покійного і на заг. зборах ТУК-у вибрали його головою Екзекутиви. Він часто в своїх доповідях ділився з нами своїми думками.

Екзекутивний директор Кред. Кооперативи „Самопоміч" у Дітройті, М. Мушинський, схарактеризував постать д-ра Шкудора теплими і дружніми словами. Він вказав на вдячність за його живу діяльність довгими роками для розвитку української кооперації, зокрема місцевої Кооперативи, склавши прибитій горем Рідні вияв глибокого співчуття. Його прощальне слово було ділове й сердешне, переплітане словами Ліни Костенко з поезії „Кровоточивий ґраніт".

Потім промовляли інші: о. Б. Панчук, ЧСВВ, — підкреслюючи, що багато народу прийшло на похорони і тим оцінили Покійного. Голова Об'єднання У. Америки „Самопоміч" згадав, що д-р Шкудор був довгі роки членом управи цього харитативного Об'єднання і зв'язковим до Управи Кредитівки, що він недавно зобов'язався стати в проводі Номінаційної Комісії перед загальними зборами, що ніколи не відмовлявся, коли треба було людини для громадської праці. П. Гончаренко зазначив, що Покійний любив мистецтво й помагав організувати концерти, також Капелі Бандуристів. Зокрема помагав їй в клопотах фінансових, з власної волі взяв книговодство вести для Т-ва Приятелів Капелі в 1962 і 63 роках, а в 1965 р. був обраний фінансовим референтом і був ним до останньої хвилини, помагаючи збутися довгів. Я. Савка, відпоручник Спортового Т-ва „Черник", видвигнув ентузіязм Покійного для спорту. Він помагав часто і погодився бути в управі „Черника" та був його фінансовим дорадником. Пані А. Волкер нагадала, що він був добрий до співпраці і для прикладу подала те, що два роки тому, для Наукової Конференції на тему „Українство, його минуле і майбутнє", що її влаштувала Окр. Рада СУА, опрацював доповідь про господарські й фінансові чинности українців, а недавно почав діяти при Комітеті Будови Дому для старших, фінансовим знавцем. Ред. М. Бажанський вважав Покійного рушійною силою в громаді на нашому терені впродовж останніх 20 років. Пластова організація, в рядах якої був активний і до якої належали теж його діти, згадуватиме з вдячністю — його завжди громадську поставу. Пластова Станиця просить прийняти пластове співчуття. Один з братів п-і Галі п. Роман Бобяк, подякував від родини: духовенству, співакам і всім громадянам за їхню участь в нанахидах, в похоронах і на поминках, за вінці, квіти і пожертви на Богослужби. Після того, перед останньою молитвою, говорив сов. о. І. Прокопович й описав цікаву відповідь одному польському достойникові-директора „Центросоюзу" у Львові, М. Творидла. Коли той сказав, що ціла українська кооперація не варта капіталу, що ним обертає одна гута на Шлеську, цей відказав: „але ж ми обертаємо мільйонами людських душ".

Наприкінці кілька дат і фактів з життя д-ра Василя Шкудора.

Народжений в 1914 р. в селі Лолин, повіт Долина, втратив уже 13-річним хлопцем батька і в тяжких умовинах пробивався, заки скінчив гімназію з матурою в Стрию в 1932 р. Записався на правничий факультет в університеті у Львові, працюючи рівночасно в „Просвіті" в Долині. Звичайна доля наших студентів: наука і праця заробіткова переривана арештами та тюрмами. В 1939 р., арештований знову поляками чудом урятувався від смерти втікаючи з Цитаделі й переховуючись в Народній Лічниці. З приходом сов. армії тайком подався на захід, працював на Холмщині культ.-освітнім організатором від Українського Комітету, а пізніше деякий час в уряді праці в Кракові. В 1941 р. виїхав до Берліна, де в воєнних умовинах покінчив економічні студії в Віртшафтс-Гохшулле в 1945 р. Завершив їх докторатом три роки пізніше в університеті Ґеттінґен.

До ЗСА приїхав д-р Василь Шкудор у 1949 р. і зупинився в Дітройті. Працював спочатку фізично, відтак в Обезпеченевій компанії, врешті в Компанії Крайслера. В році 1954 рішився перейти на постійну працю екзекутивного директора Кредит. Кооперативи „Самопоміч", якої був співосновником і від двох років членом Дирекції. З того часу посвятився кооперативній організації в широкому змислі, турбуючись разом з іншими передовими кооператорами її розбудовою в ЗСА і її об'єднанням з Канадою. Брав чинну участь в усіх кооп. з'їздах, конференціях і в пресі, виголошував фінансові доповіді тощо. Був членом управи ТУК-у і якийсь час головою його Екзекутиви, навіть уже в часі коли він перейшов у серпні 1967 р. до Інтернал Ревеню Сервіс для зарібкової праці. Про широку працю Покійного в різних інших громадських установах сказано вже вище, отож його втрату болюче відчуває все наше організоване життя.

Д-р Василь Шкудор залишив удовою п-ні Галю і сиротами — сина Юрка, студента університету в ЕН Арбор (Мичиґен) і Христину, ученицю парохіяльної Середньої Школи в Дітройті. Д-р Василь Шкудор був членом УНСоюзу, 175-го Відділу.

В. Несторович

ІВАН ДРАБАТИЙ

19-го липня ц. р., після тяжкої недуги, помер проф. д-р Іван Драбатий, а 21-го липня був похоронений на українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку Н. Дж. Він дуже заслужена особа, а при цьому надзвичайно скромна аж до самозаперечення. Мало-хто знав не лише про його заслуги, але й про особисті якости. Здається, між нами так уже водиться, що довідуємося ми про людину, часто з його некрологу.

Іван Драбатий був тим, про якого українська історія записала кілька важливих сторінок.

23-го лютого 1917 року, почалася в Росії революція. В столиці тодішньої Росії почали страйкувати робітники з домаганням вищих платень. Їх підтримали робітниці, що мали того дня „свято жінки". Вони вийшли на вуличну демонстрацію.

24-го лютого — 9-го березня, страйк поширився, захопивши коло 30 % усіх робітників. Вони напали на поліційну станицю Виборського району, все знищили, а поліція розбіглася. До страйку прилучилися студенти й демонстрували на головній вулиці Петроґраду — Невському проспекті.

25-го лютого (10-го березня) 1917 р., загальний страйк. На базарах недостача харчів. Крики: „хліба", студенти демонструють з червоними прапорами. Жандармерія кличе на допомогу донських козаків. На Невському проспекті жандармерія з одного боку, а донські козаки з другого, замкнули студентів. Жандармський старшина кинувся на студентів з конем і своєю шаблею рубнув по руці студентку, яка тримала червоний прапор. Це спостерігали донці, а їх командир з обуренням налетів на жандармського старшину й рубнув його по голові своєю шаблею. Між жандармами й донцями почалася стрілянина. Цар видав наказ ген. С. С. Хабалову, що був комендантом столиці, здушити страйк військовою силою.

26-го лютого (11-го березня), неділя. Військова влада вислала проти страйкарів учебну команду Волинського ґвардійського полку, де було багато українців. Коли надвечір ця команда повернулася до касарень, а її учасники хвалилися тим, як вони поводилися зі страйкарями, то змобілізовані запасні вояки почали соромити „героїв. Коли до касарень прийшов командир полку, щоб подякувати воякам за „патріотичну" службу, вояки накинулися на нього й закололи багнетами. Після цього всі старшини полку розбіглися. Державна Дума (так називався тоді російський парлямент) поставила вимогу церкві призначити новий уряд, відповідальний перед Думою. Тоді цар наказав ген. Іванову взяти з фронту військо і з ним йти до Петроґраду здавити революцію.

27-го лютого (12-го березня н. ст.), понеділок. Дума обрала Тимчасовий Комітет, якому доручила керувати революцією. Він негайно усунув ген. Хабалова й призначив на його місце полк. Енґельґардта, наказавши орґанізувати оУорону проти наступу ген. Іванова.

Волинський полк вийшов на вулиці без старшин зі зброєю. Він обрав делеґацію й вислав її до Думи, щоб заявити, що він переходить в боротьбі на бік Думи. В тому полку у цей час служили вояками українські соціял-демократи: Авдієнко і Гайдар, що вели українську пропаґанду. Слідом за Волинцями почали висилати делеґації до Думи також інші полки столичної залоги або околиць. Між ними був і 181-ий піший полк, що стояв у місті Красноє Село (недалеко Петроґраду), а в ньому служили українські старшини: прапорщик Іван Драбатий, прап. Михайліа і прап. Земесів.

28-го лютого (13-го березня), вівторок. Член Думи Бубліков, що був призначений Комітетом Думи комісарем залізниць, повідомив телеграфом, що царська влада впала, а революцію очолив Комітет Державної Думи.

Вночі, з 27-го на 28-го лютого (з 12-го на 23-го березня) 1917 р. штаб 181-го пішого полку дістав наказ негайно йти до Петроґраду на допомогу. Царський полковник, командир полку, відмовився той наказ виконати, але передав командування полком полк. Владимірову, який добровільно зголосився перебрати полк. Тому, що інші старшини полку також відмовлялися виступати з полком, то прап. Драбатий став командиром куреня (батальйону). Протягом ночі, полк пішки пройшов 60 кілометрів і пізно увечері на другий день зайняв Царсько-Сельський залізничий двірець в Петрограді. Вночі, змучений полк. Владиміров відійшов на спочинок, передавши командування полком Драбатому. (Треба згадати, що полк. Владиміров був спенсіонованим з війська за свої ліберальні погляди, але в часі війни був активізований). 1-го (14) березня 1917 р. середа. Цар Микола II призначив кн. Г. Е. Львова (що був тоді головою Союза земств): прем'єр-міністром, а рівночасно підписав своє зречення трону. Російська імперія перестала існувати.

З кінцем шкільного 1912-го року Іван Драбатий закінчив середню технічну школу, дуже модерну на ті часи, і після спроби вступити до інституту цивільних інженерів в Петрограді, до якого склав вступні конкурсні іспити, але не був прийнятий, бо забракло йому одної чи двох соток відсотка при конкурсі. Він, їдучи на іспит до Петроґраду, подав був прохання про прийняття до Київського Комерційного Інституту й туди був прийнятий. В ньому він пробув чотири роки: 1912-ий-1916. В цьому часі цей Інститут був перенесений з Києва до Саратова, з огляду на наближення російсько-німецького фронту, в І-ій світовій війні. По закінченні Інституту в 1916 р. Драбатий був мобілізований до армії, але скоро висланий на навчання у воєнній школі до Сергієвського Посаду, коло Москви. По скінченні скороченого курсу для старшин, Драбатий одержав військову рангу хорунжого (прапорщика) й був призначений до виїзду на фронт з маршовою ротою, яку готував до виїзду. Але трапилась революція, що змінила ці пляни. Він виїхав з міста Красноє Село, де стояв його полк. до Петроґраду. По кількох днях ситуація в столиці змінилась і не було вже потреби вступати в боротьбу з військом ген. Іванова, полк повернувся до Красного Села. Коли вже підготовка до виїзду маршової роти на фронт була закінчена, надійшла телеграма, якою було призначено Драбатого студентом Академії генерального штабу в Петрограді. Він передав свою маршову сотню одному з молодших старшин, а сам негайно виїхав до столиці. Революція була в повному розгарі. Навчання в Академії провадилося приспішеним темпом. Вкінці 1917-го р. він закінчив Академію, якраз тоді розвалювався фронт проти Німеччини. Війна з Німеччиною була закінчена підписанням Берестейського миру. Драбатий міг уже виїхати не на фронт, але на Україну до Києва, де вже була Українська Держава, на чолі з Українською Центральною Радою. Але розпочалася також війна Росії проти України. Новий російсько-український фронт треба було переходити з великим ризиком для життя, виминаючи совєтські військові частини. Зрештою Драбатому пощастило дістатися до Києва й тут його призначили на працю в Головній технічній Управі. Прийшов гетьманський переворот і Драбатий був покликаний до служби в Українській Армії. Наша пам'ять одначе не зберегла цілого дальшого шляху в Армії. Щойно, в 1946 р. ім'я Драбатого появляється між українськими еміґрантами в Німеччині. Як і багато інших осіб він дістався через Польщу й табори полонених до Німеччини. Там він знаходить свого молодшого брата також українського вояка, але тяжко хворого на легені. Брат умирає, а Іван повертається до високошкільних студій. Тепер він уже менше цікавиться промисловістю й торгівлею, як це було в Києві, чи Саратові. Він записується на студії до німецької високої агрономічної школи, яку й закінчив у 1924 р. з титулом дипломованого господаря (Дипломляндвірт), але працював далі й досягнув науковий ступінь диктора агрономічних наук в 1930 р. Від 1946-го року був запрошений до Українського Технічно-Господарського Інституту в Реґенсбурзі на становище професора бджолярства, а відтак вибрано його на становище Декана агрономічного факультету. Це становище він займав аж до свого виїзду до Америки в 1950 році. В Америці змушений був працювати фізично, як керівник і доглядач у великому приватному мастку коло Вашинґтону. Проте включився до професури Українського Технічного Інституту в Ню Йорку, де провадить досліди в галузі бджільництва, а також займав становище голови Кураторії аж до 1963 року. Скоро після цього він зрікся приватної служби і, діставши маленьку пенсійку від Соціяльного Обезпечення, переїхав доживати свого віку до Пассейку, Н. Дж.

Проф. Іван Драбатий був неодружений і жив самітньо, а в часі хвороби дуже терпів фізично й морально.

Він був одним з основників Українського Національно-державного Союзу й ентузіястом Української Національної Ради, яку підтримував морально й матеріяльно.

Впродовж останніх років пощастило йому нав'язати зв'язок із своєю сестрою, яка була довгі роки на засланні в Сибірі, а перед двома роками повернулася до Києва. Дуже бажав він спровадити її до Америки, принаймні на відвідини, але ці старання не мали успіху. В Москві не дозволили сестрі приїхати до Америки.

Проф. Драбатий був приємної вдачі, мав великі симпатії серед українців в Америці, які старалися йому допомагати, чим лише могли. Хоч міцної фізичної будови й мало хворів, але наприкінці життя, мав два рази скрут кишок, який можна було усунути тільки оперативним шляхом. Лікував його д-р Василевський, білорус в Пассейку, до якого покійний мав беззастережне довір'я й пошану. З кінцем травня 1970-го р. він почав поволі приходити до здоров'я. Його бажанням було поїхати до приятелів на фарму. Там одначе йому значно погіршало і треба було привести його назад до шпиталю в Пассейку: у нього трапився мозковий удар, на який він 19-го липня 1970 р. й помер у шпиталі.

Проф. Яків Зозуля

Д-Р СТЕПАН БОЖИК

(посмертна згадка)

З Бельгії наспіла сумна вістка, що там, в неділю 14-го лютого 1971 р. в Лювені відійшов на 73-му р.-бл. п. д-р Степан Божик. І знову українська громада у Вільному Світі покрилася жалобою. Покійний помер після довгої недуги, залишаючи у смутку родину, з якої тільки вдова, дочка та зять були присутніми на похоронах, що їх справила своєму прикладному членові брюссельська українська громада у середу, 17-го лютого ц. р. Не були приявними на його похоронах земляки з Равщини та Белзжчини в Україні, які чимало завдячують Покійному за його труд та працю. Не брали участі в похоронах дальші члени родини Покійного та його колишні друзі-колеґи із університетських студій, побратими-зброї із Дієвої Армії УНР та співробітники його громадської, політичної, публіцистичної та іншої діяльности що є розкинені по всьому світі, на згадку про його ненадійну смерть напевно сьогодні посила-ють молитви до Всевишнього за спокій Його праведної душі...

У „Запитнику" для реєстрації та статистичних даних про колишніх учнів Української Академічної Гімназії у Львові, що його Діловий Комітет для Відзначення Сторіччя цієї гімназії зберігає у своїх актах, під реєстраційним числом 198 з датою 24-го серпня 1968 р. записано власноручно Покійним автобіографічні інформації: д-р Степан Божик - народився в селі Гребенне, повіт Рава Руська, Україна - 11-го червня 1898 р. Після науки в народній школі, 1909/10 -Покійний поступив на дальше навчання в Українській Академічній Гімназії у Львові закінчивши матурою 5-го червня 1917 р. Покійний був покликаний до Австрійської Армії, щоби згодом - від 1-го листопада 1918-го р. по кінець 1920-го р. продовжувати боротьбу в рядах УГА та Дієвої Армії УНР. Після воєнних дій - Покійний студіював на Львівському Державному Українському Тайному Університеті право та економічні науки в Львівській Торговельній Академії. Докторат з права й економії здобув на Ягайлонському Університеті в Кракові. Як адвокат та невтомний організатор українського культурного, громадського і кооперативного життя, на Равщині та Белжчині, зараз же по закінченні воєнних дій- зовжди стояв у проводі установ, як: „Сільський Господар", „Рідна Школа", „Просвіта", „Окружний Союз Українських Кооператив" з осідком в Угнові, чи Раві Руській. Як адвокат - завжди оборонець покривджених перед польськими судами. Не були йому чужі справи УВО, ОУН. Про свою службу в УГА і Армії УНР написав працю п. н.: „9-та Бригада УГА". А пізніше книжку п. н.: „Історія Угнова і Белзької Землі".

Вийшовши з „Великим Ісходом" на еміграцію, ніколи не оставався пасивним. Маючи за собою неабиякий досвід, зразу включається в організаційну - творчу роботу на терені Бельгії, де поселився і проживав з родиною до своєї смерти. Допомога українському студенству, захист копальняним робітникам, публіцистична діяльність, наукова співпраця в ЕУ — НТШ, розбудова економічного сектора — заснування Кооперативи „Дніпро" та довголітнє головування - це тільки найважливіші ділянки невтомної й багатої діяльности д-ра Степана Божика, на еміграції.

В 1967 році, як тільки розпочалася спершу пропаґандивно - публіцистична підготова для відзначення Сторіччя Української Академічної Гімназії у Львові, Покійний одним із перших як б. учень і матурист цієї української „Альма Матер" зголосився до співпраці.

Невблагана смерть, що останнім часом щораз то більше забирає з поміж нас, сколила й його трудолюбиве та благородне життя. Навряд чи скоро вдасться заступити його опорожнене місце, поміж нами, ще живучими.

Іван Р. Костюк

секретар Ділового К-ту для відзначення сторіччя УАГ

Адреса Родини, куди слід слати співчуття та пожертви: Diestsestraat 305,

B. 3000 Leuven, Belgium

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ЮРІЯ НАРБУТА

Лондон. — Доповіддю відомого мистця Роберта Лісовського в Лондоні українці вшанували пам'ять Юрія Нарбута в 50-річчя його смерти, що припадало на кінець минулого року. Тижневик „Українська Думка" ч. 3/-1971 повідомив, що крім доповіді, у світлиці СУБ відбулась скромна, дуже цікава виставка репродукцій окремих літер, виконаних Ю. Нарбутом, ілюстрацій до „Енеїди" І. Котляревського, кілька цінних світлин із Ю. Нарбутом, який у 1918-19 роках дав проєкти грошевих знаків та поштових значків для Української Держави у формі УНР. Після доповіді, що була прослухана з великою увагою, п. Федчиняк висвітлював прозірки, що їх впродовж майже 50 років збирав проф. Роберт Лісовський — фоторепродукції з мистецьких праць мистця-академіка Юрія Нарбута.

Новий Відділ Т-ва за Патріярхат УКЦеркви у Янгставні, Огайо

Клівленд, Огайо (К.З.). — За ініціятивою організаційного референта Крайової Управи Т-ва за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви на Північ і Захід ЗСА і при невтомній та відданій співпраці д-ра Ол. Сидоряка, на якому спочивала майже вся практична підготова, й при допомозі та співучасти деяких членів управ Відділів з Клівленду і Піттсбургу, 14-го лютого 1971 року засновано в Янгставні, Огайо, Відділ Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви.

Заснування Відділу попередило Свято Помісности Української Католицької Церкви. По всіх церквах відправлено Службі Божі в намірені нашої Помісної Церкви. Під час Служб Божих зібрано у спеціяльних конвертках понад 600.00 долярів, які новостворенний Відділ вишле Їх Блаженству Верховному Архиєпископові Йосифові Сліпому.

Треба відмітити гарні проповіді о.о. парохів і їхню присутність під час імпрези в честь Помісности УКЦ та під час вибору нових органів Відділу. Вся імпреза яку молитвою розпочав і закінчив о. монс. Лев Адам'як, відбулася у церковній залі напроти церкви св. Трійці.

До Управи Відділу ввійшли: д-р Ол. Сидоряк, голова; адв. Мих. Юрчишин, 1-ий заступник; Мих. Мартинишин, 2-ий заступник; д-р І. Домбчевський, 3-ій заступник; В. Мисів, секретар; Дм. Проць, орг. референт; В. Прокопик, фін. референт; Мирослава Ліщак, прес. реф. Контрольну Комісію очолив д-р Юр. Кульчицький, професор місцевого університету, і п.п. К. Вульбан і І. Ліщак, члени.

Панство Проці сердечно гостили у себе позамісцевих гостей.

На суді над Анджелою Дейвіс, яка принесла зброю і у висліді чого були вбиті в Сан Рафаелі, Каліфорнія, під час суду чотири особи, почалося переслухання справи багатія Дейвіда Пойндекстера, який переховував Анджелу Дейвіс у Чикаґо. Поліція вистежила його й заарештувала разом із підсудною.

Незабутній вечір в пошану Миколи Шлемкевича

Цей вечір відбувся заходами Відділу Українського Публіцистично - Наукового Інституту, в 5 - у річницю смерти Миколи Шлемкевича, в неділю 21 - го лютого, 1971 р. в привітнім приміщенні Малого Театру в Трентоні.

Програма цього вечора була на високому мистецькому рівні. Різноманітна програма складалася із доповідей, спогадів про Шлемкевича, мистецького читання, музичних точок і мови Шлемкевича зі звукозапису подаваного Р. Савицьким.

Інж. Дмитро Кузик, який особисто дуже близько жив, працював і приятелював із М. Шлемкевичем, подав короткий життєпис і ширшу характеристику та рідкісні прикмети Шлемкевича. З експресією оповів він про кілька моментів із його життя, що свідчать про його життєву філософію і його великий патріотизм. Він був ініціятором і основоположником Українського Публіцистично - Наукового Інституту, за якого долю журба не опускала його до самої смерти. Він мав великий позитивний вплив на окруження і в культурнім українськім світі. Пластуни іменували його почесним пластуном.

Ред. Я. Заремба (з Елізабету), заприязнений з Шлемкевичем від давніших часів, говорив на тему „Микола Шлемкевич - зблизька". Заремба яскраво змалював кілька зовсім незнаних нам моментів із життя Миколи Шлемкевича і синтетично оповів найбільш характеристичні прикмети його вдачі. Він, будучи ще молодим студентом (син священика), в 1915 р. був вивезений царською Росією в Сибір. Там в таборі набувся хвороби і вже був близько смерти. На щастя, в той час була інспекція місії Червоного Хреста під проводом одної австрійської графині, яка завваживши його серед багатьох, вислухала і поробила старання, щоб його негайно забрано до лікарні.

Із обох доповідей вийшла ясна духова сильветка М. Шлемкевича. Він — глибокий філософ - мистець, соборник, борець за українську правду, з покликання й замилування публіцист, прихильник ідеї українського патріярхату, чесний зі собою, гостро картав спричинників непорядку українського суспільства у вільному світі, не дбав про своє матеріяльне забезпечення, бо головним чином дбав про „скарби духа". Дуже ніжний чоловік і батько, і до цього всього любитель музики. Постать М. Шлемкевича — надзвичайна; це справжній велетень духа.

В мистецькій частині, артистка Людмила Сердюк прочитала „До совісти віку" з творів Карванського. Старші пластунки Марійка Гафткович і Леся Татомир відчитали „Прогульку до великої столиці" Шлемкевича. Молоденька піяністка Лариса Крупа відіграла поему — легенду „Косенка і Брамса рапсодію, опус 79 ч. 1. А тріо — Дарія Кузик (скрипка), Вол. Тритяк (віоля) і Марійка Гафткович (піяно), відіграли Володимира Грудина „Тріо на українські теми" і Шуберта „Тріо Ес-дур - друга частина".

Із тривалого звукопису ми слухали слово — думки М. Шлемкевича, в яких віддзеркалюються його філософський і патріотичний світогляд та вимоги до українського суспільства виявити більше зрозуміння і активности до потреб поневоленої Батьківщини.

Програму Вечора проводила п - і Ніна Самокишин. Вечір відкрив і закрив д - Б. Фараонів, голова Відділу УПНІ. Присутніх було коло 80 осіб.

Усім виконавцям програми Вечора, і всім, що потрудилися влаштувати його — наша щира подяка і признання.

о. Ф. Кульчинський

Важлива подія в кооперативному секторі

5-го лютого 1971 р. президент Ніксон наіменував і післав до Сенату до затвердження голову і 6-ох членів Державної Ради Кредитових Юній т. зв. Нешенел Кредит Юніон Борд, який Сенат затвердив одноголосно 11-го лютого 1971 р.

В новій системі організації кредитових юній новіша Рада є рішальним чинником в структурі ведення кооперативних кас в Америці.

З приємністю прийшлось нам ствердити, що віцепрезидентом Ради президент Ніксон іменував М. Ф. Ґреґорі, який є рівночасно екзекутивним сеньйор - віцепрезидентом Кредит Юніон ов Норт Америка Інтернешенел.

М. Ф. Ґреґорі

П. М. Ф. Ґреґорі є великим кооперативним провідником кооперативного руху в Америці, а рівночасно щирим приятелем української кооперації. М. Ф. Ґреґорі відвідав декілька разів нашу найбільшу кредитову кооперативу в Чикаго. Він також гостив в себе в Централі КЮНА в Медісон, Віск. представників Товариства Української Кооперації.

На запрошення ТУК-у М. Ф. Ґреґорі не пожалів труду разом з екзекутивним директором ТУК інж. Дмитром Григорчуком п. Роксоляною Гарасимів і п. Ярославом Ганкевичем секретарем Т-УК, візитував кілька наших кредитових кооператив на Сході. На закінчення своєї поїздки відвідав теж редакцію „Свобода", в якій теж була поміщена 5-го червня 1970 р. його знимка в товаристві представників УНС і Товариства Української Кооперації. В Українськім Народнім Союзі відбули конференцію з президентом Лисогором та членами Екзекутиви. Ф. М. Ґреґорі був захоплений працею й осягами українських Братських Союзів, і рівночасно ствердив велике майбутнє для українського кооперативного руху.

Тому завдяки його піддержці й фінансовій допомозі КЮНА зорганізовано при ТУК-у українську кооперативну обезпеченеву агенцію, яка є доповненням праці Братських Союзів. Дальший розвій цієї агенції залежний від динамічної активности ТУК, наших провідників, кооперативних установ і свідомости членства.

1970 і 1971 рр. це зворотні пункти в розвою кооперації в Америці, між якими чи не найбільше значення психологічного характеру є державне забезпечення вкладів до висоти 20.000 дол. та зміни структури організації кооперативного руху. Використовуючи ці можливості ми можемо дійти до дійсно імпозантних осягів.

Для Товариства Української Кооперації це надзвичайний успіх мати між рядами чолових представників у Вашінгтоні, як М. Ф. Ґреґорі які сприяють українському кооперативному рухові, я к секторові загально господарського розвою.

Від Президії ТУК:
Роман Мицик

ПРОЛІСКИ

(На маргінесі п'єси „Лицар на білому коні")

На суботу, 6-го березня, летючки у Клівленді - Огайо заповідали сатиричну п'єсу невідомого авторства, п. н. „Лицар за білому коні" — у виконанні Українського Студентського Драматичного гуртка, з Торонто, Канада. Заінтригований загадковою рекламою й енергійною пропагандою місцевого студентства, з УГС ім. А. Коцка (голова Ігор Цішкевич) добре заповнили залю Вест Линколн Гайскул. Те, що вони побачили й пережили того передвесняного вечора, можна окреслити кількома словами: проліски, ряст... Цікаво було спостерігати, як наша студентська молодь самотужки пробує сама себе брати на операційний стіл, щоб належно вимотатися з переплетів біологічних закидів (відношення до другої статі, кохання) і громадсько - національних інтересів (одруження в рідному середовищі).

У третій відслоні, яка представляє дівочий суд над хлопцями, зав'язується дискусія на рівні, який направду держить у напруженні авдиторію й обіцює задовільну розв'язку. На жаль, замість неї, приходить дешевий „Кналлеффект" — на вид свідка Романа Завойовника цілий дівочий суд розлітається, кидаючися в обійми цього „лицаря на білому коні" — й ціла структура з головною ідеєю п'єси розпитається. Сяк, чи так: п'єса сповнена сатиричних апострофів на наше суспільне життя, уявляє з себе цікаву спробу психологічного театру на потребу нашого життя і, як така, є викликом для наших драматургів старшого семестру (метрикально), якщо такі... є.

Хто збирається критикувати цей симпатичний ансамбль — хай наперед уявить собі, що сам він - критик знаходиться в студентському віці і має за завдання написати й грати психологічну п'єсу в англійській мові. Бо щойно тоді такий критик знайдеться в положенні цих хлопців і дівчат з Торонта: поза короткими інтервалами побуту в українському середовищі вони живуть, і працюють у підсонні англійської мови й культури ... З повною наставою можна критикувати — ряст не є, щоб його топтати! Цей вчинок символізує не вбивство, тільки життя ...

Якщо я маю бути таким критиком, я маю тільки слова похвали: для автора Бориса Будного (який грав ролю „Богдана Філософа"): для режисера Івана Паски (на сцені — „Славко Огірчений"), для несамовито природного в грі Марка Ковальського („Андрій Затятий"), для талановитих Лілі Терес („Прокураторка") Андрія Андрухова („Константин Популярний"), Христі Туркевич („Галя Баламута", хоч їй краще підходило б назвище „Збаламучена") й інших; для технічного керівника Ігоря Вонса, характеризаторки Варвари Анни Богач й афішерки Христі Новаківської. Вкінці для посередничих між сценою і залею — звичайно Марусі Квіт, з Клівленду. Всім їм вдячність старших за цей букет пролісків, який віщує весну нашого духовокультурного життя в діяспорі.

О. Гайський

Купуйте в підприємствах, які оголошуються в „Свободі"!

Вишивані Вечерниці Окружної Ради СУА в Ню Йорку

Вже від довгих років на терені Ню Йорку, відбуваються Вишивані Вечерниці, які стали не лиш популярними, але й традиційними. Може завдяки цим Вечерницям популяризується вишивка. Тому й не диво, що наші Вишивані Вечерниці мають кожного року більше число публіки.

Цього року наші Вечерниці вдались, помимо того, що відбулись в Брукліні, 6 лютого. Заля школи при церкві св. Духа була переповнена вщерть гостями, між якими, був і голова УНСоюзу, п. Й. Лисогір з дружиною та інші діячі УНСоюзу.

Любана Натина, королева Вишиваних Вечерниць на 1971-ий рік

Як увійшло вже у нас в звичай, на Вечерницях появилось багато пань, а зокрема молоді у вишиваних суконках, блюзках, спідничках, з чоловіки в вишиваних сорочках і кваватках. Всі ці вишивки, жюрі переглянуло з великою увагою і видали свою опінію, в формі нагород, і відзначень. Нагороди за довгі сукні першу одержала Хризантина Камінська, ;другу нагороду — Ольга Гасцька; третьою (довга сукня) відзначено Марію Сливку. Короткі сукні нагороджені: Марта Канюк, Евгенія Чума та Аня Кріль — відзначена. Блюзки: перша нагорода Оксана Куйбіда, друга — Катерина Ігнатик, третьою відзначено Любу Натину. За вишивку примінену на костюмі одержала нагороду п-і Кекіш. За гарно примінену вишивку на спідничках дістали подарунки дві сестри Оксана, Оля Шанайда і Віра Шумейко За чоловічі сорочки відзначені: Теодор Колодій, Ярема Вачинський, Данило Стахів. Відзначено кравтку Антося Шумейка і пояс Романа Шведа.

Другою точкою Вечерниць, був вибір Королеви на 1971 р. Королевою обрано Любу Натину. Люба, студентка Манґаттан Комюніті Коледжу, на будуче думає стати учителькою. Належить до Хору „Думка", Пласту і танцювальної групи Сузми. Є членкою УНС, Відділ 194-го. Принцеси: перша Марта Канюк, друга Анна Кріль. Королева останніх Вечерниць, Соня Назаркевич привітала свою наслідницю, вкладаючи на її голову корону, перепоясаючи її шарфом, з написом „Королева Вишиваних Вечерниць". Опісля гості під звуки оркестри продовжували забаву.

Треба згадати працю деяких осіб. Кожного року на Вечерницях дарує торт з вишивкою, на виграш п-ні Васьків. Егнес Ярема дає рік-річно королевій букет орхидей і нашийник. При буфеті як і попередніми роками трудились: Катря Папуга, Люба Раковська, Зазуля та інші. Група танцюристів, під проводом п. Генза з вервою відтанцювала коломийку.

Забаву започаткувала голова О. Р. мгр І. Рожанковська, вітаючи теплими словами всіх присутніх, передаючи провід забави Романові Шведові. Львину частину у підготові Вечерниць виконала імпрезова реф. М. Стефанишин. При звуках оркестри І. Коваля „Темпо" гості забавлялись в нашій рідній атмосфері, далеко по північ.

Подяка і признання за успіх Вечерниць належиться адміністратові М. Вояковському, за відступлення шкільної залі при церкві св. Духа в Брукліні.

М. Д., реф. преси О. Р.

У МОСКВІ ПЛЯНУЮТЬ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

для Москви великою небезпекою. Тому й випускає вона проти нього своїх вівчарок.

∴

В тому ж напрямі проводиться „отечественная" діяльність через „український літературно - художній ілюстрований незалежний квартальний журнал „Нові Обрії", що другий рік видається в Гамбурзі. В Гамбурзі українців дуже мало і в Европі їх небагато. Українські видавництва ледве зводять кінці з кінцями. А „незалежні" від читачів „Нові Обрії", як виглядає з доброго оформлення і вмілого редаґування, щоб навертати еміґрацію на совєтські шляхи, тих труднощів не мають. Напрямок „Нових Обріїв" нагадує покійника „За Синім Океаном" редаґованого Ю. Косачем. Він, видно, не вив'язався з покладених на нього „отечественних" завдань серед еміґрації і нині подвизається в Києві. Виступав на ювілеї Лесі Українки. був на святкуваннях поетки в Грузії разом з Л. Новиченком. „Літературна Україна" з 24 березня вмістила фото обох.

Політичний напрямок „Обріїв" не новий, тільки дещо змінено спосіб подавання матеріялу так, щоб читача непомітно заманити в обійми совєтського патріотизму.

Аналізуючи „вчення" А Вілинського, викладене ним під час ґастролів у ЗСА для „дібраної публіки", „Нові Обрії" повчають читачів, що „під сучасну пору про якусь автономію українців у Радянському Союзі не може бути й мови". Тому радиться еміґрації працювати в такому напрямку, „щоб відстоювати інтереси нашого народу в Рідному краю не з позицій вимог самостійности, а з позицій ідейного і політичного державного стану за умов підрадянської дійсности". Від такої діяльности на еміґрації і в Україні, як умовляють „Обрії", можна сподіватись „повільних, може спочатку непомітних, але згодом ефективних еволюційних змін в краю на нашу користь".

Отож „Обрії" умовляють еміґрацію припинити будь яку політичну працю, визнати колоніяльний стан в Україні і чекати на еволюційні зміни. Іменуючи А. Білинського „справжнім патріотом". „Нові Обрії" ставлять тезу: „Питання не стоїть так: або УРСР, або щось інше. Питання може стояти так: УРСР чи ніщо". По-ленінському, як і годиться „справжнім патріотам", пропонується визнати УССР і припинити будь - яку працю для звільнення України з імперської, большевицької неволі. Політичний напрямок „Обріїв" цілком сходиться з лінією московської амбасади в Бонні, тому журнал фінансово і незалежний від читачів. як і „Вісті з України". Нашу працю в підтримці невгнутих сил в Україні, її патріотів „Обрії" називають „небезпечною ілюзією". Замість того пропонується прийняти. як реальність. „Росію". Читачам доводиться, що в нинішній Росії (і вже навіть не СССР) багато українців посідають високі становища.

В Москві плянують, з Києва лають. а „Обрії" умовляють. Видно, бояться спільної дії еміґрації з невгнутими силами в Україні, які боряться і кличуть нас до повної праці і героїчного діла. Воно непокоїть Москву. Тому й треба діяти, як досі — більше, як досі.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 12

І. Майка, Балтимор	$ 60.24
О. Бусько, Парма	7.00
І. Віщур, Дітройт	7.00
А. Галелюк, Ню Бранcвік	7.00
Д-р М. Логаза, Сиракюз	7.00
М. Береза, Дюмонт	5.00
К. Гула, Рутфілд Спрінґс	5.00
І. Гута, Трой	5.00
І. Д., Асторія	5.00
Д-р Р. Б. Заплітний, Беттл Крік	5.00
С. Клос, Кері	5.00
Д-р І. Макаревич, Ню Йорк	5.00
О. Яхно, Ню Йорк	5.00
Д-р Н. Дейчаківський, Бреквілл	4.00
С. Домащук, Рочестер	4.00
М. Козарійчук, Чикаґо	4.00
Р. Логуш, Монтреаль	4.00
В. Чайка, Гавкінс	3.50
І. Адамс, Олін	3.00
І. Бойко, Дітройт	3.00
А. Старвецька-Гришко, Ленкестер	3.00
А. Зазуляк, Філядельфія	3.00
П. Литвин, Торонто	3.00
С. Масюк, Філядельфія	3.00
Л. Музика, Ірвінґтон	3.00
Д-р О. Недзвецкий, Боффало	3.00
Д-р Б. Роздільський, Саскатун	3.00
Т. Фединин, Честер Спрінґс	3.00
М. Корінець, Лос Анджелес	2.50
І. Васараб, Філядельфія	2.00
Л. Віянський, Рочестер	2.00
М. Воднар, Торонто	2.00
І. Букало, Вест Петерсон	2.00
М. Вурбан, Чикаґо	2.00
І. Вербовський, Лонґ Айленд Сиві	2.00
П. Врублівський, Давнерс Гров	2.00
П. Галізів, Чикаґо	2.00
П. Гадач, Філядельфія	2.00
Д. Ґалонжка, Рослиндейл	2.00
І. Дуда, Філядельфія	2.00
Т. Ільницький, Емблер	2.00
Г. Кацюбка, Піскатвей	2.00
А. Кикіш, Вуд Дейл	2.00
О. Кміцікевич, Перу	2.00
В. Кондрук, Кензас Сиві	2.00
П. Костик, Джерзі Сиві	2.00
М. Коцюрка, Пассейк	2.00
А. Кушнір, Ренкін Бреддок	2.00
П. Лавринюк, Сієтл	2.00
І. Лакуста, Сейр	2.00
Ю. Литвин, Стемфорд	2.00
К. Луценко, Філядельфія	2.00
Е. Лятишевський, Дітройт	2.00
І. Маречко, Клівленд	2.00
М. Марушка, Чикаґо	2.00
В. Мінщенко, Самервілл	2.00
І. Назар, Дергем	2.00
Д. Николенко, Роксбури	2.00
Р. Онискін, Гантінґтон	2.00
І. Панчук, Беттл Крік	2.00
М. Породько, Монтґомері	2.00
А. Процак, Ґарфілд	2.00
Р. Рубловський, Скрентон	2.00
Р. Сагаль, Гантер	2.00
Д. Саруба, Вайтголл	2.00
С. Сасовський, Петерсон	2.00
Д. Сорочанюк, Пенсовкен	2.00
В. Стадник, Лестер	2.00
С. Стефанів, Флинт	2.00
М. Тицький, Ірвінґтон	2.00
Г. Ткач, Вілліменсет	2.00
М. Турко, Ню Гайд Парк	2.00
О. Федюк, Матаван	2.00
Н. Шеліґа, Сліквілл	2.00
А. Шкамбара, Едмонтон	2.00
С. Яловеґа, Бронкс	2.00
А. Яріш, Рочестер	2.00
П. Яців, Лорейн	2.00
А. Дмитріюк, Боффало	1.10
М. Адамович, Чикаґо	1.00
І. Валюта, Боффало	1.00
І. Бучак, Ню Йорк	1.00
Н. Гафткович, Гартфорд	1.00
Т. Ґелемей, Кліфтон	1.00
М. Сдліцький, Чикаґо	1.00
Н. Каппіч, Фенікс	1.00
В. Качур, Гартфорд	1.00
В. Ковальчук, Ню Гейвен	1.00
І. Криско, Бріджпорт	1.00
Г. Курах, Янґставн	1.00
Г. Онищак, Чикаґо	1.00
Г. Рябокінь, Ст. Пол	1.00
І. Садовий, Найелс	1.00
П. Сливінський, Бріджпорт	1.00
А. Смішко, Філядельфія	1.00
М. Стацишин, Клівленд	1.00
о. П. Стольмах, Кліфтон	1.00
Р. Флюнт, Філядельфія	1.00
М. Чатирка, Коллінґсвуд	1.00
І. Яковенко, Ютика,	1.00

Над Чорним морем загорівся совєтський літак

Київ. — У винятково складних обставинах екіпаж совєтського літака, складений з пілотів вірменської національности, зумів щасливо посадити літака в Симферополі поблизу аеродрому і так врятувати життя 100 пасажирам. Літак летів із Симферополю до Вірменії, в місто Ереванъ, і над Чорним морем у нього загорівся третій мотор, а через хвилину вийшов з ладу й четвертий. Пілоти погасили вогонь і повідомили Симферопіль, що літак повертається назад, бо був перевантажений і не міг продовжувати лету на двох моторах. Працівники аеродрому Я. Лук'яненко, А. Шарапов, Н. Скрипка та ін. все приготували, щоб негайно ж опанувати аварійний літак, як лише сяде на землю. Пілоти на чолі з В. Коштояном тим часом виявили, що літак не має одного колеса, і тому сідали на одне щіліле, поставивши літака боком. Від тертя крила об землю загорілась обшивка, але її погасили вчасно прибулі протипожежні авта. Всі 100 осіб були врятовані. „Радянська Україна" з 23 лютого сповістила, що „начальник Українського Управління цивільної авіяції нагородив групу працівників Симферопільського аеродрому іменними годинниками". Не відомо, чи героїв-пілотів не поставили під суд за аварію, яка трапилася в повітрі над морем з невідомих причин.

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в понеділок, 12-го квітня 1971 року
помер ненадійно в Джерзі Сиві, Н. Дж.

СТЕПАН РОМАН КАЧМАРСЬКИЙ

голова Відділу Товариства за патріярхальний устрій Української Католицької Церкви в Джерзі Сиві, член Управи „Самопоміч", б. голова Пластприяту, колишній член Української Військової Організації й Організації Українських Націоналістів, в'язень польських тюрем і Берези Картузької.

ПАНАХИДИ у вівторок і середу, 13 і 14-го квітня 1971 р. о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Івана Ковальчика при 129 Гренд Стріт в Джерзі Сиві, Н. Дж.

ПОХОРОН в четвер, 15-го квітня 1971 р. о год. 8:45 ранку з цього ж похоронного заведення до церкви св. апп. Петра і Павла при Бентлі вулиці, де о год. 9:30 буде відправлена заупокійна Свята Літургія. Опісля на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Опечалені в горю:

дружина — ІРИНА
брат — ВОЛОДИМИР з дружиною ОЛЬГОЮ та дітьми: ОРЕСТОМ, МАРТОЮ, ГАННОЮ і ТАРАСОМ та внуками
брат — МИРОН в Німеччині
брат — ОМЕЛЯН з дружиною АННОЮ та дітьми: ОСИПОМ, ОЛЬГОЮ і ВІРОЮ
братова — ВЕНА з дітьми: ОЛЕГОМ, ІРИНОЮ і внуками в Торонто
швагрові: СОФІЯ, ІВАННА і МАРІЯ
сестрінка — НАТАЛКА КЛАПИЩАК з чоловіком і дітьми, та
Родина в Україні

●

Замість квітів на могилу, Родина просить складати пожертви на „Церкву в Потребі".

Замість квітів на могилу
св. п. проф. д-ра **МИХАЙЛА ОВЧИННИКА**
дійсного члена УВАН та проф. іхтіольоґії
на університеті Лєнсінґ, Міш.
складають на Фонд Катедри Українознавства

Ірена РЕШЕТИЛОВИЧ	30.00 дол.
Стефанія ЛУЖЕЦЬКА	20.00 дол.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕЛЛА ГОРОДИСЬКА, членка УНС Відд. 386 Т-ва Вільна Україна в Шарон Па., померла 11 грудня 1970 р. на 54 р. життя. Покійна народилася в Канаді. Стала членкою УНСоюзу в 1945 р. Полишила в смутку мужа Івана, дочку Патрикію, синів Роберта і Тому, сестер Маріянну і Анну, братів Йосипа, Василя і Петра і п'ять внуків.

Вічна Їй Пам'ять!
Катерина Його, секретар

КАРОЛАЙНА ПОНЧКО, членка УНС Відд. 106 Т-ва св. о. Николая в Чикаґо, Ілл., померла 17 лютого 1971 р. на 71 р. життя. Покійна народилася в Україні. Полишила в смутку мужа Онуфрія, дочок Павлину Коваль і Анну Пончко та сина Миколу. Похорон відбувся 20 лютого 1971 р. на цвинтар Ст. Джонс в Твін Лайкс, Вісконсін.

Вічна Їй Пам'ять
Вол. Ничай, секр.

МИКОЛА ГУДЬ, член УНС Відд. 375 Т-ва Д. Вітовського в Філядельфії, Па., помер 19 лютого 1971 р. на 59 р. життя. Покійний народився в Корниця, пов. Ярослав, Україна. Став членом УНС в 1959 р. Полишив у смутку дружину Софію, дочку Марію і сина Юрія. Похорон відбувся 22 лютого 1971 р. на цвинтар св. Марії в Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Тарнавський, секр.

ПЕТРО МЕЛЬНИК, член УНС Відд. 121 Братства св. Михаїла, помер 17 лютого 1971 року на 87 р. життя. Покійний народився в селі Слобідка, пов. Тлумач. Став членом УНС 1953 р. Полишив в смутку дві дочки Гелен Байнард і Варвару Браво і чотирьох синів Василя, Івана, Петра і Франка, 12 внуків і 9 правнуків. Похорон відбувся 20 лютого з похоронного заведення до української католицької церкви св. Михаїла, при участі рідних, приятелів і союзової громади, які відпровадили покійного на вічний спочинок на цвинтар Святої Марії.

Вічна Йому Пам'ять!
Олекса Гадро

МИКОЛА СИДОРАК, член УНС Відд. 324 Т-ва Мир в Філядельфії, Па., помер 28 грудня 1970 р. на 71 р. життя. Покійний народився в Гладки, Україна. Став членом УНСоюзу в 1949 р. Полишив в смутку в Україні сестру із рідньою. Похорон відбувся 2 лютого на цвинтарі Фак Чейс в Філядельфії.

Вічна Йому Пам'ять!
І. Бабяк, секр.

ТЕОФІЛЬ ГУМЕНЮК, член УНС Відд. 407 Т-ва Кард. Йосифа Сліпого в Торонто, Канада, помер 30 січня 1971 на 47 році життя. Покійний народився в Торонто. Став членом УНСоюзу 30 грудня 1967 р. Полишив в смутку дружину Анастасію і двоє дітей — Зена і Мірко. Похорон відбувся 2 лютого 1971 р. в Торонто, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Шаран, секретар

ІВАН МАСЛІЙ, член УНС Відд. 45 Т-во Любов в Філядельфії, Па. помер 24-го лютого 1971 р. на 59 р. життя. Покійний народився в селі Глибоке, повіт Станиславів, Зах. Україна. Став членом УНСоюзу в 1951 р. Полишив в смутку дружину Марію, дочки Софію і Ольгу та сина Дмитра. Похорон відбувся 1-го березня 1971 р на цвинтар св. Марії на Факсчейс біля Філядельфії.

Вічна Йому Пам'ять!
Микола Семик, секретар

АННА ОЛІЙНИК, членка УН Союзу Відд. 155 Т-ва Запор. Січ в Перт Амбой, Н. Дж., померла 28-го грудня 1970 р. на 73 році життя. Народилася в с. Стристіні, повіт Рогатин. Галичина. Стала членкою УНСоюзу в 1926 році. Полишила в смутку мужа Николу і дві доньки Анастазію і Катерину внуки й правнуки. Похорон відбувся 31-го грудня 1970 на Український Катол. цвинтар в Гоплон, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять
Михайло Феденшин секр.

ІВАН ПРИЙМА, член УНС Відд. 364 Т-ва св. Василія в Клівленді, Огайо, помер 11 лютого 1971 р. на 42 р. життя. Покійний народився в Клевеленді, Огайо. Став членом УНСоюзу в 1948 р. Залишив в смутку дружину Ольгу, маму Анну та українську громаду з якою активно працював від молодих літ. Похорон відбувся 13 лютоо 1971 р. на цвинтар св. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар 364 Відд.

КАЗІО БАХУР, член УНС Відд. 289 Тва св. Івана Хрестителя в Ноґстави, помер 16 січня 1971 р. на 85 році життя. Покійний народився Поляна Ліско Став членом УНСоюу в 1915 р. Полишив в смутку сина Володимира, 2 замужні доньки Олену і Анну. Похорон відбувся 19 січня на цвинтар св. Йосифа в Ворен, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Ліщок, секр.

ФРАНКО ЛІВАНДОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 370 в Ню Гейвен, Конн., помер 8-го лютого 1971 р. на 86-му році життя. Покійний народився в селі Нирків, повіт Заліщики, в Галичині. Став членом УНСоюзу в 1924 р. Залишив в смутку дружину Олену, трьох синів, Станіслава Вінцентия і Лудвіґ і дві доньки Лілію Ружевську та Анну Ліщан, 8 внуків та двох правнуків. Похорон відбувся в середу 10 лютого від похоронного заведення до церкви св. Арх. Михаїла а відтак рідня й приятелі відпровадили покійного на вічний спочинок на цвинтар св. Лаврентія.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Гіна, секретар

МИКОЛА ДЕМЧИНА, член УНС Відд. 368 Т-ва ім. М. Лисенка в Міямі, Флоріда, помер 9 лютого 1971 р. на 84му році життя. Покійний народився в Камінці Лісній, пов. Рава Руська. Став членом УНСоюзу в 1915 році. Полишив в смутку дружину Юлію, доньку Ольгу Кокінакіс, двох синів Тараса і Богдана та 6 внуків.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Подубинський, секр.

РОМАН БЛОС, член УНС Відд. 472 Т-ва Пластовий Відділ в Чикаґо, помер 17 січня 1971 р. на 67-му році життя. Покійний народився в Судовій Вишні, Зах. Україна. Став членом УНСоюзу в червні 1949 р. Полишив в смутку дружину Ірену, синів Юрія і Ярему, дочку Оксану, невістку Марію і внука Левка. Похорон відбувся 20 січня 1971 р. на цвинтар Калварія коло Лорейну.

Вічна Йому Пам'ять!
Стефанія Кочій, секретар

МИХАЙЛО КАПИЦЯ, член УНС Відд. 361 Тва Дністер в Ню Йорку, помер на 78-му році життя. Покійний народився в Сохорові, Україна. Став членом УНСоюзу в 1945 році. Полишив в смутку дружину Марію. Похорон відбувся 10 вересня 1970 р. на цвинтарі Гейт оф Гевен в Ню Йорку.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Вишиваний, секр.

ЛЕСЬ ГРИНІК, член УНС Відд. 221 Т-ва ім. Тараса Шевченка в Байоні, помер на 81-му році життя. Покійний народився в Україні. Став членом УНСоюзу в 1949 році. Полишив в смутку дружину Софію і три сини Іван, Василь і Теодор, старшого брата в Розеллер, Н. Дж., сестру в Ню Йорку, брата в краю та дві сестри. Похорон відбувся 25 січня на цвинтар св. Андрея в Бавнд Бруку.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Волошин, секр.

МАГДАЛИНА ДУТЧАК, членка УНС Відд. 280 Тва Над Збручем в Скрентон, Па., померла 2-го лютого 1971 р. на 80-му році життя. Покійна народилася в селі Німшин, повіт Рогатин, Украна. Стала членкою УНСоюзу 31 травня 1941 р. Полишила в смутку сина Володимира і дві доньки Лонгену і Ярину, одну невістку і два зяті, 4 внуки і 8 правнуки. Похорон відбувся 5-го лютого на цвинтар св. Володимира в Скрентон, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Роман Рубльовський, секр.

АНДРІЙ ВЕПРУК, член УНС Відд. 448 Т-ва Самопоміч в Ла Салле, помер 8-го січня 1971 р. на 81-му році життя. Покійний народився в Іванє Пусте, повіт Борщів. Став членом УНСоюзу в 1945 році. Полишив в смутку дружину Брониславу, чотири дочки, два сини, 8 внуків і 2 правнуки. Похорон відбувся 11-го січня на цвинтар Cote Des Neiges в Монтреал, Квебек.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Перейма, секретар

ІВАН ДЕЦИК, член УНС Відділ 387 Т-ва „Любов" у Виллимантик, Коннектикат, помер 17 лютого 1971 р. на 60-му році життя. Покійний народився в с. Береги, Самбірського повіту в Зах. Україні. Став членом УНСоюзу в місяці травні 1962 р. Залишив у глибокому смутку дружину Софію, сина Василя та дочок Анну й Одарку. Рідня, приятелі й союзова громада відпровадили Покійного на вічний спочинок 20-го лютого на укр католицький цвинтар. св. Йосафата, в Виллимантик, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Олійник, секретар

ВАСИЛЬ ПІТИК, член УНС Відд. 63 Т-ва Запорожська Січ у Форд Сити, Па., помер 21 січня 1971 р. на 81 році життя Народився в Золочові, Украна. Став членом УН. Союзу в 1931 році. Полишив у смутку дружину Євгенію і дочку Мирославу Дзянсик, сина Петра і внуки Роберту Неніц, Петруся, Василька, Антона, Мелені. Похорон відбувся 25 січня на цвинтарі Гріввуд Меморіал Парк, Дітбург, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

17-ТА МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ОМУА В НЮ ЙОРКУ

(Закінчення зі ст. 5-ої)

тець з незмінною мистецькою фізіономією, явищем особливо сьогодні не так частим, якої творчість пливе спокійною течією, виставила, як звичайно мотиви пейзажу та мертву природу - картини, в яких без програмової філософії відтворює бачене, красу і настрої краєвидів. Картини „Осінній ліс" та „Грушки" фактурою малювання пригадують київських пейзажистів з доби імпресіонізму. Як мистець пейзажу Людмила Морозова належить безсумніву до видатніших у своїй генерації.

А ось друга з черги, родина мистців, серед нашої сучасної скитальської спільноти на цьому континенті — родина мистців Козаків. Мистець Едвард Козак, графік відомий редактор популярного „Лиса Микити" графік -карикатурист, ілюстратор книжок, автор сценічних постановок, взагалі людина вельми багата талантами, на цій виставці запрезентований композиційними пано з тематикою гуцульського балету та гротесковими фігуральними шаржами. Картини мальовані таки в ЕКОвському стилі. Біля них зразу якось веселішаєш від бадьорої романтики, яка з них променіє.

Ярема Козак, син, виставив абстракти - „Природа" і Зеленовите" - грайливі кубізовані варіяції, беззакидно оформлені.

Юрій Козак, другий син, більш різноманітний. Його портрет дружини — зразок сальонно - фінезійного портретного мистецтва, унікальна того жанру картина на цій виставці.

Пейзаж Ірини Зслик, з гірським, по всякій імовірності з Гантеру мотивом і гамою кольорів доводить недвозначно, що це учениця мистця Михайла Мороза. Але в картині Ірини Зслик є теж щось що належить її індивідуально, а саме — талант.

Мистець Василь Панчак - один з наших сеньйорів на цьому континенті. Техніка малювання В.Панчака м яка кольорит делікатний, пригадує в дечому поімпесіоністичну техніку французького мистця Ренуара. Мистець культивує крім пейзажу, також жанри тематичні, як доводить його картина „Розп'яття", хвилююча щирою наїзністю викладу теми.

Ярослав Паладій виставив гіпсовий плякет з історичною темою, „Князь Ігор", неначе спробу актуалізувати - цю - трохи занедбану сучасними мистцями тематику.

Картина о. Сергія Пастухова - Кендзерявого „Поле" з їздцями на обрії, навіяна романтикою, типовою для мистців, таких як Васильківський, старший Манастирський, чи Іжакевич. В добу танків і ракет, її патріотичний підтекст, на нашу думку, всетаки замало переконливий для нашого сучасника. Зате „Автопортрет" доводить, що цей священик - мистець індивідуальність з оригінальнішими творчими можливостями.

Інтересна графічна композиція „Вишиваний Змій" та другий твір Бориса Пачовського, як на творчі здатності цього талановитого мистця, це замало.

Вкінці третя родина мистців - Савчуки. Мистець Богдан Савчук - батько двох донь, що студіюють мистецтво, репрезентує особливу категорію малярства непричетного до модних сучасних напрямків. Його картини належать до типу візіонерських сновидінь і в сенсі тематики і в формальному розумінні. Мальовальною фактурою вони схожі на старовинні музейні килими.

Богдан Савчук один із найдіяльніших членів ОМУА та її секретар. Оксана Савчук його старша доня, студентка першого року Купер-коледжу, виставила із винятковим смаком та мистецькою культурою композицію, „Маскарад" та проєкт театральної декорації в кубістичній стилізації.

Дана Савчук, молодша доня, студентка музично - мистецького гайскулу в Ню Йорку, виставила оригінальну композицію гваш. „Зоологічний город" та акварельний етюд. Ці студентки, мабуть наймолодші члени - учасники виставки ОМУА і одночасно репрезентантки нашої наймолодшої генерації мистців.

Колишній учень мистця М. Мороза — Юрко Самійло, виставив дві категорії картин, такі, в яких слідів учнівства зовсім немає і такі, де ще можна їх дошукатися. До перших треба зачислити студію „Натурниця" та портретну студію „Дівчина" Зате в картинах з пейзажними мотивами таких, як от, хочби „Гірське озеро" аналогії з краєвидними мотивами колишнього вчителя довολі наглядні.

„Ліс" Ярослава Стадника і його „Квіти" мальовані з темпераментом, вирізняються оригінальною кольоритною скалею й відважним співставленням барвних комплексів. Віє від його картин якоюсь екзотичною елементарністю. Гарну акварельну студію Богдана Титли зодягла, на жаль, його солідна рама. Це може й дрібничка, але часом - дрібниці мають своє значення.

Картини Клима Трохименка - букети квітів - нічого нового не внесли для характеристики його малювання. Це мистець своєрідний і те що подано на цю виставку, тільки підтверджує відоме.

Петро Холодний - мистець і майстер іконописної творчости, якому між іншим належить іконостас та цілий цикль стилевих ікон в гантерській церковці, виставив майстерну мертву природу виконану темперою.

Микола Чуласвський, скромний мистець, теж один із наших сеньйорів, відчуває тонко природу. Щось глибоко людське виділяється з його безмежно безпретенсійних етюдів. Пейзаж Евгенії Чапельської, це тип картин, що являються продуктом інтелігентної відпруги по буднях, це своєрідна лірика інтиму. Мистець Михайло Черешньовський - сучасний голова ОМУА і чільний організатор цієї виставки, дає скульптурні портрети — дві жіночі голови та бюст поетеси Лесі Українки, а також мініятурні фігуринки варіянти загально відомого пам'ятника Лесі Українки в Клівленді.

В різьбарстві Черешньовського відчувається щось академічно завершене, позбавлене творчих недомовок льогічно замкнуте та суворо драматичне.

В творчому процесі мистець не покладається на імпульси, тільки на досвід та похожий на скульпторів ренесансу.

Емальєр мистець Кость Шонк - Русич виставив одну емалію „Володар", яка свідчить про солідну опанованість примх цієї вимогливої техніки.

Мелянхолією навіяний пейзаж Ірини Шухевич яка теж заслуговує на членство в сеньйораті сучасного мистецького нашого Парнасу.

Д. Шолдра виставив цікаво задуману композицію — олії „Викинені квіти". Замикають цей цикль олії Ебраса Шумиловича та акварельний етюд Ірини Федишин.

Оце ми зробили аж надто зв'язкий перегляд мистців, що беруть в цій виставці участь і донесли свої твори своєчасно для оцінки жюрі.

З технічних причин, на жаль не маємо змоги зайнятись образами тих мистців, які до розгляду своїх праць гуртом не принесли. Між тими „пізними Іванами" є видатні мисці й гідні розгляду твори. — Андрусів, Мегик Зарицька, С. Сурмач... Доведеться про них говорити дещо пізніше.

Вечерниці „Червоної Калини" в Рочестері, Н.Й.

ДЕБЮТАНКИ БАЛЮ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ" В РОЧЕСТЕРІ, Н. Н.

Дебютантки та їх ескорти. Стоять (зліва): Олександра Ільчишин і Станислав Райкось, Ірина Адамчук і Богдан Миґа, Тереса Павлишин і Степан Головатий, Ольга Грицеляк і Іван Матлис, Лідія Мотика і Олег Крамарчук, Олександра Климочко і Володимир Сипняк, Ольга Зборовська і Іван Лобас, Таня Шміґель і Теодор Сокіл, Марія Блищак і Ярослав Глушко.

Старанням Ділового Комітету, в склад якого входили організації: Об'єднання б. Вояків Українців Америки, д-р Лев Рубінґер, Петро Яріш; Братство I УД УНА, Орест Соробей; Український Золотий Хрест, Відділ 18, Ярослава Зелез, Міра Повх; Союзу Українок Америки, Відділ 47, Марія Крамарчук, Мирослава Приймак; Союз Українок Америки, Відділ 16, Таня Бабюк, Люба Шміґель; Жіночий Відділ Організації Оборони Чотирьох Свобід України, Анна Буцерко, Анна Зборовська; Українська Студентська Громада, Ярослав Петрик, Володимир Вірло.

6-го лютого ц. р. в готелі „Голітей Ін Давнтавн" в Рочестері, відбулися традиційні вечерниці „Червоної Калини". Вечерниці з бенкетом відкрив голова Комітету, д-р Лев Рубінгер, привітавши Гостей, представив аранжера вечерниць інж. Лева Тарабана, попросив о. монс. Н. Бабака поблагословити вечерю та передав провід забави аранжерові, під звуки пісні „Гей у лузі червона калина". Ярослава Зелез прийняла котильйон. Аранжер привітав посадника м. Рочестеру Стефана Мяя і пояснив значення Вечерниць „Червоної Калини".

Посадник Стефан Май в промові підкреслив, що українські еміґранти творенням власної культурної й економічної цінности впливають на розвій та зміцнення промисловости. Крім рочестерців, на забаві були також гості з Торонта, Сиракюз, Боффало, Обурн, Дітройту і інших місцевостей. Приємно вражала велика кількість молодих подруж, котрим не уступала і „стара ґвардія".

Головною атракцією Вечерниць була презентація дебютанток, котрих представляла культурно-освітня референтка, Мирослава Приймак, а від Комітету вітала голова СУА, Марія Крамарчук. Дебютували: Ірена Адамчук, Марія Блищак, Ольга Грицеляк, Ольга Зборовська, Олександра Ільчишин, Лідія Мотика, Тереса Павлишин, Таня Шміґель, Олександра Климочко.

Після презентації провід перейняв аранжер започаткуванням забави — вальсом дебютанток спершу з батьками, а потім з партнерами, а опісля уже продовжувалась загальна забава, під проводом аранжера.

Комітет здобувши поважну суму грошей, розділив на добродійні цілі, а саме:

Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті — 500 дол. і Англомовну Енциклопедію Українознавства — 500 дол.

Вечерниці пройшли у легкому приємному настрою.

д-р Лев Рубінґер

200 ЗБІРЩИКІВ НА ЦЕРКВУ

Чикаґо. — Від 4-го квітня 200 збірщиків почали відвідувати усіх парафіян української католицької церкви св. Володимира і Ольги в Чикаґо, збираючи фонди на будову власного Божого храму. Будівельний Комітет церкви, очолює о. Маріян Бутринський. Вже зроблено проміри площі, перевірено ґрунт у глибину під будову, а інженери-архітекти не названі в „Церковному Віснику", парафії з 21 березня викінчують плани, підготовляють всі обчислення для майбутньої будови". З-поза парафії на Будівельний Фонд прислав дар 100 долярів п. Іван Коваль з Амстердаму, Н. Й., щоб підтримати добрий задум.

ДНІПРО ЗВІЛЬНЯЄТЬСЯ ВІД КРИГИ

Від міста Херсону до самого Чорного моря Дніпро майже звільнився від криги вже на початку березня. У Дніпровському лимані і на Чорноморському побережжі цю зиму пережили понад 10 000 лебедів та понад один мільйон качок і гусей. Такий приблизний підрахунок був зроблений з допомогою гелікоптерів, на яких вилітали мисливці й природознавці з Херсону, озброєні цього разу не рушницями, а фотоапаратами і далековидами. Дика птиця в тих районах готується зустрічати весну, окремі породи птахів почали класти свої гнізда.

ТАРЗАН, Ч. 6541. Вождь Вава вертається до країни батузів

Вилікуваний лікуючими мужами з отруйливого харчу, що ним годував його пакосний син, вождь батузів Вава наставився на примітивну пімсту.

А-якже, Тарзане! Якщо мій плян не поведеться і мій син Мамбо вб'є мене, тоді вождь бонгів Вамбі може вжити свого пляну.

Мені здається, друже Ваво, що за кілька хвилин будемо над твоєю оселею батузів.

Оце вістря спису добре і гостре, Тарзане! Якщо мій син не зможе вбити мене, то я вб'ю його!

Промов до Мамбо, друже Ваво, через оце, — ця магічна штука зробить твій голос дужим як грім понад села батузів!